

**Palladius, Rutilius Taurus Aemilianus, De agricultura [Book I-Book XI,
Chapter 11]**

Contributors

Palladius, Rutilius Taurus Aemilianus

Publication/Creation

Middle 15th century

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/t5zjkqbh>

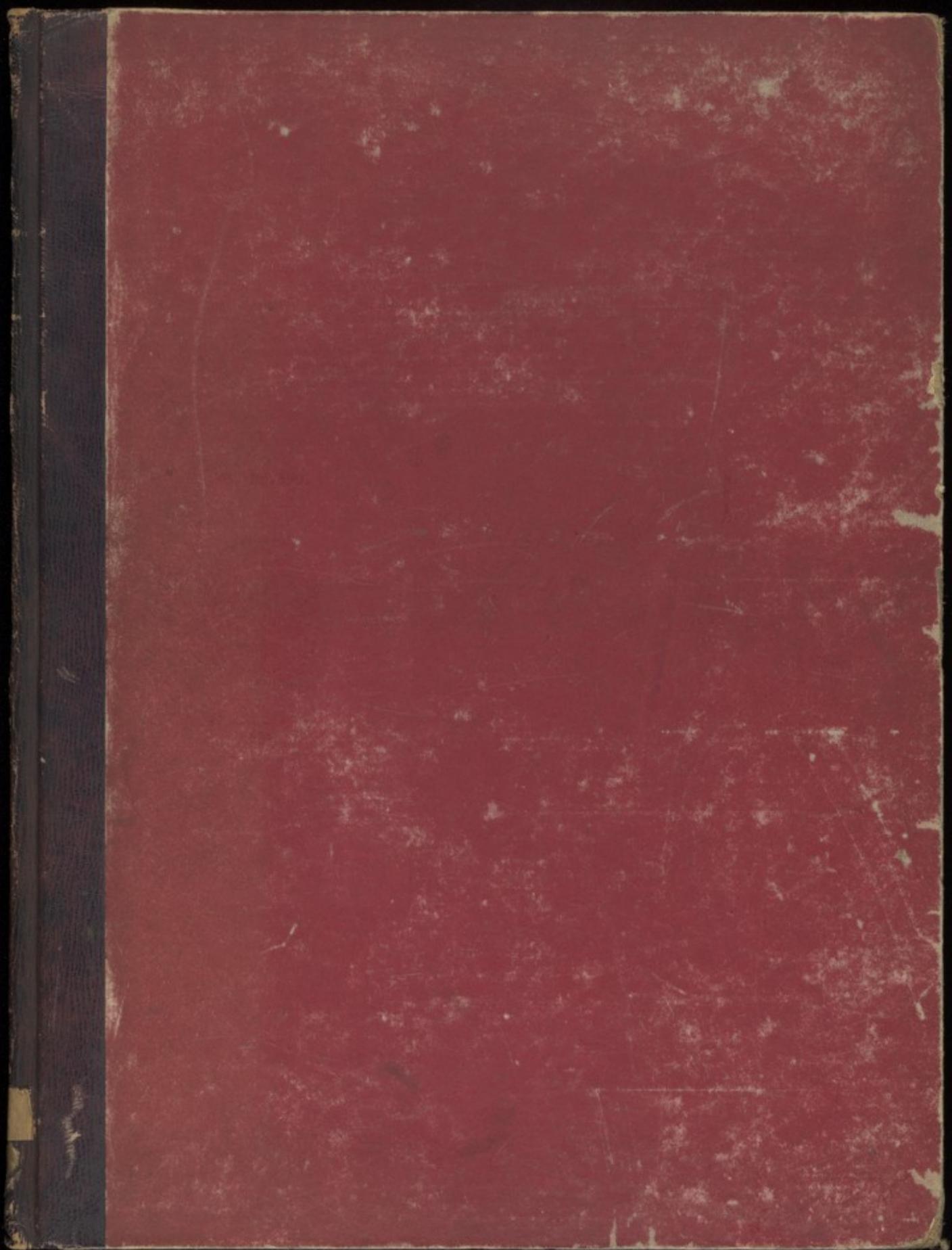
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

30
99

101 PALLADIUS. DE AGRICULTURA. Valuable MS. of the Fifteenth Century, neatly written by an Italian Scribe. Sm. folio, PRESERVA-
1334 Palladius. De Agricultura, Manuscript on paper, neatly written, in long lines, by an Italian scribe, half morocco SEC. XV XV. Cent.
** Formerly in the Library of Henry Drury of Harrow, who remarks that:—"The MSS. of Latin agricultural writers are notoriously scarce and sought after." The MSS. of the Latin agricultural writers are notoriously scarce and sought after."

MS. No. 590.

ACCESSION NUMBER
6631
PRESS MARK

Phillipps H.S.
3346

S
27/2/99

24
2/6

50
99

101 PALLADIUS. DE AGRICULTURA. Valuable MS. of the Fifteenth Century, neatly written by an Italian Scribe. Sm. folio, in boards, morocco back, lettered. IN VERY FINE PRESERVATION. £15. XV. Cent.

** This work is very rare. That famous scholar, Henry Drury, of Harrow, to whom this MS. belonged, and who possessed a very fine collection of classical MSS., remarks that "The MSS. of the Latin agricultural writers are notoriously scarce and sought after."

an elaborate arabesque border, 122 large and splendid portraits of knight, counts, dukes, princes in full armour, calf extra, royal folio. ** These portraits are of peculiar historical importance military costume of the period. (P) The Masterpieces of the Museo del Prado

MS. No. 590.

ACCESSION NUMBER
6631
PRESS MARK

Phillipps MS.
3346

S
27/2/99

44
26

50
99

104 PARLIAMENT. A Discourse of ye Highe Courte of Par
ment, etc.—Opinions of Sundry Antiquaries touching the Antiqu
Power, Order, etc., of Parliament—Modus tenendi Parliaments
apud Anglos, by HENRY ELSINGE, Clerke of Parliaments,
Neatly written, upon thick paper, and ruled throughout in
Sm. folio, in old brown calf binding, with raised bands. F
preservation. £1 1s. XVII. C

C

MS. No. 590.

ACCESSION NUMBER
6631
PRESS MARK

Phillipps MS
3346

S
27/2/99

MS of Palladius - The MS of the Latin
Agricultural Writers are notoriously
scarce, and sought after -
Henry Drury. Harrovi &. 1810.

177 6631

c

from

Incipit liber primus de rebus rusticis. Illustris opus gratulante Imperatoribus.

- liber primus
- De propriis rei rustice
- De quibus rebus quibus agendis voluit
- De rebus ybatione
- De aqua ybatione
- De qualitate terrarum
- De iulianis et neccariis ad rena. latus
- De agri electione ut sim
- De edificio
- De yberis et ottingnatiobus et paucibus
- De calce et necna
- De laceris pueribus
- De lumine et altitudine
- De numeris canis
- De ope albacio
- De titoris
- De vincta valle que pp aquas deligi solent
- De afferens et malis fiduciam t feigridia
- De cella umacia
- De oroco
- De olei facorio
- De stabulis equorum et bouum

- De corte
- De mureis
- De columbario
- De tuerreario
- De tuedis
- De Gallinis
- De pavonibus
- De faliaris
- De Anseribus
- De pitinis
- De femuli palcaris et lignis
- De stercoribus
- De locis ortu pomarum et sepibus
- De remedijs ortu ut agri
- De arca
- De apud mares
- De apibus emendis
- De balneis
- De malis alidis et feigridis
- De pistrino
- De instrumentis agricolis

Incipit oratio de propriis rei rustice

Oratio est prima prudentie ipsam cui specturus et extimare plona neqz enim
formis duricus agerole debet necqz et eloquentias rethoris emularet. quod aplice
factu est. qui du dybe rustis loquuntur assenti sunt ut eoz doctrina nec adhibitis
quid possit intelligi. Sed et nos recedamus orationis modum ne quos reprehendim
imitemur. Dicendum aut nobis est si de rena fuerint de omni agricultura
et pascuis et edifijs rusticis sedm fabricandi magis et yqz muctionibus et

omni genere eorum que ad facere ad nutrire oportet agricolam ratione voluptatis et
feracis: suis tamen temporibus y uniuersa ditionis. Sane i pomis hoc suare constitui.
ut eo mense quo ponenda sunt singula ad sua omni exequere disciplina

De quatuor rebus quibus agricultura consistit

Primo igitur colligendi et bene colendi agei ratio quatuor rebus constat: Aere, Aqua,
terra, Industria. Ex his rebus naturalia. Vni facultatis et voluptatis est. Naturale
est quod i primis spectare oportet ut eis locis que colere destinabis. Aere sit salubris
et clemens. Aqua salubris et facilis ad ibi nascens ad adueta ad ymbres collecta
Terra uero fecunda: et situ comoda

De Aeris probatione

Aeris igitur salubritate declinant loca ab infimis ualibus libera: et nebulas noctibus
absoluta et habitatorum confiderata corpulenta. Si eis color sanus: raris breua siccitas
et inoffensum lumen oculorum: purus auditus: fauces lupide uocis exerceant comitati.
hoc genere benignitas aeris approbat. his autem contraria noxiu[m] celi illius spiritum coheret.

De aqua probanda

Aque uero salubritas sic agnoscitur. primum ne alarum aut palude durat: ne de metallis
origine surgat. Sed sit perspicui coloris: neq[ue] ullo aut sapore aut odore uiciet nullus
illi limus insidat: feigus suo specie mulceat: etatis mœndia moderet. Sed quia solet
his omnibus ad specie custodiã oculu[m] noxia rectoru[m] suare natura. spiritus quoq[ue] ex
incolare salubritate noscimus. si fauces bibentiu[m] pure sunt. Si saluo capite i pulmone
ac thorace aut nulla est aut raris causatio. Nam plerumq[ue] has noxas corporis ad
interiore[m] partem que super sunt corrupta dimittunt: ut uiciato capite ad pulmone[m] et
stomacu[m] morbi causa deueniat: tunc culpandus aere. Demum si uenter aut uiscera
ut lareca: aut renes nullo dolore: aut uexatide uexant. Si uicium nulla uelire
sunt hec atq[ue] his similia si apud incolis pro maiore parte constare uideris. nec de
aere aliquid. nec de fontibus suspicaris.

De qualitate terrarum

In terris uero quæritur fecunditas est. ne alba et munda sit gleba. nec marex sabulo.
sine amixtione terram. ne cæta sola. ne arene squalentes. ne ieiuna glieca sit
limosa. ne arenosi pulueris lapidosa maces. ne salta ut amara. ne limosa ut uili
gimosa terra. ne solus arenosus atq[ue] ieiunus. ne nullus nimis opaca et solida.

Sed gleba purior et ferax. nigra et ad tegendum se gramini sue etate sufficiens. ut mixta coloris. que et si rara sit. tamen pinguis soli. ad inuicem glutinetur. Que protulerit. ne scaber sint. nec recoda rotoreuda. nec succi naturalis egentia fecerit. Quod feumentis dandis uale signum est. ebulu. uinad. calami. gramen. trifolium no. maceum. tubos pingues hinc pruna. siluestria. Color tamen no magno pe querendus est. Sed pinguedo atq. dulcedo. pingue sit agnoscit. gleba puula dulci aqua confusa et subigis scrobe. si glutinosa est adheret. constat illi esse pinguedine. In scrobe effusa et repleta. si supauerit terra pinguis est. si defluerit exilis. si commutet. equata mediocis. dulcedo aut. cognoscit. si ea pte agri que magis dist. plicet glebam fertili uale dulci aqua madefacta. uicino suporeis exploret. vinctusq. utile p hoc signa cognoscit si coloris. et corporis rari aliquatenus atq. resoluti est. si uregula que protul. leuia. nitida. p.era. fecunda sunt. ut p.ros siluestres et p.ines. Rubis. ceteraq. huiusmodi. neq. d.orta. neq. sterilia. neq. marex exili tate languentia. Sicut uero terre. neq. planus ut stagnet. neq. pruptus ut destit. at. neq. obrutus. ut ymn. deicta ualle subsideat. neq. arduus. ut tempestates imodice sentiat et calces. Sed ex his omnib. utilib. semp. et equata. mediocritas. et ut camp. aptior et humore pluuu. diuo fuidere subducere. ut collis molliter pla. terra melinata deducit. Ut uallis cu. quada. moderatione. et aeris laxitate sumilla ut mens alterius ad minus. defensus obiectu. et amolestioribus uentis aliquo libere auxilio. ut sublimis apex. Sed nemoculus et herbidus. Sed cu. sint genera terre. plurima. ut pinguis. aut. marce. aut. spissa. et rari. humida. ut sicca. et ex his plerq. uirios. tamen pp. seminum differetia sepe necessaria maxie sicut supra dixi. eligendus est pinguis. ac resolutus ager. qui minimu. labore petu. feruente maximu. reddit. Secundi meriti est spissus qui labore quidem maximu. tamen ad uota respondet. Illud uero deterrimu. est genus. qd. erit siccu. simul et spissum et marcu. et frigidum. qui agri pestiferi more fugiendus est.

et pinguis. le. alius

De Industria et necessarijs ad eura. Sententijs.

Sed ubi hoc concurrunt que naturalia sunt neq. humana ope curari possunt dili. genus extirpare et exquiri conuenit qd. que restat industrie cuius hoc erit cura. ut maxima. Ut has quas subiecti ex omni ope rustico iprimis debeas

tenere sententiā. p̄na dū p̄ctus est ager. Coloe terre nō magnope delectat.
quia bonitas h̄retus est auro. Genera omnium succulorū ut feugū p̄laxa
Sed t̄c̄s t̄c̄s expta cōm̄te. in nouo em̄ genere seminū. ante exp̄m̄ctum non
est spes p̄laxa tota ponenda. Loas h̄ndis semina cuiusq̄ s̄ccas de generant. q̄d
subinde succurrat electio. ferax. lignorū. doloz. cuparūq̄ factores neccitū
h̄ndi sunt. ne alabore solenni. Rusticos caula. delectandū v̄bis auertat. Loas
feugūq̄ am̄ridie un̄cta ponant. calidū aseptentrione tempatis ab occide. ut
si neccesse sit occidente. Opacū ratio unū modum tenere nō pot. in tanta diuer-
sitate terreaz. Et ideo soli et pecuniae consuetudo. facile offendit. qui numerus
unūquodq̄ r̄e faciūt s̄ue in succulis s̄ue in omni genere satorū. Que florent
constat nō esse tingenda. Bene eligi florentia nō possunt. nisi hoc officū p̄na
elligens assumat. In rebus agrestibus max̄e officia iuuenū congruū ip̄a s̄morū.
In uiribz putandis terra consideranda sunt. feurūm spes. succulora materies. locus
qui s̄uet ac reuertit uirē. Si maturus uirē pures. plura s̄menta. si s̄us feurūm
plurimos consequeris. De locis detextis sicut arbores ut homines conuenit ad meliora
transfere. post bona uindemia fructus post ex̄gia largius putat. In omni ope insendi.
putandi ac recidendi. duris et acutis uirē s̄ementis. In uirē ut arbore que s̄anda
sunt p̄ age. ante aptione florū et gēme. In uiribz aratro p̄ccmissa. fossor em̄dit.
Loas. calidū. s̄ccis. et ap̄ris p̄mp̄p̄nandū nō est. cū magis uirē oportet op̄ici. et
ubi uirē multum ex̄uerit. aut flatus aliquis regi om̄is in uiribz uirē regnū
straminibus ut aliunde queat. Ramus letus. uiridū et sterily in uirē olea abli-
dendus est. uelut totius arboris in uiribz. Sterilitas et pestilentia. equo modo fugi-
enda sunt ut si s̄cū uirē nō fuerint. In partimato solo inter nouellū uirē om̄ia
nihil conferendū. Greca iubent ex̄ceptis caula t̄c̄s anno quelibet in uirē.
Om̄ia legumina a grecis auctoribz s̄xi iubent in s̄cca. terra. faba tantum in h̄uda
debet as̄gi. D̄no ut colono confirmā possident. qui fundū suū ut agrum locat
dammū suū ac herbis studet. In agro p̄clitanti in uirē. nisi colant ex̄ced.
Om̄e t̄c̄cū solo uliginoso. post t̄c̄cū s̄tione ingens s̄liginis cōmutat. Terra
mala eque nocent sterilitas morbus uiribz. qui terra sterile uiribz occupat
et laboribus suis et sumptibz est inimicus. Campi. largius uirē. Colles nobi-
lius ferunt. Aquilo uirē sibi obiectas fecundat. Austex nobilitat et ita in arbitrio

est plus habeamus an melius necessitas fecerit. Quibus agris tempus fecerit
 sit tamen si sitas longa est. semina occidit, minus i agris si i excessu habuerit.
 die matutina et uoluptatis et utilitatis aduersa est. Qui agrum collit gerit rebus
 creditore parit. cui sine spe absolutionis obstruitur est. Qui arando arando solum
 inter sulcos reliquit suis feniibus decogat. terre libertate istamat. fecundior est
 culta exiguitas si magnitudo neglecta. Hygeas uires omnino repudiet. nisi i qui
 agis et eius generis quo armatum fieri consuevit. longius ammittit. uisus i re
 menta pducit. Tenere et uide uis fieri arce ne recedas. Omnis fructura sac
 menti auertrat a gema. ne ea stilla que fluere consuevit extinguat. pro matie
 ut soliditate uini murenda sacmenta punitore mungat. Terra profunda quod
 greci asserunt grandes oleae arbores efficit. fructus minores et aquantos. ar seros
 magis amittit pxiog. Aer oleas tepidas uiuat. et uentis mediocis sine di et
 exore pflabilis. Vitis que ad uisum collit p etates ad hoc pduenda. ut locis molis
 trorbis quatuor pedibus a terra. plandioribus uero a summis eis insurgat. Oetus
 qui celo clementi subiacet. et fontano humore pcurrit. prope est ut liber sit. et
 nulla secendi disciplina requireat. Subligatio arcebus uinis facienda est. quando
 excutendi aut rumpendi arum nulla formido est. ligatura uitis loci debet
 mutare. ne uini semp assiduitas conuertat uniuoloz. follore si aptus uinis occulit uidet.
 arabit sps magna uindemie. et uis di est clausa fodiet. Terre altitudine. cu secu
 ditate. si adferuntur duobus pedibus explora. Quatuor uero si ad arbusta ut uites
 Vitis nouella. ut facile incrementu dilecta consequit. ita murenda celebre si negligat
 mouerit. Modum tene ex timentis facultatibus tuis i assumptione cultue ne superis
 uicibus excedente mensura suspice delectis. quod arroganter assumis. Semina
 plusq amittit esse no debent. ne uicitudine corrupta no pdeant. frumentu collis
 quid gerit rubellus sed mensura minus refundit. Omnia que serunt recedente
 luna. et diebus tepidis sunt serenda. na tepore euocat ferus includit. Si tibi
 ager est siluis iustis rectus. ita cum diuide ut loca pinguis puras reddas noua
 les. loca sterilia siluis terra esse paratis. quia illa naturali ubertate respondit.
 hoc beneficio letant murendi. Sed sic uicinda distinguas. ut ad iuuentum agrum
 post quinquenniu reuertaris. ita officis ut equaluce. ut sterilius gleba cu fecunditate
 contendat. Greci iubent oliua cu plantat. et legit a mundi puris atq uis
 ribus opandum. Credo recordari arboris huius esse plule castitate. Homina

et uis mali
 ra et uo
 luptati et uis
 lant aduersa
 est

fermentorum sufflans est frigida. que aut loco subinde aut etate mutantur. hoc satis est ut
elligamus precipua in ea regione quae collimus ut exploramus aduocata. Lupinus et
uina pabularis si uicibus succidant et hinc super fecas eorum rading uicet stercoreis
similitudine agros fecundant. Que si exle aruerint inter se plandas. in his terre fur-
cus auferantur. Agros apios plus stercoreis querit. siccus minus. Calidus maximus hu-
cus apris competitibus locis omne opus uincere matureus in hoc. frigidis. medice canis.
humidis. opus montibus locis tardius. quod no solum de mensibus aut diebus dixerim.
Sed horis apandi omne opus raturu. ad fieri papit negi cito est. si ante quindem dies.
negi tarde si post quindem fiat. fermenta omnia maxie letantur patenti campo et soluro
et ad solens rectum. Sylla et cetera et humida bene fax et tenui uicet. Ocedum
soluro delatit et siccis. Hic si i huro agros ispergat i moriet. Tenementis huro locis
frigidis. nubilis conuenit ubi qualis estis humida est. Ceteris uero respondet eudem.
Semen tenuitree. longi tepidus melius respondet. si secat autumno. Si uocellus cogit
de salda terra separa aliquid. post autumnum plantanda est. ut confendit. ut malina
eius pcedis ymbribus aluit. Aliquid etia terre dulcis ut arene finalis subirendu
est. si illi uirgula comitamus. Semina in mediocri terra mittere debemus
ut ad meliore que lata fuerint transferant. In arceo satis arbutis et uicibus nocet.
Terra. que circa arbores mouet. in est uicibus pmutanda. ut ei que i sumo fuerit
ima succedat. In letandis arboribus. ceas facimus. terra pous teure amouet
et max letamen. ut sit opus natura. bnfis abrenate annulet. Agri p hite. no ex
dilectis tenere simili ponas. quia futura pcedit amores ad i pmutare. dpe pous
expitit.

De Agri electione ut sit

¶ In eligendo agro uel emendo considerare debetis ne bona naturalis fecunditas coletur
deprimatur inertia. et indigentis succulor. ubi soli fecas ex penderit. Quod quum
emendari possit in hunc melior. Tamen hanc reze sine culpa meliore uis est
¶ In hunc reze corrigendi fecas euentus. In semibus cezo fermentorum pous emendatio
potest esse. In uicibus maxie considerandum atqz uitandum est. quod plorag fecas
Audendo fame. tamen et latitudin pntior. Semina uicibus amouet ut sterilia ut
saporis indigni. qd gerandi tibi labore constabit ut corrigas. Si agros copares uicibus
talibus occupati. posito ipus agri qui eligendus est ea sit. ite gndis pmutis oriet
aut meridiano lateri agros debet esse oppositus. ne aliam magni montis obiectu
his duabus pibus exclusis algece rigetant. Aut p pous septentrionis remotis. aut

p occidens i. v. s. h. a. n. s. sole delato. In alijs vero prouincis pars potius septentrionis op-
 tunda est que et utilitati et voluptati et saluti equae bonitate respondeat. Si uiri-
 nus est fluminis ubi stantibus fabricis scdm partem eius debemus explorare naturam
 quia plerumq. quod exalat inuicem est. a quo si talis sit conueniet refugere eodi-
 tate. plius in omnimodo curand. et proprie que ab austro est ad occidente et
 sicari conuenit stare pp. p. h. l. e. n. a. ut animalu. Inimica que generat

De edificio

Edificiu p. a. g. e. m. e. r. i. t. o. et p. f. o. r. t. u. n. a. d. i. u. i. o. p. o. r. e. t. i. n. s. t. i. t. u. t. Quod plerumq. imodice supra
 diffinitus et sublimis p. r. o. n. d. e. In igit. eximiam eius magnitudo est ut si aliquis
 casus inuenerit ex agro i. quo est. unius anni. aut multu. biennij pensione recet.
 sp. u. s. aut. p. r. o. x. i. s. s. i. o. n. i. s. h. i. c. h. o. n. s. a. l. i. q. u. a. t. e. n. u. s. e. x. e. c. u. t. o. r. e. et. s. i. t. i. o. r. e. p. c. e. t. e. r. a. p. p. m. i. n. u. e. r. i. t.
 fundam. e. t. o. r. u. m. et. ut. l. i. t. o. f. u. e. r. a. s. p. e. c. t. u. f. u. n. d. a. m. e. n. t. a. a. u. t. h. o. r. m. o. p. a. n. e. n. d. a. s. u. n. t.
 ut. l. a. t. e. r. a. s. i. n. t. e. x. u. r. e. n. s. p. t. e. s. e. m. p. e. d. i. s. s. p. a. t. i. o. s. p. p. a. r. e. t. u. s. c. o. r. p. u. s. i. n. c. e. l. e. c. t. Si. l. a. y. s.
 ut. t. o. t. u. s. o. c. c. u. r. a. t. f. a. c. i. l. i. s. a. u. t. e. s. t. c. o. l. o. c. a. n. d. i. In. q. u. o. s. c. u. l. p. i. t. a. n. t. u. f. u. n. d. a. m. e. n. t. i. f. o. r. a.
 d. e. b. e. r. i. t. u. n. i. u. s. p. e. d. i. s. a. l. t. i. t. u. d. i. n. e. u. t. d. u. o. r. u. m. s. i. s. o. l. i. d. a. et. c. o. n. s. t. r. u. c. t. a. m. u. e. m. e. t. f. u. r. g. i. l. l. a.
 q. u. i. n. t. a. u. t. s. e. x. t. a. p. a. r. t. a. l. t. i. t. u. d. i. n. i. s. e. i. u. s. q. u. e. s. u. p. e. r. t. e. r. r. a. f. u. n. d. a. m. e. n. t. i. s. e. s. t. f. u. n. d. a. m. e. n. t. i. s.
 d. e. p. u. t. e. t. Quod. s. i. t. e. r. r. a. l. a. x. i. o. r. e. f. u. e. r. i. t. m. o. d. o. m. i. n. o. r. u. m. a. l. t. i. t. u. d. i. n. i. s. o. b. e. u. a. n. t. d. o. m. u. s.
 m. u. n. d. a. s. i. n. e. r. u. d. e. n. s. h. u. s. p. i. t. i. o. n. e. o. c. c. u. r. a. t. a. r. e. g. i. l. l. a. Q. u. e. s. i. o. m. m. i. n. o. d. e. s. i. t. q. u. a. e. t. a. m. o. e.
 s. i. l. l. e. s. u. s. t. i. n. e. t. S. t. u. d. e. n. d. o. p. r. o. x. e. a. u. t. o. r. t. u. s. et. p. o. m. a. r. i. s. e. i. n. g. r. i. p. o. s. s. i. t. u. t. p. e. a. t. i. s. s. e. d. t. o. t. u. s. f. a.
 b. r. i. c. e. t. e. a. r. u. s. u. n. i. u. s. l. a. t. e. r. i. s. l. o. n. g. i. t. u. d. i. n. e. i. n. q. u. o. f. r. o. n. s. e. x. i. t. m. e. r. i. d. i. a. n. a. p. r. o. r. e. s. p. i. n. a. t. i. n. o.
 a. n. g. u. l. o. e. x. a. p. i. e. n. s. a. n. d. s. o. l. i. s. i. b. e. r. n. i. et. p. a. u. l. u. l. u. a. b. o. c. c. i. d. e. n. t. e. a. u. e. r. t. a. t. h. y. e. m. a. l. i. s. i. n. q. u. e.
 m. i. t. u. t. p. y. e. m. i. s. o. l. e. i. l. l. u. s. t. r. e. t. et. a. l. o. r. o. r. u. m. e. i. u. s. e. t. a. r. u. m. i. n. s. e. n. t. u. t.

De alijs et yberis mansionibz et pavimentis

f. o. r. m. a. t. a. m. e. n. e. s. s. e. d. e. b. e. t. e. i. u. s. m. o. d. i. u. t. a. d. h. a. b. i. t. a. t. i. o. n. e. b. e. c. i. u. r. e. c. o. l. l. e. c. t. a. s. et. c. l. a. r. a.
 et. y. e. r. n. i. p. b. e. a. t. m. a. n. s. i. o. n. e. s. Q. u. e. y. e. r. n. i. p. a. r. t. e. s. u. t. s. i. n. t. c. o. n. s. t. i. t. u. t. e. u. t. p. o. s. s. i. t. e. a. s.
 y. b. e. r. n. i. s. o. l. u. s. t. o. t. u. s. p. p. e. m. o. d. u. m. a. u. e. s. u. s. i. l. l. a. r. a. r. e. In. h. i. s. p. a. u. i. m. e. n. t. a. o. p. p. o. r. t. u. n. a. e. s. s. e.
 d. e. b. e. u. n. t. p. r. i. m. u. i. f. a. b. r. i. c. a. s. p. l. u. r. i. u. s. e. a. r. u. m. o. b. s. e. r. u. a. n. d. u. m. e. s. t. u. t. e. q. u. a. l. i. s. et. s. o. l. i. d. a. c. o. t. i.
 g. n. a. t. i. o. f. i. a. t. n. e. g. r. a. d. u. s. a. m. b. u. l. a. n. t. i. u. m. t. e. m. o. r. f. a. b. r. i. c. e. t. i. t. u. b. a. n. d. i. s. g. a. u. r. a. t. d. e. m. d. e. u. t.
 a. y. e. s. q. u. e. r. e. n. e. a. d. e. x. a. l. t. a. s. n. o. m. i. s. e. r. a. n. t. N. a. q. u. e. r. e. a. s. h. u. m. o. r. e. c. o. d. e. p. t. o. a. d. s. i. e. q. u. e.
 s. i. c. a. r. e. t. o. r. q. u. e. t. et. e. i. m. a. s. i. p. a. u. i. m. e. n. t. o. f. i. a. c. t. A. e. l. a. u. s. a. u. t. s. i. n. e. u. r. o. d. a. r. a. t. S. e. d.
 s. i. q. u. e. r. e. a. s. u. p. p. e. t. e. n. t. e. e. l. a. u. s. d. e. s. i. t. s. u. b. u. l. i. t. o. r. e. q. u. e. r. e. a. s. s. e. r. e. t. et. t. e. m. b. u. e. x. u. s. a. n. g.
 d. i. r. e. c. t. u. s. d. u. p. l. o. x. p. o. n. a. t. o. c. c. o. t. a. b. u. l. a. r. u. m. c. l. a. u. s. f. o. e. q. u. e. n. t. i. b. z. f. i. x. u. s. D. e. c. e. r. o. a. u. t.

fago aut tivo duntaxat tabulam durentur. si stragis sup pallas ut filice humore calas
migi ad tabulam coepus accedat. tunc sup stragis minabis rindus. laxe conuict dualy
pibus et una calas tepare continuis. hoc ad ad. vj. digitoru celsitudine feceris et
regula explorabis equalitatem. Si loca gemala sunt tale pamentu debetis imponere
quo ut nudis pedibus stragis ministris reme no rigentur. Inducto itaqz uidere ut testaceo
pamento congelto et calatos spisse carbones cu sabulone et fauilla et calce pmissos
et huius impone celsitudine. vj. conas iubetis imponi. qd exequata niger pamentu
formabit. et si qua fondent ex poculis uelocitate extra deluget. Sed si exime malsioes
sunt. oriente solstiale et ptem septentrionis aspirant. et ut testaceu sicut super dixim
aspirant. fundamentu ut marmora ut testaceas aut scalyrolas. quibz equalit
reddat angulis lateribzqz conuictis. Si hoc de exunt sup marmora testaceas
ante arenam ad calce industra leuiget.

De calce et arena

Pectorca saxe est necessarium continentu. quo calas et arena nante sit utilis.
Aene ergo fossile genera sunt ter. niger. ruffa. cana. omnes pape ruffa
melior. meari sequentis est cana. terram locu niger possidet. Ex his que adpre
hensu manu edit stridoris. erit utilis fabricandi. Ite si primo sit humore cadide uel
tigis ipsa et exilla nihil marule cinguid aut lodes cgregia est. Sed si fossiles aera
no fuerit de fluminibz aut glacia aut lioce colliget. maxima arenam medius
littat. et ideo no continue. sed intermissis temporibus construenda est ne opus
onerata coeumpat. Cameraz quoz pectorca salto humore dissoluit. Nam
fossiles pectoris et camere et celleri sicenti utiles sunt melioribz si stragis cu
effolle sunt miscant. Nam duntaxo sole aut penum aut pmbre uanescant. Au
ualis pectoris magis poterunt conuenire. Sed si uti necesse sit mares arenam
erit comodum prius ad lacuna humorez datus immergi. ut uirtu salis aquis sua
uily cluta deponat. Calce quoqz albo saxe. Calce quoqz tibuetimo aut colubino Au
ualis equentis aut rubro aut sponget aut potterimo marmore. qui est ex
duro et spisso saxe. stragis conuenit. Ex fistuloso uero aut molliori lapide
pctoris adhibet utilius. In duabus aene pibus calas una miscenda est. In Annali
uero arena si tercia pte teste recte addideris. opus soliditas mira ptabit.

De lateris parietibus

Quod si lateris parietes p pectorio face uolueris. illud suare debetis ut pfectis parietibz

in summo que trabibus subiacent. At tunc tectura ad coronam pinnaculi fiat sex pedum
altitudine: ut si corrupte tegulae aut imbrices fuerint pariete non possunt penetrare p
pluviam. Demum providendum est ut sicut et alij parietibus latericij induantur tectorum.
Quod humidus ac levis adherere non poterit. Et ideo tertio eos prius debetis abducere
ut tectorum sine corruptione suscipiant.

De lumine et altitudine

In primis studendum est in aere hinc fabricam ut multa luce clarescat. Demum ut pres
temporibus diuisas sicut super dixi congruis partibus offeramus. Et magis septentrioni
obsecras meridiano. Veritas et autumnales orienti. Mensura vero hoc summa est
strutibus atque subiaculis. ut quanta latitudo sit longitudo fuerit in omni copulet et eius
medietas in altitudine conferat.

De cameris caninis

Cameras in aere hinc edificari ex ea materia videtur esse formatae que facile duc
niet. In ulla utraque aut tabulis faciemus aut canis hoc genere. Ad hunc ligni
gallia. ut cupilli dilectos continemus et equalis in eo loco. ubi camera facienda est
ita ordinatos ut inter se sex quipedalis mensura sit uacua. Tunc eos ceteris lignis
ex Junipo. aut oliva. aut buxo. aut cupillo factis ad congruam suspensionem. et
binas inter eos prius dirigemus tomisibus alligamus. postea palustre canam ad hanc
causam que in usu est. conuulsum facta et aeternam unita certe subnectimus et p omne
spacium cum ipsi asserebimus et prius alligamus. De hinc primo ipsa pumica induemus
et trulla equalimus. ut inter se canam membra contemgat. post arena et calce
equalimus. Tertio tui marmoreis puluere mixtu cum calce ducemus et poliemus ad
summum nitore.

De ope albatio

Opus quoque albatio sepe delectat. cui calce debemus adhibere cum multo tpe fuerit
marmoreum. Ergo ut utile probet. alia calce quasi lignum dolabis si musq. aries offe
derit et si quod alie adheret fuerit molle atque viscosum. constat albatio qd. rariore.

De tectorijs

Pariete uero tectura sic fiet. foras et intus prima trullis sequetur et inductio cum
siccari cepit. iterum induat ac iterum. post hoc tertia coria ex marmoreo gesso cop
iat ad trulla. Que inductio tam diu subigenda est ante. ut uicem quo calyx subigit
mundum leuemus. hoc qd. marmoreo gesso inducio cum siccari incipiet. aliud corium
subtilius oportet in poni. sic et soliditate custodiet et nitore.

De vitanda valle

Vitandum est aut quod plerique fecerunt aque causa. Vallas in infimis vallibus mœgere et paucorum dierum voluptate. pferre habitatorum salutem: quod magis metuemus. si pumia qua colimus de morbis esse suspecta est. cui si fons delit aut puteus cisternas construere conueniat. quibus omnia conduci possit aqua rectorum: sunt aut hoc modo.

De cisternis et multa frigidaria

Signis parietibus magnitudo ea cui delectare et suffrag. conuenit longior magis latior. huius solū alto rudere solidari. relecto suboritur loco. restare pavimenti ^{superficie} leuiget. hoc pavimenta omni cura texendum est ad nitores et lardo pingui delecto assidue pferendum. Ad ubi de duto humore sicatū est: ne rimis aliqua pte findatur etia pter simili corio uelent obduri. Et ut post diuturnam et solidam firmitate. a que pbeat hospium: angustias sane: piscisq; fluuiales micti in his partibus conuenit: ut horum natum aqua stans agilitate cunctis imitet. Sed si aliquando in quocumq; loco pavimenti ut parietis rectura succubat: hoc genus malis adhibebimus: ut humor in exitu nitens possit includi. Rimas et lacunas cisternarum piscinas et puteos: saxeternis hoc genere. Quod si humor p saxa manabit: pias liquide quantum uolueris et tantidem sumis unguinis: qd uocamus assungia ut seui. Tunc in olla uretis miscebis et coques donec spumes. deinde ab igne remouebis: ad fuerit eade refrigerata pmixto: calidum in modum supadines et ad unum corpus omnia mixta reuocabis. Cunctis uelud frigidamentum feris: miferis longis corruptis ac manantibus: et pcellam summa densitate calcabis. Salubre exit aquas illas p tubos fictiles duci et optis imicare cisternis. Ha celestis aqua ad bibendum omnibus antefert. ut et si fluens adhiberi possit que salubris no est: lauareis debeat et horum uacare cultura

De Cella Domaria

Cellam Domaria septentrioni debemus habere opposita frigidam ut oblaue proxima longe a balneis. stabulis. foveis. sterculinis cisternis. aquis et ceteris odoribus horrendis: ut frigidum necessareis: ut no uniat a faustu. Sic aut disposita ut badilare ipsius forma calidiorum loco habeat altiore constructa: ad quod inter duas lacus: qui ad excipienda uina hinc inde depressi sunt: gradibus tribus fore ascendat aut quatuor. Ex his lacubus canales ferri ut tubi fictiles circa extremos parietes curant. et subiectis lateribus suo dolusq; uicinos meatus manantia uina descendunt. Si copia manare est mediu spatium ripis deputabit: quas ne ambulacra phibeant a cellis altioribus ipositis ut supra dola. possumus collocare spatio inter se largiore distantibus ut si res exigat curantibus transitus possit admitti. Quod si ripis locū suum deputauerimus is locus ad calidiorum similitudine

podis breuibus et testaceo pavimento solidat. ut cū si ignorata se aqua distulerit. hanc
saludino exipiant nō p̄uata uina que fluxerint

De horreis

Sicut horreorum huius ipsius desiderat p̄tem et superiorem et longe ab omni humore et letamine
et stabulis ponendus est. frigidus uentrosus et sicus. cui p̄uidendum structure diligentia ne
tenuis possit abrupi. Solū igit omne bipedius sternat ut minoreby laterat. quos sustulit
testaceo pavimento debemus p̄p̄m̄ere. Tunc diuisas cellas si magnus sp̄abit seminus
modū generi cuiq̄ tribuemus. Sed factis geanaxijs amurea luto mixta parietes li-
munt. cui aridū oleasteri folia ut oliue p̄ paleis adiciunt. Quo testaceo sicato. rurebus
amurea respigit. Que ubi sicata fuerit feumenta condent. horreos gurgulombus
et ceteris noxijs animalibz inimica est aliqui cocandei folia feumentis miscent
ad suandum p̄ furca. Nichil tamen diu custodiendis feumentis comodius erit. si
si ex arceus in alterū uicini locū transfusa refrigerent aliquantū diebus atq̄ in
bonis miscant. Negat columella uentlanda esse feumenta. quia miscant animalia
tong arceus. que si nō moueant sumitate inter mensura palmi subsistent et hoc uelud
corrupto corio cetera illeth dūtabat. Absert idē noxia animalia ultra p̄dētū me-
sura nō posse generari. hecbe contra sicat ut geen afferunt substra feumentis
addit etiam ab horreis tamen auster debet aduersus

De olei factorio

Olearii cella meridiana sit obiecta p̄tibus et contra frigus munita. ut illi p̄ specu-
laria debeat lumen admitti. Ita et opas que yeme future sunt nullus algos ipedi-
et et oleum cū p̄mit. iura ipedi frigeo nō ualebit attingi. Trapens et ratulus
p̄celi nouimus esse forma. quā consuetudo dicitur. Receptacula olei semp̄ munda
sint ne nouos sapes infecta ueteri rancore corrumpant. ac si quis maiori di-
ligentia studet. subiectis hinc inde ramulis pavimento suspendat. et igne sug-
gerat foenare succent. Ita purus calor olei. cella sine fumini dore uaporabit
quo sepe infectū colore corupit et sapore

De Stabulis equorum ut bouum

Stabula equorum ut bouum meridiana quidē respiciant p̄tes nō tamen egeant
septentrione luminibz que p̄ yeme clausa nihil nocent et p̄ estate p̄refacta
re frigent. Ipa Stabula p̄ ungulas animalū ab omni humore suspendit sint.
Boues m̄diores sicut si locum p̄xime habeant et lumen m̄cendant. Octo pedes
ad sp̄aciū standi singulis bouum paribz abundant. et in p̄erfectione 20 p̄ lance

robore supponant ituribus equorum: ut iacentibus molle sit stantibus durum

De coere

Coere ad mercedem parcat et obiecta sit soli: quia facilius erit pro ea que insunt animalia ad estatis temperandam calorem: potiusque hinc asseribus et fenebris formari que ut scandulis ut si copia suppetat tegulis: ut si facilius et sine dispensa placuerit tegentur arboribus aut genibus

De amaris

Cerca parietes coere exercitios amara ferenda sunt: quia hercus animus maxime necessarius est agriculturæ: excepto antequam letamine: quod satis omnibus inimicum est: Sed habitacula ceterarum animarum maxime necessaria sunt

De Columbis

Columbarum vero potest arripe sublimis una turricula spectorio constituta leuigatis ac dealbatis parietibus in quibus a quatuor partibus sicut mos est fenestelle beuillie fiant ut columbas solus ad Introitum exitumque permittant. Hæc figurentur interius. Annulillis tute fiant si inter eas uentus sparetur pirat: quia animalia uolant ut ea secreto non uidentibus alijs unus amuletur. Non perunt et neque locum delecent si per omnes fenestras aliquid detragulati hominis loco aut uinculo aut fune suspendas. Inducant alios si nimio patiantur assidue: ut yxi alax balthami liquore tingantur: fetus frequentant si oedemum terre factum ut faba ut exum sepe colunt. Teignia aut columbis uolantibus diuini res letarum reitica suffocent aut coere: ut ut exum fetus gen mensibus sibeamus iebenig: Rure simulos plurimum locis oportet contra animalia minuta suspendere

De turturibus

Sed columbarum celle duo subiecta cubacula fiant unum breue et prope obscurum quo turtures claudi possint quos turtures facillimum est. Hæc nichil ex petunt nisi ut estate qua sola maxime pinguebant reitica ut nihil multa maceant semper accipiant. Sed modius unus diuinus: centum viginti turturibus sufficit. aqua sane eis frequenter mundior debet offerri

De turturibus

Aliud uero cubiculum turtures mereant: qui si alieno tempore saginientur et uoluptate cibi et reddunt maxime patant parati bñficiu ministrante luxuria. fit aut locus mundus et lucidus et undique leuigatus. Teambuele d hoc ptire figurent quibus possint post

incluſum uolatu federe. Rami etiã uerides ſepe murent. Cœtere uinſe mixtis pollinibz largiſſe
prebeant. Menti etiã ſi facultas eſt lentuſci: oleaſtri edere. rebulli ſemina interdu ad excluſionem
fatigra et maxie aqua mundi tribuat. Claudant illi et recentee capi mixtis aliqbus
ante nurcins: quoz ſiccitates ad capiendos abos pauidum noue captiuinis mſtitudine coſolet.

De gallinis

Gallinas educare nulla muliere uelut que modo uidet industria. hor de his p̄cipue ſufficiat
ut ſimo puluere utant et amore. Smt p̄cipue nigre aut flauu coloris. albe uident. vi
nate cibo ſtealenti^{ſunt} hordeo ſemicorto et p̄cere ſepe cogunt. et reddunt oua maiora duobz
t̄gans natis oedi bene paſcit una galina que circuit. Supponenda ſunt his ſemp oua n̄o ipari
luna crescente a decima uſqz ad quinta dom̄n. p̄uina his nati ſolet. que alba pellucida
lingua uelut extrema. hor leuiter unguibz uelut. et locis amore m̄git et alio reſo
plaga conſpigit. Item alij mira rem cu oleo ſauribz inſerit. Statilageria etiã p̄deſt
ſi abis miſceat aſſidue. Si amara lupinũ comedant. ſub oculis illis grana ipa p̄cedat
que niſi acu leuiter aptis pelluculis aut eant. extingunt oculos. portulare ſuro fori
ſecus et mulieris late auremus ut aromario ſale. cui mel cimini equaliter miſcent
pedunculoz eaz p̄mit ſi aſilageria et torrefactu cimini parua et paruce tunda cu vino
et amara lupini aqua. ſi penetret ſecreta p̄enaz

De pauidis

Pauides nutrire ſacillimũ eſt niſi eis fures aut animalia inimica formides. Qui p̄ce
ageos ungant. plerũqz ſponte ſe paſcunt. pullosqz edunt. altuſſimas ueſte arboris p̄enat.
Vna his cura debet. ut incubantes p̄ ageũ ſeminas. que hor pauidz faciunt. a uulpe cuſto
dias. ideo in ſubſulis breuibz meliori ſore nutrent. Vni maſculo femine quinqz ſufficiunt.
Maſculi oua et pullos ſuos p̄ſerunt. uelut alienigenas p̄uulſi illi ceſtaz natiſcunt. ſigne
ab Iduſus febreuſqz calore incipiunt. ſaba leuiter torrefacta i lupidine p̄uocant. ſi eis
quinto quoz die tepida p̄beat. Sex quatu. uni ſufficiunt. cupidine coquoerundi maſculus
conſitet. quonens uera ſe amictũ caude gemantis inuencat. et ſingularz capita oculata
p̄marz long ſuis exercit cu ſtodore p̄uencis. Si oua pauidũ galinis ſupponant. exai
late matres ab incubatione tribus uinibus p̄ annũ fetus edunt. p̄muſ p̄uenz quinqz onoz.
ſecundus quatuor. tertius rem ut duoz eſſe conſueuit. Sed electe ſi hi uſus placuerit
nutrices galine ſunt que a primo incremento lune noue diebus habeant noue oua ſuppoſita
quinqz pauidia et cetera ſui generis. Decima die omnia gallinacea ſubtrahant et
alia ite gallinacea totidem recentia ſupponant quot ab lata ſunt ut regeſima Iana
hor eſt expletis reſignis diebus poſſint cu pauidinis onis opiri. Oua aut pauidum

que galine subiecta sunt sepe manu conuertantur. quia hoc ipse facere ualebit. una pro
cui notabis ut te subinde conuertite cognoscas. Maxores tamen galinas oportet eligere et na
minoribus pauca supponere. Harum si ad unam transire. a plures uelut. Dicit columella una
nutriri. xx. sufficit. Michi uero ut bene edua possint. uident. xx. sary esse. permissis
diebus fare oedei conspsum uno pullis dabit. ut undecumq. cocta pultrula et refrigerata.
postea adiecta porrea conspsum ut calens uerens sed expectus. Haec sex pullis nocte. locuste
etia pedibus ablans pberit. Ita pascendi sunt usq. ad sextu mensem. demum oedeum
poteris pberre sollemniter. xxx. tamen die postq. non sunt. et i ager tuto citi possunt
comitante nutrice pascendi cuius singultu reuocantur ad uilla. pimus uero et reudi
tates his remedijs submonebis. quibus gallina creat. Maxima illis pberit est cum
maipit. rilla pberit. Haec pascunt langore infantu similitudine cu illis tumentis gin
gung dicitur apere nutunt.

De falsanis

In falsanis mueredis hoc suandum est. ut nouelli ad cocandas fetus parent. i. qui anno
superiore sunt edui. Veteres enim secundi esse no possunt. Inuenit feminas mense
marcio ut apelle. duabus unus masculus sufficit. quia ceteras ameg salacitate no
equat. Semel i anno fetus cocabunt. Vignit hinc omis pascendi ordo cocudit. Galli
ne his melius muerabunt. ita ut. xx. falsanis oua nutrix una cooptat. Cetera
sui generis supponant. In supponendo. de luna et diebus que sunt i alijs dicta fuerunt.
Trigesimus dies maturos pullos ilumen emittit. sed p. xx. dies discocto et refrigerato
leuiter horrei fare. pascunt cui uini ymber affigitur. post reuocata fecunda pberit
et locustas et oua formice. Sane abaque phibeant accessu ne eos pimer concludat.
Quod si pimeria parent falsani alio cu pice liquida teuo. rostra eoz debetis assiduus pferre.
ut uiriu sicut gallinis fieri consueuit auferre. Saginandi hoc ratio est. ut unus modij
triticici farina i breuissimas offulas redacta clauso falsano p. regnum dies ministrata
sufficiat. uel si oedeatua farina pberre uolueris. Unius et semis modij farina per
p. dicos dies sagina replebit. Obsuandum sane est. ut offule ipse oleo leuigent. et
ita mberant. sinibus. ne sub infima lingue pte mberant. Quod si euenerit. An
pberunt. Illud quoq. magnopere aueremus. ut pberant noua alimenta digestis. quia
eos facillime onus abi exentis exungit.

De Anseribz

Anser sane. nec sine aqua. nec sine crebra ficile substinet. locis conling inimicus est.
quia sara. et morsu ledit et stercore. pullos pstat et plumas quas et autumno uellam?

et uere domi mactato reol femine futhant si dicit flunius lacina foremet. Si herba no
 suppetat. reifolui femi geocu. agectia mtruba. laticulas fecimus alimento Albi fecu
 dioces sunt. Vary ut fulchi minus. quia de agecti genere ad domesticu transierunt.
 Incubant a ^{et} mtray usq; ad octauu solsticiu plus parient si gallinus oua supponas. Ex
 tecnu pta matrib; in uacaturis educare pmittimus pterice ad arca pducant. cu se
 mel ha feceris. consuetudine sponte retinebunt. gallinus sicut pauonina et anhis
 oua supponas. Sed anstina oua ne nocant supposita subiacat octona. parui pri
 mus dec diebus minus pascendi sunt. postea sereno eos poterimus educere ubi octia
 no fuerit cuius aculeos refocudant. Quatuor mensiu bene saginantur. non
 melius i tenera etate pmguescunt. polenta dabit indie tex laege uagandi licetia
 phibet. loco obscuro cludent et callido. Sic maiores etia sado mense pmguescunt
 na puii sepe die teigro saginant melius si ad sacetate nucleum pbeamus infusum
 Jure anseu cibaria legumen omne porrigi potest excepto ceruo. Cauendum est etia
 ne pulli coz scas glutiant. Graeci sagmandis anhibus polente duas ptes et fure
 fuis quatuor. aqua calida tempant. et ingerunt p appetentis uoluntate sumda
 teibus p die iuris potu adiuuant. media quoq; nocte aqua minustent. partu
 uero teigra diebus si uicent ut tenelesant optabis tumbis. caricis et aqua
 macceras inestis uolutabis exiguis. et p dies. xx. continuos minusteabis anhib;

De piscinis

His ordinatis cetera exequenda sunt. Ita piscine duo ut solo ipresse ut cilo lapide
 circa uilla esse debent. qual facile est aut fonte aut ymbre supplexi. et una
 ex his ului sit peccibus ut amb; aquarig; alia medebant uargas et coeia et
 lupmos et omia que rusticitas consueuit mtrunde

De femi palcareo et lignario

Femi palcareo. ligni canary repositiones nil refert in qua sunt pte di mo siace sit
 atq; pflabiles et longe remoueant a villa p casu succipiens incendij

De stercolino

Stercoeu congestio locu suu tenere debet. qui habundet humore et pp odoris occeda
 aptoey conuertat aspectu humor habundans. her ptabit stercoei. ut siqua mstr
 spmax semia purehant. Stercus alioz p rnu est maxie ortis. deinde oullu.
 et raperm et uimentoz. porcuu uero pessimu. Cincres optimi. Sed columbini
 feruidissimu ceteriq; auu. sans uile. excepto palustriu. Stercus quod anno re
 quieuit segetibus uale est. ne herbas ceat. Si uetustus sit minus pderit. prais
 uero recentia stercoea ^{facient} ad ubertate herbarz. Et maris purgamenta
 si aquis dulab; eluant. mixta reliquis uide stercois exhibebunt et lmus

ad ubertate herbarum que saturantur aqua. ut fluvij incoementa respiciant.

De locis orti et pomariorum et sepibus et serendis

Orti et pomaria domui proxima esse debent: hoc enim seculum maxime subiectus
cuius cum furcus sponte secundet ab arca longe situs: nam pulvere palearum pariter
minima. felix positio est: cui leuiter inclinata planities. cuius aqua fluentis
spatia discreta decurrit: si fons delit: aut imprimenda est puritas: aut si hoc nequeas
piscina superius construenda: ut illi aquas plura conferente ortus et arborum exget
ardores. si omni hac facultate carueris: semper altius tribus ut quatuor pedibus ad parti-
m similitudine fodies orticulam: qui sic cultus negligat siccitates. Sed huius generis
contra necessitate una stercore quolibet terrea conueniat. tamen hoc genera
sunt in electione uitanda: cetera quae argilla diuina argenti rubra illud quoque
todies in ortis quos humoris natura non adiuuat ut diuidas partem et seme ad meridie: cetera
ad septentrione spatia colenda conuertas. munitionis multa sunt genera alij luto mix-
to formas clauso parietes figuratos ex pulvis imitantur: quibus suppetit: materiam luto et la-
pide excitant: plerique sine luto congeita ordine saxa componunt. Nonnulli fossis spacia
colenda praemungunt: quod uitandum est quia ortu subducit: humores nisi forte locus paludis
collat. Alij spacia plantis et seminibus in mutatione disponunt: Sed melius erit ubi semi-
na et spinae quae cubus rami uocat: materia colligere in forma erui ex aqua ma-
teriam miscere: fomes debent spacetos uictores hoc generis mixtionem sic inducere ut
inter fomes semina recepta fuerint: usque ad uermi temporis initia. Tunc ubi sepe fu-
tura est: duos sulcos tribus aut pedibus separatus sex quipedis altitudine facimus: et per utroque
fomes cum seminibus obruimus leui terra. Ita trigesima die praedunt fentes: quos
teneros amittunt: opus est adiuuare: qui necesse per spatia uaria relicta iungentur.
parces sane orti sic diuidende sunt ut haec in quibus autumno seminabunt: ueris
tempore partiantur. Quas seminibus uere complebitur autumno tempore debemus esse
dece. Ita uterque partitatio de coquet benedico algoris aut solis. Arce faciente sunt an-
gustiores et longe: id est duodecim pedum longitudine et sex latitudine sic per spatia uterque
purganda diuise. Margines uero eius locis humidis ut longius duobus pedibus
exerigant: necis uno excludisse sufficiat. Inter arces si humor conuenit effluere spa-
tia altiora ipsae arces esse debent ut facilis ingrediat arca de superiori parte humor
admissus et ubi faciente saturauerit: mala possit excludere aucti. Serendi tempore: licet
per menses cetera signemus: tamen secundum loci et celi naturam unumque custodiat: fei-
gidis locis autumnalis satis alterne fiat uerna uero tardior. Callidis autem regionibus

et autupnatis seriore fieri potest et uoxna maturior. Quicquid serenda sunt
cum cecidit luna serminentur que secanda sunt ut legenda cu minuitur

De remedijs orti ad agri

Contra nebulas et rubigine palcos et purgamenta pluribus locis p ortu dispositis
simul omnia cu nebulas uideris instare combures. Contra grandine multa dicitur
panno roseo mola coopit. Item euentus secures contra celu minaciter leuatur.
Item omne orti spatium alba uite ptingit. Vel nocua pims parentibz extensa suffigit.
Vel feramenta quibus opandum est seuo liguunt iuxta. Aliqui ueli adipe cu
tulis resuunt. et falces hor cu putaturi sunt unguunt. Sed hoc i oculto debet esse
remediū ut nullus putator intelligat. cuius tanta uis esse phibet ut ne p gelu
neqz nebula neqz aliquo animali possit nocere. Interest ut res p sanata uideant.
Contra culices et limaces ut amurea recente. ut ex camerey fuligine spargim.
Contra formigas si in orto habent foramen cor noctue ad moueamus si foris ue
niunt omne orti spatium ante aut certe mudoze signabimus. Contra exuras semina
que sygenda sunt sempiuu iuro madesiant ut exuras sanguine. Certe inter olea
pp multa portenta serendū est. aliqui amere de iuro sup exuras sygunt. sic Squilla
ut i orto serua. ut certe suspendunt. Aliqui muliere menstruantē misqz cuncta
solius capillis nudis pedibus contra exuras et q ortu faciunt circūce. Aliqui
fluuiales canceos pluribus locis inter ortu reuolunt. Contra animalia que
uibus nocent. canceides quas in uolys inuenire consueuimus oleo merelas resol
ui panecis i tabe et cu putande sunt uites hor oleo falces ptinges. Et unguunt
cumice a murea. et felle bubulo lectis. aut locis ptingis ut filys edere teius ex
oleo. Vel mactis sanguisugis. ut olea animalia infecta no generent. i corio
titudinis. omnia semina que sparsurus es iura. ut macta locis pluribus
maxie inter rantes serce. huius pstante ferture heredi aliquantū statum
precipue ubi radices et rapa nascunt. Vel arce arctū iuro hyosiam mxta
ferture oleum pulice necare si sygus. Campas ferture eumcere qui fusticu
los alij sine capitis p orti omne spatium coburens mudoze locis pluribz excitareit.
Si uibus consulernus alio teio falces purgatorie ferunt unguende. Hasiqz
phibent si circa arborū ut uisum. circa bitumen et fulture mendas. ut si
ablatas de orto uicino raps a qua ex quoquis. et portu tui spatia unueris
difundas. He canceides uibus nocent i cote qua falces auunt ipe sunt

concrende. Democritus asserit neq; arboribus neq; lanis quibuslibet noceri possit a quibuslibet
bestiis. si fluuales cancras plurimos ad maximos quos greci paguros nominant no minus
q; decem sicili uasculo i aqua mistas regas. et sub duo statuas ut decem diebus sole uaporet
postea quecuq; illa. uolueris esse pfundas. et octonis diebus partis hoc repetas donec solide
que optaueris adoleant. Formicis abies origano et sulfure testis foramen asphes.
hoc et apibus nocet. Item coclear uacuay si uixeris et eo ante forame i ducas. Culeos
galbano infuso. fugant aut sulfure. Pulices amurea p pauimenta frequenter asphes
ut cinno agecti cu aqua trito ut cumuris agectis semen. aqua resoluat sepe
infundis. ut aqua lupina. phitorea auteritans nra. Mures si amurea spissam partem infu
deris. et i domo nocte posueris adherent. Item necabunt si ellaboro nigro cascum ut pane
ut adipos ut polenta p melleas et ostreas. et agectis curumexis et colloquintidis suffulio
sic nocet. Aduersus mures agectis apuleius asserit. semina bubulo felle maceanda.
antq; tygas no nulli radodinos folijs additis eoz claudunt. qui rosas his die i exitum
mittunt intereunt. Talpas greca hoc gene pscant. nuce pforari iubent. ut aliqd ponu
genus soliditatis eisdem ibi palcas et cedra cu sulfure sufficienter includi. tunc omnes
pulos additis et reliqua spiramenta talparum diligenter ad obrui. unum forame quod aptu
est rehuari in cuius additu nuce mure mcentiam sic ponu. ut ab una pte flatus postu
accipe. quos ab alia pte diffundat. sic impletis fumo amiculum talpas ut fugere pcon
mus ut noceri. Mures rutilos si quere no cinere aditus eoz salures. a tartu frequedi
labies occupabit ar pmet. Serpentes prope omni austeritate fugant. et nocentes
spicatus innocua sumi graue oleum exagitat. veranus galbasu ut cerui cormar
radiaz lili. capre ungulas. hoc genere monstra noxia phibent. Opinio geocoe um
est. si nubes locustarum repente succerit. latentib; infera terra cumq; hominib; sub
aere deprehendant nullum fructu noceri. Si continuo omnes ad terra confugiunt.
pelli etia dicunt amare lupini ut agectis curumexis aqua decocta si murie mixta
fundat. Extimant aliqui locustas ut serpens fugari posse. Si aliqui ex his fugant
i medio. Campis no nulli hincno cinere pscant. Si pmanferunt uerna bubula et
amurea aliquantiter mixta confocuant et ubi refoverint. holera omnia hor; pte
refoffe. praesoreitas greca uocant animalia que solent ortus nocere. Ego ueneritita
statim ueneris ortu plenu fordebis suis spacio quo abunde leuare debetis opire. post bidu
requis ibi animalia ipa congesta. hoc cu his ut teccio feceris. genus omne quod nocet
extinguis grandini cedat obuiare siquis cocodrilli pelle ut hyene. ut maximi iutuli p
spata possessionis aruiferat. et mille. aut ortus suspendat i gressu cu malu uiderit
diminere. Item si palustre testudine dextera manu supina forens uineas p ambulat

et reuertus eodem modo sic illa ponat interra: ut globas dross eius obituar aueriat nec
 ne possit inuerti: sed supra ymaneat. hoc facto fertur: spatium sic defensum nubes immi-
 ca transuere. Non nulli ubi iustare malu uiderint: oblato speculo ymagine nubis ac-
 cipunt: et hoc remedio nube seu ut sibi obiecta displiceat seu ut falsy geminata aliter
 cedat aduertunt. Itaq; utuli maximi pellis i medio unearq; loco uni suspicte uirtute
 accidit contra imines malu totius unee membra uertisse. Omnia semina orti ut agei
 ferunt ab omib; malis: ac monstris cura fueri: si agrestis curumexis teing radicy
 aut mare rent. Item eq; caluaria sed no uirginis inter ortu ponenda est ut potius
 alime occidunt enim sua pma fecundare que sperant

De arca facienda

Arca longe amilla esse no debet et pp exportandi facultate: et ut feaus minore time-
 atue domini ut pventoris uianitate suspitta: Sit aut ut atrata silio: ut saxo mo-
 tis ex alia est sub ipso reuere tpe ungulis petoz et aqua p amixtione solidata. Claua
 demie et robustis munita cancellis pp armeta que in tereit induamur. Sit arca
 hanc locis altee planus et purus i que firmemta teantibus retygerent et horreis
 inferant. Que res i eoz durabilitate pstat: hat demie undeciq; pximu teitu maxie
 i humidis regionib; sub quo pp imbres subros fauimenta si necessitas coegerit rapim;
 ut munda ut semiteta ponant. Sit aut loco sublimi et undeciq; yflabili lege in
 abortis uincis atq; pomeris. Nam sicut radicybus uirgultoz plunt letamie et palee:
 ita insidientis feondibus pforant atq; arece copellunt

De apud castis

Apibus statione no longe adomicalib; ut i orti parte seecta et aprua et auentis remota
 et calidore locale debemus que in quadrata constituta mensura fures et accessus hoiz
 peuidiq; submoueat. Sit abundans floreb; quos ut in herbis ut in fructib; ut i ar-
 borib; pauet industria. herbas nateat: origanum thymus pilla satuerina melli-
 filium. uolas. agrestes alfo dilu. tereagme amara u. iacmru. quirex ut gladiolus
 diat similitudine folioz. narcissus: exocit ceterasq; herbas suauissimi odoris et flo-
 ris. In fructib; uero sint rose libia. uole. flabe. rosmarinus. edere. In arborib;
 Ziziphus amigdalus plicis pirus pomifexq; arboris: quib; nulla amaritudo respo-
 det flore ut surro. Siluestria uero glandifera robora therebinthas. lentiscus. cedrus
 alia flex minore et tyms. Sed taxi remoueat thymus. pximi saporis mella. thymi
 succus effundit. Sedi meriti tybra; spilla ut origanum. Terrij meriti rosmarinus

et lanuacia. Contra ut arbutus et olea sapore dulcissimi mellis efficiunt. Sint aut arbo-
 res a septentrionali parte dispositae fructus atque uirgulta ordines suos sub mureis exequantur.
 herbas deinde plano post fructus conferemus. fons ubi riuus huius conueniat ortus qui hu-
 miles transeundo formet lacunas. quas opunt rura et transeula uirgulta sedes tuas
 apibus praebitura ad sicut. Sed ab his apibus caeteris longe sint omnia odoribus horrendi. bal-
 nice stabula coquinae suscoria. fugemus praeterea animalia que sunt apibus inimica
 lacertos et blattas et his similia. Auis enim pennis et ceptantibus reuertamus. pennis
 castos frequens et castus accedat. habens noua alucaria preparata quibus exapiat. Exa-
 minum rudis iuuentus. Videri odoris ceni et cance exultus. et locus qui ad humani uoce
 falsa imitatione respondit. Absint et herbe namallus alleboz tharchia absint huius
 curumis agectus. et omnis amaritudo confinende aduersa dulcedini alucaria me-
 liora sunt que cortex formabit raptus exuberat. quia non transeunt uim frigoris
 ante calorem. possunt tamen et feminis fieri. si herba de hinc salignis uimibus febreant. ut ligno
 caute arboris. aut tabulis more cupparz ferialia detexima sunt que et gemo gelantur
 et etate fruescunt. Sed more et loca. que mureis debet papi. podia tenus alu-
 pedibus febreant. Induta testaceo et albacio ope leuigata. pro lacertorum ceterorumque ani-
 malium noxia quibus est moris uerige. et super her duo alucaria collocent. Ita ut non
 possint umbrae penetrare. Sparulis mureis patientibus segregata. Angustus tamen addi-
 tus admittat examina. pro frigoris et algoris inuicem. Same uentis frigidioribus
 alius parus resistat. qui locum possit densis sedibus applicare adius omnes soli apponant
 beeno qui dum cortice duo ut tres esse debebunt ea magnitudine que apes forma non
 possit excedere. Sic enim noxus animalibus ingressu resistet Augusto ut si apes obsidere
 uoluerint exierint. alio cum non defuerit uitabunt egressu.

De apibus emendis

Apes si emende sint iudicamus ut plena alucaria aduent. qua re ut inspectio ut mure-
 muris magnitudo ut frequencia monstrat comitari ut remeantur examinis et
 uicinis porusque longinqua regione. ne aeris nouitate sepeant. Si uero longius
 aduehende sunt collo nocte portent. nec collocare nec apere alucaria nisi uespere illate
 debemus. Spicilemure deinde post triduum ne omne uannas suas egeant examina.
 hoc enim signo fugam meditantur a rege. Contra hoc ut cetera sua unquam mens
 reddemus. Tamen recidunt non fugam si sterces permixturi uiculi allinamus orbibus ual-
 culorum. /

Non alienum est si aque copia parat parte famulans de structura balnei cogitare. q
 res et voluptari plerumque conferat et saluti. Itaq; balneum constituemus in ea pte que
 calore futurus est. loco ab humore suspensio. ne ulgo cu fornatib; uirna exsagereit.
 luminari ei debimus apte meridiana et occidentis pbeni. ut tota die solis unuet et
 illuste et aspectu. Suspensuras uero collas sic facies. Arcna primo bipedis stercus
 inclinata sit tamen stratura ad fornacem. ut si pilla miseris inro stare no possit. sed
 ad fornacem recurreat. sic eueniet. ut flamma alta petendo collas faciat plus calere.
 Super hanc straturam pile laeoculys argilla subacta. et capillo contrecte sunt distans
 ale spatio pedis unus. et semidigi. alte pedibus binis semis. Sup has pillas i pede rostrat
 bome i aliu atq; his supfundant testacea paruumena. Et tunc si copia est marmora
 collocent. Mithaciu uero plumbey. cui herca patina subacta. inter solioz spatia fori
 scus struamus fornacem subiecta. Ad quod mithaciu fistula feigidaria dirigatur.
 et ab hoc ad soliu similis magnitudinis fistula pcedat. que tamen calide ducat interius
 fistula illi feigidi liquoreis intulerit. Celle aut sit disponant ut quadre no sint. Sed
 uebigna si 20. pedib; longe fuerint. x. late sint. fortius enim uapoz inter angustia
 luctabit. Solioz forma p uniuersisq; uoluntatis fundet. piscinales celle i aliis
 balneis ad septentrione lumen accipiant in yemalib; amexidie. Si fieri potest una rostr
 tuant balnee ut omis carz p hortos decurrant elumes. Camere i balneis signine for
 nores sunt. Que uero de tabulis sunt uirgas forecis anthonis colligas. capillo mce
 se atq; argilla subacta coherentes. et tra impensam testacea subet induas. deinde alba
 eis opis mrore de corabis. possumus etia si compendio studemus. hiberna edificia balneis
 imponere hinc et habitacioni tepore submitimus et fundamenta luceamus.

De multis calide et feigide

Sicce conuenit quonia de balneis loquimur. que sunt malis caldarie. ut feigidarie
 ut si quando in solis scilla sint opa possint repente succuri. Calidanz compositio talis est.
 pice dura. cera alba ponderibus equis. Stuppa pice liquidu totius ponderis dimidiam
 parte testa minui flore calis omia simul mixta confundis et uncturis curabis
 inferece. aliter armoniacu remissum sine. Stuppa pice liquidu fundis i pile et uncturis
 oblinis. aliter armoniacu et sulphur uicaz xcoluue line ut infunde iuncturis. Item
 pice dura cera alba et armoniacu sup remissum simul uncturis aline et caurece
 amota parue. Item flore calis cu oleo mixtu uncturis illine. et caue ne mox ag
 mittat. Aliter sanguini saucino et oleo flore calis amitte et rimas conuictiois
 obduro. Item sine et pice dura et alteei testas siccas simul tundes. his omnibus

umbras diligenter allines. Et malte feigidae sanguine bubula. floce calis.
focia ferri pillo uniuersa contundis. et ceroni iustare officines et curabis alimere.
Item semum liquefactu rebelato cineri admixtu feigide aque moce vinas libeti
si alenat obfister

De pitrono

Si aque copia est futura balneary. debent ex pitrona suscipe. ut ibi formatas aquariss mo-
is sine animalu ut hominu labore fuermentu frangant

De instrumentis agricolu

Instrumenta uero hec que cura necessaria sunt paremus. Aratra simplicia. ut si pl-
na regio permittit aurora quibus possit contra stationes humoris hibermi lata. celsior
sulcus atollere. Bidentes dolabra. falces putatorias quibus i arbore utamine et uice.
Item mellocias ut fenacias. ligones lupos. i. fencas manubrias minores. maioresq
ad mensura cubiti quibus tale est quod p sexta fieri no potest referendo reuero ac-
bocis aut uis mterferi. acul p quas i patinis sacmenta mergunt. falces atargo
aruras atq lunatas. Culellos. Et curuos minores p quos nouellis arborib succuli
ueridi extantur facilius amputent. Item fabriculas breuissimas tubulatas quibus
filicem debemus absidere. Seculas minores. Vungas. xuntones quibus neta p loquunt.
Secures simplicis ut dolabratis. Sarculos simplicis ut biroenes. ut ad aras i aduersa
pte referentes castros. Item cauteris castreoria ferramenta. atq tonsoria ut q
ad animalu solent p mtere medicina. Lunas uero pelicans ad cullis et occas mani-
rasq de pellib. que ut mtilius ut in uepribus rustro opi et uenarou possint esse
communes.

R. Tituli Martini Januarius

De ablaqueandis uiribz
 De pratis abstinendis in locis marces
 De profundendis agris et iungendis bobus
 ut arandi disciplina
 De ordeo gallano sendo
 De cocco cula senda cu disciplina sua
 De uina sexendo no ad pabula senda
 sed ad semina redigenda cu disciplina sua
 De feno greco sexendo legendi seminis cu
 cu disciplina sua
 De herbo sexendo
 De serendis feumentis et leguminibus

De pastinandi generibus et sicobis uina
 De tabulis uinearum
 De mensura pastini ualora
 De solo et celo et loco pangendis pines
 congruedi et ea quillur pmet disciplina
 De octigieo de lacua senda cu disciplina
 sua. In nasterio. et exura. in uibz
 alia et ulpico.
 De pomis i co. De Sorbo. Amigdale.
 De nure cu disciplinis suis et de ceteris
 pomis quoz disciplina suis mltibz rohet.
 De signandis animalibus et laedi et y
 nax cofecione et echini et rapis.
 De oleo murtino. De uino murtite
 De oleo laureino. De lentisano oleo.
 De gallinax yu. De cedenda matere.
 De boris . /

Januarius

Explicit his que pntinent ad generale pceptu. nunc opus suas singulis mensibus explicato
 Itaqz a Januario mense faciamus incipit

De ablaqueandis uiribus

Januario mense locis temporis ablaqueande sunt uirg. quod itali ex rodurace appellant
 i. cuera uirg rodire. dolabra terra apperire. et purgans omibz ut de lacus effire. ut solus
 teporibz et yberibus puocet

De pratis abstinendis in locis marces

A pratis aut marces aut aridis locis. prata ea purganda sunt. et a perore uindicanda.

De profundendis agris et iungendis bobus ut arandi disciplina

Pingues et siccis agris plandi. et apparati id possunt. Sed boues melius collo qd capite uigant.
 Quos ubi ad uersura uenerint. acatere retineat. et uigru ypellat ut eoz colla reficent

Sulcus autem in arationibus longioris centum viginti pedum esse non debet. Secundum est ne inter
sulcos non mota terra relinquatur. globe omnes dolabris dissipande sunt. sed equaliter terram
motam esse cognoscas. si transuersam per sulcos peritiam mittas. que res sepius facta. bubulos ab
hac negligentia. sumouebit. Obsuandum ne lutosus ager arctus. aut quod sepe fit post longas
siccitates leui ymbre profusus. Nam terra que lutosam tractat in primordio. feruere toto anno
non posse tractari. Que autem supra leuiter infusa est. ut subtilis sita. si nimis arctus. assecum
per reuennam fieri solet. Et ideo mediocriter infusus. ager ut nec lutosus nec aridus sit
plurimum debet. Si collis est transuersus per laeva sulcat. Que forma tunc seruanda est cum
semen accipiat.

De ordeo galatice serendo

Si clemens fuerit tempus ordeum galaticum quod graue et candidum est circa Idus Januariis
sex annis locis temporis. viij. modis iugere complebitur.

De arexula serenda cum disciplina sua

Circaxula mensis hoc serue. loco leto. celo humido. Tres modis iugere complent. Sed
hoc genus seminis raro respondet. quia decipitur aucto. ut siccitate dum floret quod
tunc prope necesse est euenire.

De vna serenda cum disciplina sua

Hoc mensis ultimo colligendi seminis causa. mensis Ianuarii ultimo circa februarias Idus
serimus non pabuli serendi. vna seruit. iugere sex modis occupant. Serenda est. Idus
per Idus. post hanc secundam ut tertia cum res esse defuerit. que ferre non potest. Sed statim
cooperenda est ante nocte. Nam si nuda manserit noctis humore corruptur. Obsuandum
est ne ante. xxv. luna serat. quia sic sata limares proficiunt.

De feno greco serendo

Feno grecum in Italia colligendi seminis causa mensis Ianuarii ultimo circa februarias Idus
serimus. Sex modis iugere sufficient. Arandum est spisse sed non alte. Nam si plus
quam quatuor digitis obruatur difficile nascit. Idcirco quidam minimis aratibus per Idus per
terra seminant. et sacculus strum sata cooperunt.

De herbo serendo

Herbum serit et hoc mensis novissimo potest loco siccato et marco. iugere quinq. modis
serunt.

De serendis frumentis et leguminibus.

Hoc mensis serens et siccis diebus dum gellandis non est sunt serculanda frumenta. et

opus plerumq; negant fieri debere: quia radices eorum detegant: aut madant et nocent feugae
subsecuro. Mihi uidetur hoccoly longi tantu esse faciendum: Sed reuocid et fax laxitue quatuor
folioy. hordium quinq; faba et legumina ad supra terra quantu diging fuerint. lupini
neco qui una radice habet si sarculat extinguit. quod nec desiderat: quia herbas pter auxi
luu rutores affligit. faba aut si bis sarculat pfricat et multa feurum et maximu reddet:
ut ad mensura mody complendi fecit prope modu sicut integru respondeat. Si hinc
segetes sarculauerit: aliquid et contra rubigine pfricat. Maxie ordeum sicut sarcuru

De pastinandi generibus et sarobibus

Pastinu fieri nunc tempus est. Quod sit rebus generib; aut terra tota offosa aut
sulcus aut sarobibus. Terra tota debet offodi ubi ager imundus est ut siluestreibus reu
as et rariis filis ut herbar; noxar; spina liberent. Vbi aut munde sunt nouales
sarobibus pastinamus aut sulcus sed sulcus melius erit: quia humoru uelud nitroia spacia
pastinata transmittunt.

De tabulis vinear;

Sunt ergo sulci tanta longitudine quanta determinaueris tabule latitudine pedu duoy
semis ut reu: ita ut iuncti duo fossores designate linea spacia biduob; pte quantu
altitudine reu ut duoy semispedu. Deinde si p homines vinea collenda est tantu occu
di soli relinquitur: et sit alter sulcus iperimitur. Si uero arande sunt vinee quq;
ut sex pedum spacia que no sunt fodienda relinquentur in odio. Quod si sarobes fieri
placeat: faciemus rebus pedib; altis duobus semis latas: rebus longis hinc fossoreibus
collant iuncta seu bobus eade spacia que inuenerint sulcos detra suemus. Ultra reu uero
pedes altius fodende sarobes no sunt: ne labore feugore sarmenta que pinguis latera
sarobib; equaliter inuila sint: ne aliqua uis saniet: alte inuentib; feramentis cu fossore
inambet: pastino uero quod omne uerlabit reu ut duoy semispedu altitudine reu
inuenta fodint. In quo erit diligentia ne ceudu solu fecunde oalter fossore includit.
Qua re subinde castos uirga in qua pda altitudinis modus designatus est p spacia
que fodunt exploret. Radices omnes et purgamenta maxie rubi et filis: sumu
regeri sanat: que uia in omni positionis genere ubiq; suanda est

De mensura pastini yrala

Mensura uero pastini hoc est. In tabula quadrata nigre aluid centeni octogem pedes
p singula latera dirigant. Qui multiplanti cccxxij. decipdas quadratis p spacia
omne complebunt. Secundum hunc numeru omnia que uolueris pastinare discures.
dece et octo enim decipede: decas et octies supputare cccxxij. explebit de quo ex
plo doceberis i maiore agri ut minore mensura.

De solo et celo: et loco pangendis vineis conuenienti et ea que illis p[ro]p[ri]et[ati] disciplina
Sed solum vineis ponendis nec spissum nimis. nec resolutum procius tamen resolutum nec
exile. nec letissimum tamen leto p[ro]p[ri]et[ati]: nec camp[re]e nec p[re]morsu: sed potius edito
campo. nec siccum nec uliginosum modice tamen eosidum. nec salsum nec amarum.
quod uinum sapore correupto uina contestat. Celum mediocres qualitat[is] tepidum tamen
magis q[uam] frigidum. Sicut potius h[ic] nimis imbridi. Sed ante omnia uinis p[ro]p[ri]et[ati] ue-
tolis formidat ad pastmandu[m] rudes agros potius elligamus ut maxie siluestres.
Vltia conditio est eius loci in quo fuerant uetusta uinea. quo si necessitas cogere
preius multis arationib[us] exerceat. ut abolitis radicib[us] p[re]ioris uinee et omni carie
carie et squalore depulso nouella uinis totus possit induci. Tofus et alia duriora
ubi gelu relaxant et solib[us] pulcherrimas uineas faciunt: refrigeratis estate ra-
dicib[us] et humore detento. Sed et soluta glacies et calculosus ager et mobiles la-
pides. si tamen h[ic] omnia globis se pinguib[us] miscuerunt. et silex cui terra supposita
est: quia frigidus quia frigidus est et humoris tenax. radices estate siccis no[n] parit
In loca ad que de circumiub[us] aqua decurrit ut ualles quas fluminu[m] saturabit agrestio
Sed hor[um] i[n] his locis que gelu et nebulis infesta esse no[n] possunt: regiosa terra comoda
est: regilla aut sola grauiore in m[un]da et cetera que in genere alib[us] dixi. Nam locus
qui nil nisi seca uregula p[ro]duxerit: ut uliginosus ut salsum. ut amareus ut sinuolus
et acridus approbat. Hic ex sabulo et rubens utilis est. sed cui fortis terra p[ro]mixta est.
Carbunculus nisi auerret. mareas uineas reddit. In terra rubra distinde reprob[us]
dunt q[ui]us postea mureant. Sed hoc genus terre opib[us] inimicu[m] est quia p[ro]p[ri]et[ati] ut hu-
more ut sole nimis maderat ut dura est. At maxie utile solidu[m] est quod omnes nimie-
tates temperametu[m] tenet et raro p[ro]p[ri]et[ati] q[uod] depresso fuerit. plaga celi uinea specta-
re debet: locus frigidus m[er]cedianda. calidus septentrionale tepidus orientale. Si tamen
austres ut euros no[n] habeat regio inimicos. Quod si hoc est uinum melius: aquiloz.
ut fanoniu[m] uinea dirigamus. Sed locus qui pastmandus est p[re]uis impedimentis
et omib[us] elis libet et arborib[us] ne post calcate assiduo terre fessa soluit. Si campus est
duobus semis pedibus pastmet. Si cilius. tribus. collis p[re]cipuus u[er]o. ne cuius terra
decurrat. uall. duobus pedibus. Sed ager uliginosus qui humores altius fessus exuat.
sicut cauonatus solitione amplius i[n] semis pede effodit. Illud experimentis assiduis
comprehendi uinis melius puenire si ut statim fosse terre: ut no[n] longe ante pangat
cu[m] tumor pastim mundu[m] reprob[us] soliditate subleat. hoc quoq[ue] i[n] facundis sulcis
et serobib[us] approbati maxie ubi mediocres est terra.

Mense Januario latua secunda est ut decembri: ut planta eius februario transferat
 Itaq; februario ferat: ut possit aprilis mense transferri. Sed certum est anno toto bene fieri
 si locus sit locus stercoreus exiguus: aut si pinguis radices eius referemus equate et
 liquido fimo linamus: ut que in parte sunt indate letamen accipiant: amant solum
 subactum: pingue humidum stercoreum. Inter has herba manu est uelanda no sacculo.
 Lano fit si extra ponat: ut ad ydure incipiet caule co leuret in viso gleba pmatue
 aut tota. Candide fieri purant si fluminis harena ut litoris fecque uere spargat
 in medias et collectis ipse folijs alligent: si uisio loci ut tempore ut somis cito latua du
 refit. planta eius annua et denuo posita tenet uisum colerunt. In multis semib;
 condita nascit: si capere stercoreis hanc subula subalure exauris: et in ea semen la
 ture: maturey cinim: exure radices imiferis: tunc uolunt fimo bac terra optie
 culta breui scrobis de merseris. Rabanus ueritur i radice cetera semina. i sumo
 latua pariter megerite psiliunt singulor; sapore suato. Alij hoc ita assecant: aut
 se latua sola carpiunt que radibus iuncta sunt et in eisdem gradibus fuerulo punctis
 preter rabanum semina supradicta deponit: ac fimo allimunt. Sic obreuta pteru latua
 ydurey semina caulibus ambiet. Latua dicta est q; abundantia lactis exuberet
 hoc mense maturem constat ex omni tpe esse ponenda. loco quali placebit et celo firmo
 no desiderat: humore huius diligit tamen deesse no curat. Si inueni latua ferat nasci fert
 egregie. et tunc et mensib; tribus quibus uolueris et longis: exura ferere ml morey: hoc
 etia mense caules et tota anno ferri possunt. Sed melius alijs quib; ascripta est. hoc etia
 mense alia et uisum bene feret. Sed alio alba terra pficit

De pomis forbis

Mense Januario februario et marzo locis frigidis. Calidis uero arabes et nouebri forba ferit
 egregie: ita ut matura i seminario ipa poma pingant. Ego exptus sum multas arboris
 ex pomis sponte pgenas: et in crescendo et in ferendo stuisse felices. plantas etia si quis
 ponere uoluerit habebit arboreu du modo calidis locis mense noue mbri. tempab; Januario
 ut februario februario. marzo inclinante disponat. A mnt loca humida. montana
 et frigidis pxiima: solum pingullimū cuius iudiciū certissimū facit si frequens ubi
 cumq; nascit. planta est transferenda robustior: scrobem desiderat altiore. et spacia
 largiora: ut quod illi maxie prodest: a uentis frequenibus agitata geandescat
 si uerem; pinctue infestis: qui in ea ruli: ac pillosi solent medulle inter na. factari.
 aliquos ex his sine arboris inuicia de tractos uicino cecimus incendio. Creduntur
 hoc genere ut fugere ut pice si minus ferere cepit: tede cuneus eius radib; insat
 ut circa. ultima ptem fossa facta cumulo ingesti cineris adequat. Mense aprii forba

inferunt in se in adonco i spina alba, ut reuino id cocture. Sorba suant hoc genere
lecta duriora, et posita ubi miscere cepint: sicilibus usq; ad piam: claudunt in coculis
gypto desup totis: et bipedanea serobe loco sicco sub sole mergunt: oec puz lo et desup spid
sus terra calcat. Item secta p partes siccant in sole: et suant in uasculis i yberum.
Cum uoluerimus uti aqua feruenti macerata, reuiscant sapore iocundo: ali qui
cu podiculis suis uicidia lecta suspendunt: loas opas ac siccis. Item ex sorbis ma
tureis: sicut ex pira uini fieri tradit et arcebu: alij sorba: in sapa asserunt diu posse
suari.

De amygdalo fendo

Amygdalus fit in uario et februario. In locis calidis octobri et nouembri sermine et pla
tis que de maioris radice tollunt. Sed i hoc genere arboreis nihil unius est q; seminari
face. fodimus ergo altera pede uno semis arca i qua obreuerimus amygdala no am
plus quatuor digitis: ita ut cacumina figamus in terra spacio inter se binos pedum
separat: amant ageu duci: sicut calculo sum: cetera calidissima quia maturee florere
conferunt. Ita statuende sunt arboree ut ad meridie spectent cu i semina no
adoleuerit: relictis ibi spariis que sufficiant plantis: alias transferemus mense
februario. Sed ipa amygdala ad ponendu et noua legamus et gerandis que anq;
ponimus pedie nulla aqua: nimis maceremus: ne germen extinguat ex mlio
melle mendacitas. Alij prius fimo liquido p reidud mag cas macerant: deinde die
et nocte esse patunt in melle. Sed que suspitione tantu possit habere dulcedinis cu in
seminario amygdala disponimus: si siccitas intercessit re i mense regemus et herbis
nascentib; circumsodiendo sepe purgemus. Terra seminarij letamen habere debet
admixtum. spacia inter arboree: xx. aut xv. pedibus dedisse sufficiat putanda est
nouembri mense: ut supflua et arida et densa tollamus. Sexuande sunt a peo
re: quia si rodant amarecant. Circu fodi no debet quociens florent quia inde
flos eius exurit. In uetustate plus habet abort si ferax no est: tede cumcum terebra
ta radice mergamus: ut silio sic miscamus: ut libro tegente claudat: locis
frigidis ubi metus est de puma: max aalis dicit hoc remedio subueniri anreg flo
reant radices mudant et albi lapides minutissimi mixti acenis congerunt ut ubi
a tutu uidebit ut debeant germinare: et fossi interimplapides submouent. Teneras
nures amygdalus recabit ut dicit si ante flored radicib; ablaqueans p dies aliquot callida
aqua ingerit et amaris dulces sunt: si arca fosse stipite reibus digitis a radice fiat
cuerne p qua noxiu desudet humore: ut medius reuincis recebet et culneus ligni
melle oblitus impemat: ut si arca radices siullu stercis affundat. Amygdala ad lege
dum maturitate fatent: cu fuerint spoliata corticib;: hoc sine cura hominis suat

in longum: Si difficulter coeui dimittent. paleis abruca continuo relaxabunt. In
 decorata si aqua marina lauemus aut salta. et candida sunt. et pluvium ducit.
 Mense decembri ut Januario circa fons amygdalus inferitur. longuero fequidus
 et februario si tamen surculos condias anteq̄ geminent. uelut sunt qui de sum-
 mae sumitate sumunt. Inferit et sub arctice in tranco inferit in se et ipso. Gre-
 ci afferunt nasa amygdala scripta. si apta testa nucleum sanu tollas et i eo qd
 libet scribas. et iteru luto et porcino sterore involutu reponas.

De nucis

Nucis feremus extremo Januario ut februario. amat loca montana humida et fequida
 plexuq; lapidosa. potest tamen et longu tempore uiuante humore mureri. Serides
 est nucibus suis co more quod et amygdala sunt et idem mensib; Si quas no-
 uembri mense disponis aliquatenus i sole sicabis. ut exeret noxiu umis humois.
 quas uero mense Januario ut februario positurus es. aqua simpli pcedre satiabis.
 ponemus aut transuerlas. ut latius. carina ipa figat in terra. cacumen ipsum
 ad ponimus nucis i aquilonis ptem dixerimus. lapis subius ul testa ponenda est
 ut radice no simplici sed repusta coligat. lenor fiet si sepius tenuerit. In fequ-
 idis longu bima i callidus debet rema transferri. radices plantarū sicut i alijs arborib;
 solemus. in hoc genere reserare no debis. fimo bibulo una planta tingueda est
 sed melius cuius sparget in scrobib; ne calore sterore aduenit et omis credit. uel
 cortice tenuitudine p careat ut feurtum densitate alij scrobib; delectat p arboris
 magnitudine et desiderat inter ualla maورا. quia sallicidus folioz suoz pxius
 ut sui generis noceat arborib;. debet aliquando circumfodi. ne multa fiat uisio se-
 nocturnis. Canalis longus a sumo tranco ad ynu debet excludi. sic bnficio solis et
 uenti ducelant que iputredine transiebant. Si dura murex ut nodosa cortex re-
 amandum est ut uisum mali deducat humoreis. Alij radice summa pidunt. Alij
 te rebreare radice palu de buzo imprimunt. ut cupremu clauu ut ferreum. Si ta-
 rentina face uolueris. solam nucis camelana pp formitas obuoluta i seminario
 debetis obuere. Si ferente id hor genus uelis murex. lexmo p annu continuu
 ter rigabis i mense. Cortex i mure dimissus maturitatis inditu est qualis debet
 et poni. Nucis suant ut paleis obreute iud arena. ut soleis suis aridis ut archa ex
 ligno suo facta In cluse ut cepis mixte. quibus hanc uisitudme reddunt. ut eis
 accedime tollant. murealis exptu se aut uerides nucis tannu liber. uas pumminib;
 suis melle demergi et post annu uerides esse. et ipm mel ita medicabile fieri ut
 ex eo facta potu ueritas curet et fauces. Inferitur ut pluvius mense februario i
 arbusto. sed melius i tranco ut aliqui et primo ut mense.

De alijs pomis que maxie y alios mentes inflexunt

hoc mente tuberos inflexunt. Cudneo. Hunc loas tempans yltro^{pen} colla sunt et infit
cadem yltro nile: amigdale i pumo. Sed pumo axmema stexemus et proquoqua.
Hunc etia pumo infenda est anteq gement in se et yltro: et a raly oportune
infret agectis

De Signandis animalibz et laedi et pnyz cofectone et ethmi et rapis

hoc mente sicut columella dicit maturi agni et animalia omnia minora atqz maiora
raxaxare signent: hoc tyed laedi et ethmi labi: rapoz condicoz et pnyz mltia cofec
no est

De oleo mureno

hoc mente bary mure oleum conficet hoc modo. Donda folioz y ole uni libra mure et
y uniaz de uni ueteris supra emina et ai cobulice faries. Si turo aud uim respicit
folia: ne feigant anteq de quo quant

De vno mure

Item eisdem bary: vno mure sic faries. In uni ueteris sex faries mure de mure
gram mure conficet: sextarios ueriboz uy. Que sint dous diebus infusa. postea
ex pectis mure gram: collabis: et i co vno mediu recti scapulu et folij vni scapulu
mure: et ex melle optimi de re liboz omia tempans

De oleo lauemo

Item laui bary oleum conficet hoc mo. Laui baryz y plucimas et maturate turgides
i aqua calida bullice faries: et ubi du febuerint dei quod ex se dimiserint supstantoz
undam pnyz lauice consentibz iusta transfundez

De oleo lentisimo

Lentisim etia olei murea conficet est que fit talice. Gram murea lentis y plua
colligis: et i una die ar nocte super se arceuata esse paxez: deinde spora gram eil
dem plua curuz uasculo supponis et calida aqua adiecta calabis et ex pnyz. Tur
ex eo humore qui de fluxerit supstantoz oleum lentisim sicut lauemo colliget. mure
aut ne rigore possit attingi: aqua calida sepe suffundere

De Gallinarz ytu

Gallinarz ytu fecunditate reppetur: hoc mente post beumate quiete et incipiunt ad edu
candos pullos oua supponi

De cedenda matere

hoc etia mente cedenda matere est ad fabrica cu luna decessit et radice ut pali fandi

De horis

hor mensis in horarum spatio ad decembris mensis convenit quare sic mensura tolli-

hora prima	et xi	pedes xxviii
hora secunda	et x	pedes xxviii
hora tertia	et viii	pedes xlv
hora quarta	et viii	pedes xlv
hora quinta	et viii	pedes xlv
hora sexta		pedes viii

Tractatus mensis februarij

De prunis suandis et lectamine saturandis
De profundendis collibus
De satione remestri
De ferenda lemmula cu disciplina sua
ut accedat
De ferendo canabo
De agris medicis parandis
De heredo secundo et homi que illa pmet disciplina
De curandis uiribz et arboribz et de ordeo
gallatiro secundo
De ponendis vineis passivo ut sicobibz
aut salaz
De arbutis uiribz et plantis arborz uiriferaz
De vineis prouincialibz
De purandis uincis rorbz alibz ut humilibz
De puracione arbuti
De prouincialibz uincis purandis
De nouelle puracione
De p pagnibz
De uisitationibz
De intrandis oliuetis et plantis arboribz
De pomiferis et spariis earz generale pceptu
De fodendis pallandis et ligandis uincis ut
lectandis arboribz
De uoliz liliz croco et uoliz colerandis
De lini semine ferendo
De caneris et asparagis et plantis saluandis
ut geneste et seminaris uincis et lancei
De ortis d co. de sepibus. De linum. Cardus.
Hasturco. Conarudo. papauere. Allio. ulpio.
De samucia cu disciplina. It de repullis hincite
de aneto. Smapi de canibz cu disciplina sua. et
de asparagis. de malua. menta. feniculo. pahnura.
amello. cerefolio. betta. porro cu disciplina sua.
Inula. colocasys. cumino. et anelo.

De pomis d co. De piro. De melo.
Cidario. Siliqua more. Anulana.
nux. cu disciplina sua.
De educatione porcorz
De uino mense aluce
De uire terram
De uia sine gramis
De uire uinis lacrimis
Mentis alia confectio sicut porcorz
ut p poma sponte nascantur
ut uinis horionis uarios ferat
De horis

De fundis pratis et lotamine laucandis
 hoc mense locis temporatis pratis Insuper custodire. Que prius si macer sunt sicut sole
 tanine laucant. qd cicendum est luna recessu quanto recentius fuerit tanto plus mure
 endis herbis ualebit. Quod a supiori parte fundat. ut fucus eius p totu possit ellabi
 pro laudendis collib

Locis tepidis aut si tempus clemens et sicu fuerit collis pinguis ut hoc mense p fonde
 De satione temestri

hoc mense ferenda est omne temestru genus

De ferenda leuicula. s. arecula

hoc tra mense leuicula feret solo tenui et resoluto ut tra pingui. Sed fito maxie quia
 luxuria et humore corruptit usq ad duodecima luna bn seminat. Que ut ato exeat
 atq grandescat prius cu sima ariditate miscenda est. atq ubi tra requiescit quaduor
 diebus aut quinq tur spregit. Juxta modu unius semen implebit. hoc tra mense
 arecula ferit. loco et modo quo ante descripti

De ferendo canabo

hoc mense ultimo canabiu feret terra pingui sterco cana rigua ut plana atq humida
 et aliis subacta. In uno pedo quadrato. s. eiusdem seminis grana ponit

De agris medicis parandis

hunc ager qui arepturus est mediu de cuius natura cu erit dicenda feremus. ut eradu
 est. et purgatus lapidib diligenter aradum. et circa marcia kt. subacta sunt i oery
 solo formande sunt arece late pedib dec longe pedib quinquaginta. ut ut cy ag
 ministrat. et facile possint ex utraq pte recari. tunc i uero antiquo i apelle melle
 resuent parate

De heredo ferendo

hoc mense toto herbu adhuc ferri potest. quia marzo ferenda no est. ne pastu suo pecc
 eribus noceat et boues reddat istanos

De arcandis vitib et arboribus et ordeo gallatio ferendo

hunc pomis et uitis uetus uetina si affundat. et numero fertuum spectus pstat
 et forme cui pderit ut amica miscamus insulsam maxie i oleis. Sed hoc ferendi
 oribus diebus anteq ferre incipiat. Etia nunc ordeum galatru qd gene et ca
 dita est. hoc locis frigidis circa marcia kt.

De pomis vnicis. pastino. ut scrobib aut sulcis et omni que illis pmit disciplina.

hoc mens omnia genera palmari soli. seu sulci seu foveas vitibus replant. Natura aut
vitis celum omne solusq; sustentat: si genera commemoret aperit. Plano igitur loco
stans vitis cuius genus nebulas sublimet et prunas: collibus quod siccitate dureat
et uentos pingui agro graues. atq; fecundas. macro fexares et solidas. densa ualidas
atq; fecundas. frigidis et nebulosis. que yeme ceteri maturitate precuuntur: aut
que duris acinis inter calligines securus florent: uentoso statui tonaces. calido
grani tenerioris et humidi. Sicut eas que pluuas que pluuas ferre non possunt.
Et ne multa diuina eligenda sunt genera que pfectione uinorum suorum concacua
loca diligunt: his in quibus dureare non poterant. plaada. sane regio et fexa nate
genus omne suscipiet. vitium genera numerare non attinet. Sed notum est maiores
uinas pulchre specie grani callosi et huiusmodi ad mentem feracissimas uero et cunctis
necioris et saporis nobiles et maxime que citius deflorescunt: uindemur esse suandas. loci
natura plerumq; uinibus mutant. Sole amene ubique sunt uinum pulcherrimum reddunt
calidum statim potius frigidum subtrahunt. De pingui ad macro transire non possunt
nisi sterius adiuuetur. horum duo genera sunt maior et minor. Sed minor melius de flo
rescit: et citius inter nodis minoribus: et grano breuiore. si arbori applicet pingue terra.
Si collatur in dioces desiderat umbra contempnit et uentos. Nam maior sepe uinum
in flore. Sunt et apiane proprie. Sane est genera ista dixisse. Inductus uine probata del
ligat et terribi talibus mandet: qui imitari eas solent possunt unde simit. Sic mexicana sua
queq; frabit. Sed uine ad arboris melius exit de exili ad pingue transire. Nam si apingui
terra ad solum exili transierint: uiles esse non possunt. Eligenda est sacramenta que pa
gimus de uinamedia. neq; de summa neq; de infima. d. u. d. v. gemas. Spiritus auctori pre
terea: quia non facile degenerant: que de longitibus transierunt. Summa aut de uine se aut
neq; puemus beatha esse fertilia: que uinas singulas aut binas perdunt. Sed que multa ubere
tate cueuant. Nam potest fexa uinis fexatoces in se habere materius. Exit et hoc signum
fertilitatis. Si de duro aliquo loco fertuud arabit: si lectu impleuerit ramulos ex yma. pre fere
genus. Sed hoc signis potius p uindemur est notandum ad pangenda nouellas palmas debet eligi
dici in se nihil habens et ueteris sacramenti: quia hoc purefcente sepe occurrunt summa
flagella. Repudemus et succulos quilibet bono loco nati sint: tamen fecacitate circueunt.
Pampinariis qui de duro nascit etia si aruit: pro fexa fero non est ponendus in suo enim loco
fecundat a matre. Translatus uero tenet sterilitatis uinum: quod nascendi condicione suscipit.
Caput sacramenti cui deponit reuocandum non est: nec aliquo more uexandum ne demora pentus
fecundore parte quod sterili pximu est supra terras relinquat. Deinde quod ipa toctur
uexatio est et pars ea de qua radix presumit diuice nulli subiacenda est: cui qua contendere
anteq; teneat: ponende sunt uires placidis diebus aut tepidis. Curadibus ne sacramenta sole

uentur aut uento. Sed ut flumini possunt ut ob eum reuertentur hoc mense aut demerps toto uere uincit
 ponendo et regionibus frigidis. pluuiois pinguis campus et humidis pecuniis. Sit aut montana
 faciem in cubitus unius ubi pinguis est natura terrarum. A riuo mense uere spacia relinquamus ubi
 ex his angustis nonnulli unguis huius uicibus quas toto solo postmario disponunt reueneris pedes mense singulas
 uires quo quo uelut dimittit. Sed hoc genere diuisionis iugereali tabula pinguis reueneris se
 contra faciem terra. Quod si duo semis pedes mense uires reliqui placeat in eade tabula ponent uires
 quinquemila circa. Sed ad ponendum pauce ueremur hoc ordine. Linea suans his spaciis que pla
 ceat custodie candidis signis ut quibusdam notabimus. Tunc tenta per tabula linea et eorum hinc
 log ut calamus figemus ubi uires unius uentura est. Ita spacia totius tabule sicubi complebit ad
 numerum uires futurarum. Ad que qui paratius est plecta circa suculos faciem terra sine ullo errore
 deponat. proterea non est uno genere uires omne postmario confendum ne amicus iniquus generi
 spe uindemne potius extinguat. Et ideo quatuor ut quinq; eximii generis faciem terra pagem.
 Sed mixta expedire genera tabulam disponi et decimarius diuidi. nisi de terreat difficultas opus.
 Quod si est uires unius singulorum generum suculi tabulam potest inuis inferere et facile hor
 genus collendi quod est pulchre atq; uirile consequimur. Ita et maturitatis at flores spacia
 que uere diuere sunt. sius temporibus et opportunitatibus obtemperemus. Nec quo constabit si legamine
 maturitatis adsumere dispendium. in unius compactum uindemna sequi sit mixta uendunt uires
 adsum. Alterius seorsum maturitatis ex parte dampnificum. hinc comodo adicit quod per generis
 diuisione per gradus accedente uindemna minor opus numerus ea potest expedire et
 generari condere ac melius pure sapore sine lutamine alterius generis unius uires suare.
 hoc si distiale uidebitur non alius simul confas que et sapore et flore et maturitate
 conueniunt. Sed hoc i partibus ut sulcus ratio erit. In scrobibus uero per angulos uires faciem
 deponis. Sed ut asserit collumella uimacia stercorei mixta simul syges et si ex illo solu
 fuerit pingue terra scrobi inferes ut alunde portata. Cu uero planta ut in aleo lu
 disponimus modice humido solo. Sed potius aredo si in solo. duabus gemis sup terram
 relictis faciem terra ponemus obliqua. sic facilius reprobentur.

De arbutibus uiribus et plantis arborum uiriferarum

Quod si arbutu re hęc delectat. planta generose uires penus. seminario nutreere debet
 ut inde radicata transferat ad scrobe. cui arbore inuicta est. Seminariu uero diuim
 equi fossa tabula pedu duor. semis altitudine. har qua per numero ponenda uires uel
 qualuicibus plantarum ptendis aut uires breuissimo spatio distanna mense se faciem terra
 depones. Si uallis aut humectus est campus tenu gemarum ex copis minimis quis habebit
 inferius. et ubi conuenerit hinc post bienniu radicans uires ut arbutulus transferes.
 Quas tu depones in scrobe. ad singulas materias redigis putans omib; que scroba sunt
 uires etia radianb; si quas potueris inuenire uexarum. In scrobe aut ad arbutum
 faciendum duas radicans uires deponis. hoc sumus ne se in radice contingunt. Sed lapsus

qui non prope labantur in diuisis vineis uicinis continuis. et ipsas uicinas ad strebis latera abesse
conueniunt. Hanc affectu strebe non primo anno esse implenda. sed subinde coequanda. que
res uino facit. alius fundare radices. Sed hoc accidit pumice forte conuenient. humidis aut
fatis putrescent. excepto humore ubi statim terra conuulset. Sed habundantia huiusmodi populo
ulmo. fraxo. innotans. et alijs quibus uicinis in multis locis. hanc columella dicit seminario
debere marce. Michi uidetur quia nulla prouincia est que non ex his quando cuius sponte
pducant plantas in maiores de locis quibusdam translatis. ut eorum generum reuocis radicatos hor
tipet. circa strebe uicinis oportere constitui. Sed si agee feruente marce fuerit ubi arbuta disponit.
quod ex genere pedes in uicinis arboribus relinquere ut sepi possit. In oxilli aut uicinis. In strebe uero
uicinis arboribus sua sepi quod pedis spatio distare debet. Nam uicinis multa subiecta arboribus decemeto
arboribus opprimet. Caneis etiam munitenda est ad uicinas pumices appetentis inuicinas. et arboribus
sue pumice alliganda. Est et aliud de transferenda ex arbuta uicinis dependit. fit ex uicinis
pauca arbuta que mensura pedis. ut aliquanto minus uicinis spatio possit amplecti.
hoc ad arboribus cui uicinis adheret fert. et infundi media parte pumice. quo sacramento uicinis
possit admittere. Inducto uicinis sacramento uicinis eius de qua transferre disponit. corbiculari
ipsum ex aliqua arboribus parte suspendit. et uicinis terra replet. ut sacramento terra possit
includi. quod sacramento pumice innotet. In octavo anni tempore spatio sacramento quod
claudum est radices arboribus innotet pumice corbiculari. Tunc sub fundo corbis incisum
radicatum sacramento ad ipam corbe portabit ad locum que uicinis arbutis destinatis impleto
ibi obruit circa arboribus marce radices. hoc genere quantum uolueris numerum
uicinis transferes sine ambiguitate pumice.

De uicinis prouincialibus

Vicinis pumice multis generibus sunt. Sed optimum genus est. ubi uicinis uelud arbuta
stat breuis rursus fundata. hoc primo calamo uicinis donec solida. Sed aliter sepi quod
esse non debet. ubi robusta fuerit sola consistit. Aliud genus est. in quo uicinis pluribus
uicinis disponit. ipam uicinis pumice sacramento corbiculari flectit sequentes. In uicinis pumice
uicinis est que pumice terra pumice discumbit. hoc omnes omnes et strebis pumice et subis

De pumice uicinis communibus alijs ut humilibus

Hoc mense locis fequidis aliquatenus et temperatis uicinis iusta putando est. Sed ubi multe
sunt uicinis. diuidantur et partes earum que sepi uicinis respiciet uicinis non putet. Alia pumice
aduersa. clementioribus plagis recidit uicinis. Sed in pumice semper uicinis ut
uicinis fiat. uicinis robustior ne debili uicinis duo durameta fuerint. auferenda sunt
locis innotet debilia malis locis uicinis sacramento focata. qui innotet duo brachia
innotet uicinis debet abradi. Qui si pinguedine sua brachia quodcumque pumice

dehinc illi deo ipse succedat. Est tamen optimi purioris interius lacrimarum
 quod bono loco nati fuerit expande uisus auct. semp. tueri. et ad unum ut ad duas gemas
 relinquere. i. locis clonioribus alius uide licet expandere. In oculis aut. et uolub.
 aut declinans. aut pectolosis. humilare est hndr. locis pinguis singulis brachij uisui
 bina flagella dimitte. Sed est superius extorere uis uisus. Haec que alius collunt
 et secunda est. plusq. dito palmires hndr. no debet. In ut confiderimus semp. in infector
 yte custodem. Circa eius quicquid nascit amputandum. et si no desidet et uinea
 reuocari. Quod si tenuis uis sole aut pluujs. aut noxjs. animalibus est canatus
 purgamus quicquid est mortuum. plagasq. eius amittit. uisus et terra. quod pcedit
 aduersum pcedit. Coctes etia. et pcedit et pcedit uisus tollat. que res minore facte
 reddidit. vno. multus ead. ubi uisus. Sed plaga quas i. duo uisus accipit obliqu
 et rotunde esse debent. decidit hndr. supra dixi. male magis omnibus et uisus. nonel
 los palmires et fructuarios sua unguis etia. custodimus. lacos et amittimus. recide
 et omnia que uisus. ut seaber. replet. hec que alius collunt. ut i. uisus. ut y. gula
 ubi quatuor pedibus ut supra. terra. leuare. hndr. quatuor. brachij. aut. si ma
 ra uisus. etia. in singulis brachij. singula flagella dimittimus. si pinguis bina. Sed
 pcedendum. ne diuina yte sint. sacra. que suas. Quod cu. sit. uisus. si fulgure.
 tangat. delectat. relinquenda. sunt. sacra. magis. etia. durat. magis. i. summo. quia. bor
 uelud. pampinaria. minus. afferunt. illa. uisus. ne. mutare. factus. onerant. et. longius
 durant. quare. i. medio. loco. suanda. sunt. que. tuorum. plaga. no. uisus. gema. m.
 sed. aliquanto. superius. hndr. et. arerit. a. gema. pp. lacrima. defluente.

De putatione arborum

Vitis que in arbore collocat. prima eius materia ad fidem ut tertia gema pcedit
 deinde omnibus annis. aliquid p. ramos. etia. subinde. patiamur. una. materia. semp.
 ad. ramos. arboris. dirigentes. Sed. qui. ferunt. uolunt. maximam. materiam.
 plures. p. ramos. submitunt. Qui. uisus. melius. sacra. i. ramos. extendit.
 fortiores. ramos. arboris. plures. materie. debiliore. ipone. sunt. pauiores. pu
 randi. aut. ratio. talis. est. ut. uisus. sacra. quibus. primi. anni. ferunt. p. pedis
 omnia. recidunt. et. noua. acutis. capoculis. et. ramis. i. uisus. dimittant. Sed.
 pcedendum. est. omnibus. annis. uisus. etia. arboris. quia. uisus. In. forma.
 di. sunt. rami. arboris. uisus. ferunt. ne. alio. sub. alio. eius. hndr. dirigunt. Sed. loco.
 pinguis. vltimus. a. terra. octo. pedibus. gracili. uero. septe. sine. ramo. relinquenda. est.

In solo calido et nebuloso rami arboris uisere moriendo et occidente putatione diriguntur. ut latera uacua, solis radijs membra totius uinis ostendant. Agenda est aut ut uinis spilla non sit in arbore et deficientibus primis arboribus substituende sunt alie. In loco diuise humi uis rami arboris suandi sunt. In plano et uigiloso, altius palmas ad arborē, non duro uim ne ligent ne eos uincula recidat aut contexat. hoc aut noueris, quia palmas quod extra ligaturā pendens habundent. fecerit induit quod infra ligaturā materie sequitur anni deputabit.

De prouincali uinis putandis

Vitis quas prouincali more uelud arbutulas hanc dixi si mittere uelis, ramos aquatioribus hys relinques et de eis brachijs sacramento p uinis possibilitate suabis, uis aut que rami more cogunt. sic putentur quodammodo hec que mittere radijs aut palis. Ille uero que sine adminiculis iacent, quod p sola indigena faciendū est uel necessitate prouincio: primo anno duas gemas deinde plures habebunt. Sed huius generis uinea, strictius est putanda.

De nouella putanda

Nouella uinū columella dicitur a primo anno ad unā materiam esse formandā nec recidendam totā sicut uale conueniendū est anno suo expleto: quia uel intercedat uisus in totū recide, uel in secunda sacramento pducant, que amputato capite uelud pampinū de duro cogunt exire. Quare uixit ipam comitū ueteris sacramento unā uel duas gemas relinquendas, quod est merito diuincula fortiore suandū, et sane exapiendam calamus nouella, uel exiguis palis, ut tertio anno robustiores possit accipere. Hā quadrima, nouella, ubi totū solū est, uel mater uis merito uiterē cogit. Sicut post putationē sacramento decisa uinis, et ubi et impedimentū fossoris omne tollat.

De ppaginibus

hoc etiam mente prouincie sunt uitis, sed uetus et exola uinea cuius duramēda lege pcesserunt ut columella dicitur, magis melius repabit. Si in fossione totius corporis obreuat, quod agricolis certū est displicere. Neque dicitur quotiens uelud ad superterred relinquit. Alia pte uinis fossa, nā ut aut columella cū tore strete sunt, plures radiabus totius corporis fatigant. Neque uero post biennū recidunt in ea pte que super est, et de loco uitas uis relinquent. Sed ut agricolae afferunt post biennū si recidas pluresq; inferas habent radijs, et simul repente primo.

De mitionibus

hoc mōte calidis et apertis long optime celebrat in mitione, que sit rebus generibus. Sed ex hys duo nū fieri possunt texu uelut etati. Sunt aut genera mitionis.

hoc aut sub coctis aut i reuero aut emplastro. In hoc enim ergo sic arborē ut ca-
 mū loco qui nūdus et sine cortice est: terra recidemus: nō leso cortice: post se-
 cantū plagā feramēnis acutis incidimus: fide quasi amicum ferreum ut ossium
 maxime leonū inire cortice et lignū tibi prope digitis considerante deponimus
 ne corticis fatis dissipet: et eum modū subducto cuncto stumū succulū in regi-
 una pte de mēgi decimus salua salua medulla et cortice pte alterius: qui supra
 arborē sex ut octo digitis emineat: duos ut tres ut plures succulos p te um quali-
 tate constituimus quaterque digitis ut amplius inter eos spatū vel in quatuor.
 Tunc unū aut ulmū aut uimine stringimus et sup lūm mūsto tectū ponem
 ac ligabimus: ut quatuor digitis supra lūm possit succulus emineat. ple-
 colq̄ delectat. Acertū primo ferre arboris tectū unūculis acutibus imedio fides
 ubi succulus ex utraq̄ pte rēlos imo diu amei ut integra sit medulla de mēge.
 p̄missio aut amēolo quo subducto deponitur succulus rēde unte i plagā materia
 possit attingi. Sed hoc utraq̄ genus uerū est et sic recedente lūm ubi mōp-
 arborū gēma mēgestere. Succuli aut qui incidendi sunt sunt nouelli. fertiles no-
 doli de nouo nati ab orientali arboris pte decisi castitudine digiti minoris: bifur-
 ci ut tectura: gēnis pluribus uiceanti. Si arborē minore delidexatq̄ mēstere
 in qua sine dubio meliora incrementa pueniunt: arca terra scito: et
 q̄ melius est succulos inter lignū acutis deponere tū stringe. Quidā ex
 utraq̄ pte succulū conueniente soliditati arboris incidende sic imedio depo-
 nunt: ut cortex succuli undiq̄ cortici arboris reddat equalis. Sed i nouella
 arborē terra mō usq̄ ad ipm insidū colligat: que cā res aueruo et calloē
 defendet. Nūchi asserunt diligens agricola omne insidū sine dubio cōpce-
 hendere si deponit succulos succulis: insidū tempam i ipā plagā p̄tore
 mēgamus quasi glutino quoda sacro materia utraq̄ mixtura. de i plas-
 tra tione suo mense dicimus. Quartū genus columella sic dicitur: rēculis
 gallo rē robro usq̄ ad medulla arborē p̄foranda: que plagā mēxius le-
 uice sit mētinata: ubi educta omni sece. uicē ut ramū admodū forama-
 nis impressi: delibata: sūdū tamen et humore theite impressi. Ma-
 aut duabus gēnis foras rēlatis. Tū argilla et mūsto locū diligenter opi-
 ci. Ita et uicē ulmū iferi posse comissas. hispanus quidā mūchi hoc gēn-
 noue mēxius hōtendit: et p̄lio se asserbat ex p̄tore. Salis ramū bea-
 tū castitudine solidum longū cubitis duobus aut amplius rērebrari insidū

in medio et planta pſia in eode loco i quo conſtitit ſpoham ramis omnib ſolo capite
reſecto pſia ſaligm manubrey foramen induci. Tunc eund ſaligm ramum
terre capite utroq demecto. in arcu ſimilitudine debere curuari foramen
luro mulco unculis ſtringi. Anno demde exempto inter me dulla ſaligm
caput plantule ſit coheſit. ut unius ſit ex duobus mixta. cor poribus plara
ſubter mudi atqz transferri: et augeri terra que arcu ſaligm cu pſia ca
cumine poſſit opire. hui pſia poma ſine oſſibz naſci. Sed hoc long humi
dis conuenire ut riguis et ſalicy aquaromibz adiuuandaz ut natura ligni
ingrat: que delectat humore et ſupfluentie copia ſua gormimibz mimitat
alienis.

De Inſtituendis oliuetis

Hoc mende locis temperatis inſtituimus oliuetis. qui ſit paſſim conſeſſa ſit
ut extremas arca de amantibus tabulas ingrat ut ſuum loca tenent. Si
ponunt i paſſim radiare piante deſis caputibus et brachijs in tenuitate redar
te ulqz ad menſura cubiti unius et palmi. infermento terre ſolte deſigant. Non palo
mice depermento. Oedei grana ſubter iaciant. et ampuet his que quid pure di
muentu fuerit aut arentis et tunc capita coz luro uelentur a mulco. diminey
uinulis ut tenaribz quibuscuqz conſtricta. Sed maxime bñficiu eſt ut pſia
deemerito ſi cubita ptes noent quibz obuola eſtate ceant. et contra eis ſimile
ratione ponant. Sint ale diſcrete pedibz. xv. ut xx. omnis ſubinde arca. eas herba
uellar. et quocumqz ſe mpy mboe infuderit breuiſſimis ac frequentiſſimis ſol
tionibz ſolent. Et ſubinde ducta arcumro terra atqz p mixta aliquando al
trores cu mulco congerat. Qd ſi oliuetu ſuo loco face uolueris hoc genera terre
ſequeris Terra cui mixta ſit glarea ante recta. ſabulomz aduentione reſolu
ta. aut pingue ſabulomz. aut terra nature denſioris et humide. recta ſiguli omno
repudianda eſt. et uliginosa et in qua ſemp humore aſidit. et ſabulo matere
et mada glarea. Quis enim comprehendat no comuelat. pot eſt fieri et ubi arbusti
aut alex ſteterat. na ſeuas et exila radices noxijs reclingunt. puz uirey oliuam
nerat. locus eſtuolis ſeptrionionali colle ſeigidis meridiano gaudet. medys cling de
lectat. neqz ymu locum neqz arduu partu magis mudiros cluys. ſicut eſt regio ſa
bina ut betra. barcarz genus ^{nu} gnerolomz eſt et plurimoz uocabuloy ſicut pſia
orebz. endus. ſgra. liama. comina. et atore quas nominare no atinet.
panſia tamen oleu quod reddu diu uerde eſt optimu. ſed cito uetustate coruipit.

Optimū liciū dicitur pluvium segetū. Sed de his hoc generaliter preceptū sufficit. Naves
 barchas abo minores oleo pfunctas si feumentacius agere est quōd canimus oliueto qua
 de agenis inter se pedibus dilent. Si mare uicinis quibus melius facimus si ordinis
 infauoniā dixerimus: cū deponent. in seobes liciis: constituant quaterius pedibus solas.
 Glauca etiā ubi lapides defuerit miscant et stercois. si clausus locus est: modice supra
 terra que ponit emineant. Si peora formidant: aliores teunhi esse debebunt. In
 liciis uero prouincis cū pluuie defunt: et rigare conueniet. Si prouincia indiget oliuibus
 et uō est unde planta sumat: seminariū faciendū est: i. tabula effossa sicut supius
 dixi: et ibi sicut columella dicit: rami sexa inasi in modū sexquipedale deponant: inde
 post quinquemū porreit ualida planta transferri: et loas feigidis hoc mense plan
 tari. Sicut plerūq; q; facilius atq; ualidus est radices oleary: que in siluis plerūq; sunt
 aut i loas de his in uitate mensura recitas: aut i seminario si plantaret: aut i di
 uero solore deponē et admixtione stercois adiuuare. Quare pueniet: ut ex unū
 arboris radicibus numerola planta nascat.

De pomiferis et spacijs earū generale preceptū

Etiā pomiferas arbores possumus i partibus septentrionali regione disponere de q; q;
 singillatim dicemus que spate sunt tenenda. Nā pomis eade conuenit terra que
 uinibus seobes: aut minores facies aut materie plis et feurtui. Si pomariū facies
 inter ordinis terrensos pedes relinques. Plantas stantes radicatas: quod est melius
 suabis ne caumina aut manu feata: aut exola: nō exlaant: vnde quēq; ordine
 suo generis deputabis: ne infirme a ualentiorib; opprimant. Plantas similiter
 pingue et humile transferemus. Si teunros ponē uolueris: supra terra prope tal;
 pedibus exrigant: ubi duas i una seobe plantas deponis. Cauendū est ne se contingat:
 nā uicibus interebunt. Sed ut columella dicit: sexa uores sunt: que seminib; hoc
 est mōtib; suis: q; que plantas ponit aut rami. Vbi regio sicior est: aquarūq; adiu
 uentue.

De fodiendis plantis et ligandis uinib; ut locandis arborib; et plantis circa fodiendis.
 Hinc loas maritimus et calidis fodiende sunt uires: ut si hoc puenit consuetudo est
 exarande et i calide loas palande aut ligande sunt uires puenit gema pcedat: cui
 conuisione ut a reu maritū grande dispendiu. Hinc oleo cerece arbores le
 tamē arapiunt de recente luna. Sufficit aut maiori arbori ueges una minori
 media: ita ut subduta radib; terra: et fimo pmixta recipet. Tempore hor
 sique sunt i seminariis plantis circa fodiende sunt et amputandi eis rami superflui
 ut radiale quas circa supiori pte miscerunt.

De colis. lilij. croco. violis confendis

Hoc mense colaria conferemus que sulco brevissimo aut scrobibus ponenda sunt: ut uregul
tis ut chid semine. Semina aut colary no parimus medios foliarlos esse: aurci coloris q
role ferunt. Sed barbas mureunt: quas brevissimi piri similitudine plenas seminib
lus post vindemiam reddunt maturas. Quary tamen maturitas ex colore fusco et
mollitie poterit eximari. Si qua chid sunt antiqua colaria: hoc tpe creata fodiunt
sarculis ut dolabris: ut acciditas uniuersa excidat: nnt et que rava sunt possint
dura uregare p pagone reparari. Si colary temporis hie uolueris. duob palmis ab ea
grea fodis: et aqua calida bis rigabis die. mure et lilioz bulbos ponemus: ut lilia
nre habito faciemus summa diligentia: ne oculos creca radice nascentes et mi
nores bulbulos lauemus: qui amaree sub tactu: atqz malos digesti ordines: noua
lieta formabunt. It uoluz plantis et croci bulbi ferendi sunt: ut subitox
si fuerant nre fodiendi

De lini semine fendo

Hoc mense aliqui lini semen loto sbo i jugere decem modios spgunt et lina consequunt
exlia

De caneta et aspagis et plantis salina ut geneste et semina eius mixti et lauci

Tempore hoc caneta ponenda sunt factis brevissimis scrobibz et oculis canary p singlas scrobes
obruis: qui semipedis spacio mure se distare debent. Si callide sunt et lute pumie stu
deamus: ualles humidat ut reuigias depurare caneta. Si fequida regio est: locus medys
infruant. Sed sulco uillaz conditis. Inter hoc aspagoy et semina spgere possimus
ut mixta nascant: qua et aspagi colunt et mureunt more quo caneta. Sed si fut
antiqua caneta: hoc tpe facient: oculis que radice purganda sunt. p uteribus male
porectis: et si qua gendi oculos no habebunt: nnt salins plantas et omniaz gene eum
que arbutto applicande sunt: ut geneste ubi dixit obruemus. Ex lincz chid mixti
et lauci semina faciemus: ut si fuerant exolemus

at in dunt

De Oen

Cera Idus februarias sepes octoz ex rogato i humis spmarz semine faciendo sur
sicut dictu est: cu de munitie loqueremur octoz. It greci dicunt de grolla reubi
uinega fieri debere pnculas et palmaribz scrobibz obrui et cotidie dunt feru deat
fossione et regatione murexi. hoc mense lauci ferit: ut possit aprili mense
transferri. It cardius sit et naturescu et coriandru et papauer sicut

mense nouembri: et alium iud ulpian. Hunc satueca fecit pingui agro no stercoato.
 Sed apparet ut melius: macei pxi et ad capillis mixta seminata. hoc etiam melle
 copullas foris hoc constat et uoce et autumnia esse seminandas: si semen eius fecerit
 i caput exalat et minus reddit i semine. si caputem ponas ipm maculat et multum
 semen odinat. Terra Cepe desiderat pingue uehementer subacta uequum
 stercoati. In areis facimus omibz herbis et radice purgatis. Sexem plando et sexeno
 die maxie auro ut curo flantibz. Si inuenerit luna sexant tenues et areiores pro
 ueniunt. Si exerceat robuste et sapore humecti. Rariis sunt ponende: eundem
 ac saxulande sunt sepius. Si capite ueluerimus hyz esse maiora: folia omnia debem
 auferre. Si hucus ad inferiora cogit: de quibz uero semina colligenda sunt: uinct
 animalis ubi ante caput exerceat. Cu niger colore seminis fuerit: preterunt ma
 ioritas indina. Vellendi sunt talli: adhuc semina cu semine: et sic misle stercoati.
 hoc mense auctu sexes locis feigidis. Omz celi statu parit: Sed tepidore letat. Rigit
 si se imbre abstineat. Sexative rarior: aliqui semen eius no obriunt: opinantes
 q a nulla aie tangant. Hunc et sinapi sexere possimus: hoc etiam mense caules
 se mus: qui et toto anno feri possunt. Solu pingue: et satis subactu diligenter
 argilla et glarea timent: sabulone et arenis no delectant: nisi phony unda
 fuerit. Omne statu celi: caulis panire feigidu magis. Contra auctu positi
 cius ferunt: contra septemprione ferius. Sed hic et sapore caulis uinit
 et robore. Cuius delectat: et ideo ponende sunt plante p bulbos areciz.
 Gaudet stercore et saxulatione: rarior positis conualescat. Colerius coquit
 in rore suato. Si du est reu ut quatuor folioz nitu reu ex bello: desup
 spgas ut specie pruinie canchz immit. Columella dixit plantaz radices alga
 marem. inuolucdas huande uie idmz caula firmo simul adherente. pone
 de sunt plante maioris incrementi: quia huc suis coprehendunt. fortiores
 fiunt. Si yemps est: tepid id die: si estas: cu sol in uestram declinat planta
 pangenda est: uastore fiet si terra appetat assidue. Semen brastice uenit
 mutat drapa. hoc mense post Idus feogras aspagoz ut nouas formare
 incipimus ex semine: ut antiquas ponemus: michi etiam illud uale uidet ad
 ac diligens ut aspagi agrestis radices plurimas i unu locu congeremus rulu
 ut certe saxosum que statim feuctu dent ex loco qui aliud nil allebat. Et has
 annis omibz mredamus in scopis: ut feuctus frequentius surgat et fortior. hoc aut
 genis sapore uocundus. Hunc etiam malua feri potest. Menta quoqz sexere pland
 ut radiceb loco humido ut circa aquas: apicem solum nec pingue nec stercoatuz
 desiderat. hoc mense femiculu sexis loco apuro et modice saxoso feritur

primo uere . patinata et femine ponet et plantis loco pingui soluto alius patinato . Para
fructus ut robur accipiat . Cuiusmodi etiam nunc serit . et colline eo more quo alleu uel
cepulla . Hunc cerefolium loas feigidis post idus serat . desiderat agrum letum humidum ster
coratum . hoc mense bene semus gius possit tota estate seminari . Amat agrum purum
humidum locum . Transferranda est quatuor aut quinq; folioy radiciy fimo recenti obliq;
amat frequenter effodi et multo stercore saturari . hoc mense proxiy sendus est
quod si fertile uelis post duos menses quod satius est potexis desiccare memento ianas
sius . gius asserat collumella etia sectione diutius duretur . melioreq; si realkreat
et quocumq; seccabit aqua uiuet et stercore . Si capitum face uelis . quod ubere feruere
octobri mense transferre debet . Secundu a loco leto . et maxie compositi . are
plano . patinata alte et diu subacta et stercoreata . Si sectione uelis spissius . si
capitum rareu . seris . sacculo frequenter andus est . et herbis liberandus est . cu
digni castitudinis hiderit . in media pte precalis folijs et reumatis radiciy transferat
oblitus fimo liquido . quatuorq; ut quinq; digitis seget . Cu radicey ager modice copthedem
et alleuandus est sacculo . ut suspensus a terra . qd sparij unum subitus inuenit
capitis ualitate cogit exple . In plura semina . vnu ligat si de polarey gredis potex
nascat . ex omib; . si si capiti eius rape semen imitas sine feco et pingas multu fert
moxe . melius si frequenter hoc facias . hoc mense iula serit . quo radicey po
munt . serit oculis sicut calami . quos absidere . et terra leuiter debemus obnere .
terra . fossa . et subacta . exatius ad linea pulbimis . quib; eius oculos oportet infodere
reud pedum inter se spatio serant . hoc mense colocaly bulbos ponemus . Amant humidu
locu pingue maxie exigua cuera fontey . letant et riuos . nec de soli qualitate curat
si ppetuo fouent ab humore frondee prope possunt si tunc a terra turgumentis defen
dant abegore . hoc mense gimum et unatum serit . loco bene subacto . et cui leta
men admittas . quod satiu est . herbis purget assidue .

De pomis

Plantas prioy mense februario locis feigidis ponemus . calidis uero nouembri . Sed mense
nouembri pta . locis tepidis conferenda sunt ut solo uiuent exiguis . Ita et florep lu
cimū pferent et magnitudine pomi turgentis arqueunt . Hacta tamen tali solo
maxie diligit . quali vmeas diximus conuenire . Sed leto solo et ualidas arbores
et fructus plures consequemur . lapidali generis pta . uina mutare credit .
si terre molliy consistant . Sed pta plantis serere prope tardus euentus est . Tam
hoc quib; placet ut semina generosa . nichil sibi de agesti aspitare pmissent .
plantas binas aut ternas eo more quo olea ponitur radicatas magis serabib;

ponunt sup tota teribus altis ut quatuor pedibus: quare decem caum in augella
mixta mulsis debet opree. Ita si quis semen piceo semen aspergat: nasci quidem
necesse est origine sua resouente natura cuius ceteritati nulla tarditas potest recare
fastidium. Sed homini hoc expectare longinquum est: cum et sero ueniat: et de generis
nobilitate decedant. Melius ergo hoc mense nouembri fieri: ut piceo plantis
radicatas famus agectiu: Subactis bene seroibus ut ad comprehendere inferant:
hoc aut interest qd que plantis suis sunt: dulcedine ac tenacitate suant: diu tam
suata no ducant. In sum uero mora ipis sublinebunt: Spatia inter piceas regim
pedum mensura discrepat. Genus hoc arboris ut picea sequi humore et ali
dus fessioibz est colendum: usqz adeo: ut ipse quo florere consuevit nihil picea
cedat de flore placo: si ea tunc fosse adiunxerit. Multa picea: si interuato anno
quidlibet letamine adungas. Sed bubulu spissa et grana poma cadit genaree:
aliqui cinere miltent: cedentes hinc cotrahi pomas arguros saporos. Genere uarie
tates exequi supuanti puro: cu iponendy ut excolendy sit nulla distantia. Si ta
guada arbor est picea ut oblaqueate radice recobras: et ibi ligneu palis deperimus: ut
in reuuro: simile terebento exedr amicu figis: ut si hoc desit ex quereu: docemus eius
arboris et nati ueniat et nasci phibent radibz sele tuncmo frequent mltis. It feres
uini ueteris recentes si radibz affundant y radium. diuini arboris et localy no faci
unt laborare. Si lapidola picea est ab extemus radibz terra picea leuabis et
siccenes omnes lapillos: quibz diligenter remouis altera terra crebrata i loco eius
infundis: Sed hoc picea si rigare no colles. Mense februario et marzo picea
picea inferit more quo dictum est: cu de uisione loqueremur sub cortice et in
reuro. In sum aut picea agecti melo ut no nulli amigialo et spino: ut virgilius
oeno et sero et ridoneo: ut aliqui et pumiro sed fuso ligno. Sarculus picea qui
inferat ante solstiu: amniculus esse debet: et prius qd figat folijs et omni tene
ra pte picea. post solstiu uero eum figis qui sumu germen includit: picea
omni genere inferit. Condienda sunt picea in die placo decrescente luna
a xxii usqz i octaua. Eade poma sicc et manu lecta hora a solis i quatuor
ut a solis i decima a radibz diligenter electa integra et ppe dura et ab ipso
uicidia ipisate uale ducunt: quod opculo regit et deorsum os eius mltis
atqz obruit in eo loco circa que picea aqua decurreit: It que dura sunt
mcarene et ante picea i acruo posita ubi se mollire cepit i uas fertile in
rectu picea poma et opculo supuenit et replant. Vas breui sero be demerit
i eo loco qui condie sole tangat: plurimi picea obruit inter palas aut fouita

suaveunt. Alij hanc locum in tenacibus suis pias uicis condidit. et vobis uasculoy cum
epso ut pure cluibus ipa sub diuo obreuer. sabulone. rexerunt. Alij pira qui se contingerent
inucle suauunt. In pira diuisa et puerata geanis et sole sicant. Aliqui aqua salina in caput
indare calefacta dissumant. et ei post in feigide pira suanda demergunt. Tunc exopt
post tempus exiguo condunt uicco. et eius leu ore confuunt. ut nocte et die in feigide salina
nere puerunt. post in aqua pura biduo macerant. demum in sapa sub passo et dulci uino mela
custodiunt.

Vinum piri et acetu

Vinum de piris fit: in contusa et sacro rarissimo condita ponderibz adpremantur aut p celo hinc
ducant. Sed prima accessit estate. Acetu sic fit de piris. pira siluestria ut aspi generis matura
in umido resuunt. et residuum demum mittunt in uascula cui fontana aut pluuialis aqua mi
satur. et optu uas p. triginta dies relinquit. ac subinde quantum sublatu fuerit acetu ad usu
tantu reddit aque ad reparone.

Liquamen ex piris

Liquamen de piris castimoniale sic fit: pira maturissima in sale calcantur integra ubi cae
neg cox fuerint resolute. ut in cupellis ut in uasculis ferilibus pueratis condunt. post mense
rectu suspense hec menses liquore dimittuntur sapotis uicundi. Sed coloris albiduli. Cor
hoc illud pderit ut ipse quo saluuntur aliqua pte uina nigella p. m. h. g.

De Melo

Mense februario et marzo mela seramus: si calida et siccata regio est octobri et nouembri
coz plura sunt genera: que nunc exare sup fluida est. Amant pingue ac letu solum
et au humore no ta rigore q natura supstitit. Et si in arena ut aregilla sit rigore
adiuuat. Montanis loas debent ad meridie uicla constitui: et feigide solo pueniunt si celi tpe
adiuuat. Nec in aspis et humeris sedem reculant. marcu et acetum solus poma uicm
loba efficit et cadunt. Serunt omni genere sicut piri. neq exare neq offodi desiderant.
Id uero eis magis pte conueniunt. Stercus rinde no exigunt sed quide sed libenter assu
munt: ut si cineris pulueris miscant. Amant modestas rigationes: putano illis apta est.
Sed maxie ut accida aut male nata tollant. Cuius sciret hoc arbor et itener
tate de gene rat. Si radica sunt poma. fixe radici lap uerius poma recumbit: lacerte
uicidys felle si tangat circumina no purectit. Vocemz quz si ullo stercore mixto hume
ueme aut felle bubulo extinguunt. Que si plures arena arbore sunt: exco si alpeo semel rasi
no ultra nascunt. Que raxa sunt bubulu stercoz obdunt. Si spissa poma ramos honerabit
interlegenda sunt queq uinola. ut alimentu ceteris suris expect. et generosis habundantia
minifect: qua numerola uilitate pdebant. Malus omni genere infest potest quo p. r. g.
Mense februario marzo. et alijs quibz infestur in melo in p. r. g. ispmo. p. r. g. Soxbo. p. r. g.
platano. populo. salice infestit. Diligenter legenda sunt mela: que uolumus custodie.
Ea in locis obreueris ubi uentus no sit stramentis p. r. g. in create subreus. cum uilos secreta

disponimus: qui cumuli frequenter diuisione sequuntur. Aliqui diuersa dixerunt ut singula
 in fasciculis fistulis piratis atque obliquis claudi ut argilla inuolui: uel solos pedunculos extra ali-
 ni: ut in tabulis sub terra pulcra disponi: et stramentis de superiore parte oboperiri. Mela rotunda
 que orbiculata dicuntur: sine cura toto anno suare se possunt. Alij in purco ut cisterna
 demergunt uasa fistilia: quibus diligenter piratis et claudis mela committunt. Alij ex
 arbore mela allata supererunt: et pediculis eorum parte frequenter melis super tabulam
 y ordine disposuerunt: inuicem folijs subit expolij. plerique slobes populi ut abietis mela
 mela difundunt. Constat mela sic ponenda ut pediculorum partes deorsum facias: neq[ue]
 antequam sui necessitatem uideant esse contingas. Vinum et acetum sic ex melis sunt
 ex parte in parte

De cidonij

Cidonij seminis plerique tempora diuersa dixerunt. Tamen michi usu cognitum est in italia
 circa uel in mense februario: ut in hibernia marcio plantis cidonij radicata in parti-
 nato solo tenuisse adeo feliciter: ut sepe sequentes anni fruge gaudent si posita
 marcio status fuissent: longis fructibus et callidus: excremo octobri ut nouebri in parte
 ponantur. Amant cidonea loca frigida humida. Si in tepido statuatur opus est illi rigore
 suauiter. Secum tamen statim mediocriter sicut in natura frigoris et caloris: et in pluuia et in medi-
 cibus pueniunt: magis tamen in hibernia et deuota desiderant. Secum aliqui carumimib[us] et
 talia. Sed tunc est in parte puenit. Ita ponende sunt longe arbores cidonei ne altera qua-
 riente uento stulticia tangat alterius. de minor est ut ponit in parte hibernia: maior uero
 emere: ut recte puluere: semel toto anno radice missa: poma in his et cito matura: et
 maioris incrementi assiduus humor efficit. Raranda sunt quotiens celestis negetur
 in hibernia. Et circumscribenda longis octobri mense et nouebri frigida februario ut marcio: nisi
 circumscribenda adhuc: aut stercus efficit: aut eius poma dege nerant: putanda est sicut p[er] h[ab]it
 et uisioib[us] omnibus liberanda: si arbor egra est: amara: aque equate mixta radicebus
 debet affundi: aut calix uini copatus in recta: ut resina laculacis parti liquida mixta tercio
 arboris allini: ut ablaqueare arbori circa radices ipsius murex poma cidonea p[er] magni-
 tudine eius ponenda et obueruanda firmant. Quod annis singulis factum custodit uisio.
 Sed arboris longe decagub[us] et t[er]ti. Mense februario cidonea insunt melius in tercio
 in cortice. Recipiunt in se furculos prope omnis generis: p[er] uisio. Sorbi: omnium maloz
 que meliora p[er]duunt. Insunt aut nouelle arbores quibus suauis in nocte est. Si maior
 est circa radice melius infert: ubi cortex et lignum b[er]hicio solis adherentis huciat.
 legenda sunt matura cidonea que hoc more suant: uel inter binas regulas posita
 si h[ab]it ex omni parte claudunt: ut si de festo in quoquat: aut passo. Alij que matura sunt
 fieri folijs inuoluta custodiunt. Alij tantum locis suis reponunt a quibus uentus excludit.
 Alij circa ut arboris in quatuor parte diuisa: sublat[us] omnibus que in medio sunt: ualde sic
 in meli obuertunt. Alij in meli murex dimittunt: in quo genere condendi satis matura

diligunt. Alij melle obruunt ut paleas separata demergunt. Alij pluvio optimo
vasculis mittunt ut imi et deficiat. ad suanda adonea. equum corpus efficiunt. Alij
dolij multi mergunt. atq; ita claudunt. quod obreat reddat et vini. Alij patina
nova sicco gypso obruunt separata adonea.

De Siliqua

Siliqua februario mense. serit et nouembri et semine et plantis. amat loca maritima.
callida sicca. campestris. Tamen ut exptus sum in locis calidis fecundior fit si adiu-
uet humore. pot et melleis poni. Si robore desiderat largiore. Inseri ea post mense febru-
ario cedunt aliqui in primo ut amigdalos siliqua suant dulcissime. si expandant
in caribus.

De Moro

Amara est morus et uinis. Mora nascuntur ex semine. Sed et poma et uirgula
degenerant. Secunda est talis ut caucimib. Melius autem talis scilicet pedibus ex
utraq; pte leuigatis ac fimo oblitis. in loco antefecimus in mergimus ac tegimus
cinere teretis amixto. no amplius q; quatuor digitis optimus. Sexennis amedio
februario et toto marcio. longuere callidioribus octobri postremo. ut nouembri unio.
Sed uicino maxio die nono et aprilii. Amant loca calida sabulosa et plerumq;
maritima. In toto ut argilla uix comprehendunt. humore assiduus mors potest
no creditur. fustionibus letat et sterore. putra in his et arida post reuencit sunt putrida.
Planta si robusta transferes mense octobri et nouembri. si tenera. februario et mar-
cio. Si robore desiderat aliores et tenualla maiora ne umbris spinat alterius. fevarem
letioris q; mori arbore fieri. aliqui tradiderunt si pto rato hinc inde tenuere. sigulos cunq;
inferimus trebrati. hinc inde letati. Circa octobris calendis morus ablaqueanda est et
radibus eius uini uere eis recentissime fere infundende. Inseri in fimo. et uile tantu sub
corere vino uisum copiosius. Sed pto uisum magne infelicitatis augmenta.

De Auclana

Auclana ponende sunt murely suis. no amplius supra terra durenda est q; consistudine duoy
digitoy. plantis tamen et sobole exptus sum melius puenire. Mense februario seu pla-
ta seu semen exponit. Gaudet loco marcio. humido. feigido. in sabuloso mense Ju-
lio circa nonas auclana matura est.

De mixa

Hinc sunt mixa ex nucleis in aliquo uale positus dicitur plura induantur firmitatem
celo tepido terra soluta. humore moderato. Inserunt mense marcio forbe ut spring

De pomis alijs alioz mentium

Etiam nunc tuberos fecerunt et iulcerunt. et ossa duca canox ut plantis eiusdem generis
ponunt et transferunt. et iulceri possunt. et multis iulceret et ossa pernox. firus et
longi tempatis nunc poni pot. Et sorbus hoc etiam mense feci. et amigdali semina d'oreis
obru. et longi tempatis nunc iulceri mense i'choante. feigidis uero exuente. Conditi
tamen succulis antehy germinant. Et pistacee planta ut nunc statui aut iulceri pot.
et castaneaz aspi. Hures quoqz iugulandas. et nunc seminareis recordi. et ipm.
genus iulceri et feigidis ut humeris locis. nunc poterunt pincta seminare.

De Educatione porcorum

Humidiores maxime feminas iulcere debentur. legendi uis et ampli corporas. Sed rotundi potius
longi uentre et clunibz magnis. Rostro breui. ceruice gracillula. Sed spissa. libidinosi. amniculi. qui
ulqz ad quadringes iulcere feminas possunt. scrofas uero longi lateris debemus elligere. et quibus ad
subtinendum feture honis magnus se uenter effundat. cetera uexibus similes. Sed i' regioibz
feigidis densi et nigri. pili interpidis qualibz puenereint femina. ad cocandum ulqz ma
nes. by. paruis onera gestare suffiaet ad concipiendum amnicula debet incipe. Quato
exempto mense paruum nisi quatuor. inapient. Incipiunt aut sicut dixi mense fe
bruario ut solidioribz hocbz nati et stipula succedente pascant. ubi facultas est reanigedi
uendit. qui subinde nati sunt. ceteris matribz fetura recipit. Genus hoc omibz locis
haberi potest. Melius tamen agris palustribz h' sicis precipue. ubi arborz fructuosoz
silua suppetit. que subinde matricis feturibz alterna p annu mutatione succuat.
maxie locis gramminibz et canax. ut iunio radice mureunt. Sed deficientibz ali
mentis p hyeme nup pberda. sunt palula. glandis castanez ut feugiu iulia exre
mentis ceteroz. uero magis cu lactant nouella uicentiaz poras solent nocere.
neqz gregium claudende sunt porce more alioz pcedu. Sed aras sub porticibus
facimus quibz matre unaqueqz claudat. et alupnu grege tuore ipa descendat a
feigore. Quare a supioei pro drecte sint. ut lebere numeru pastor exploret. et
opretis amatec fetibus sepe subueniat subtraheudo. Curabit aut ut fetus propoz
cu unaquaqz pcludat. plusuero h' by. sint columella dicit nutrire no debet.
Machi uero unius expro pbat. porca cu palula suppetunt cu plurimu by. matre
delexe. quia licet plures possit educare. tamen frequentex enumero sueta d'haet.
In poras etiam illud est comodum. q' i' melli uineis. nec du' iugentibz ut exacta uide
ma gramine p'leuto diligentia fossoriz inuuant.

De uino murete altee

In huius mensis initio. altee murete sic facis. Muretis uini ueteris. x. sextarios
lagenā et barax mureti libras. v. miscelis cu. xxij. dieoz sparū confusa

transigunt per quos uas quondam conuenit agitari. tunc palmae spicatae colabis et pedibus
sexmens melis optimi fortiter. tunc pondus miscabis

De uite theraea

Theraea uite sic faciemus. cuius iste praestus est: ut unum eius ut acetum ut uia ut sacra-
mentum amplexu praestit contra morbum omnium bestiarum fit autem sic. Sacramentum quod parandum
est tritu digitorum spatium in yma parte findat. et sublata medulla ad eius uide teriace medica-
mentum addat. tunc terere mandet. unguento diligenter affricat. Aliqui eadem sacramenta iam
medicamine sacata in terra squille bulbum recondunt. et terere hac ratione committunt.
Aliqui antidoti eius affusione radices uitis infundunt. Sane sacramentum si de hac uite summa-
tur ad transferendum potentiam materiam medicaminis non tenet. Oportet autem teriace
infusione assidua uinis suis senescere uterare.

De uita sine semine

Est pilosa species uitis que grauis interiorebus caret. hinc efficitur ut summa roboritate
sine impedimento sorbere possit. uelut unum omnium corpus uicari. fit autem grecas auto-
ribus hac ratione per arte succedente natura. Sacramentum quod obtinendum est quantum latebit
interiora tantum findere debemus ut medulla omni sublata ac diligenter exculpta medulla
interum diuisis per unguento contrita deponere. Inuente tamen papirum adhibent esse frigidum
et sic in humida terra esse ponendum. Diligentius quidam sacramentum reuocatum quantum ex-
istat est in terra squille bulbum demergunt cuius beneficio asserunt facta omnia comprehendere
posse facilius. Alii tempore quo uites pumunt sacramentum seugiterum prius in ipsa uite quod
possunt de alio sublata medulla excauant non diuisum et calamo affixo agunt ne possunt
duerit. Tunc ΟΠΟΗ qui renaycon quod greci sic appellant in excauant parte sustinuit.
ex aqua prius ad sapor pinguedine resoluta. et hoc transfusus octidibus semper re nouat
donec uitis germina nouella praedant. et in grauius malis fieri hoc posse firmat. a grecis et
inter alios opus est expriri

De uite nimis lacrimosa

Uitis que lacrimas nimietate tabescunt et deplorando uinis roboris sui succum abeunt.
tunc uero casu lacrimoso greci summi fieri iubent. Si hoc minus praedat radicum robore pingue
resolandi ut affricat medicamentum uulnugis praestitum. Tunc in subula amurea ad medicamentum
decoctum et refrigeratum plaga ex alio plinet. et sub hoc acetum arce fundet.

De uitis alia confectio apud grecos

Greci uide murete sic praeparant tempore. Nixi barchas muretas in umbra siccatas et postea uilas
uinas uis. muretas in linteis et suspendis in uino et uas coopus ac linteis et tunc plures diebus
sic fuerit aut feris et ueris. Aliqui mureti barchas sine pluuia collectas muretas ex
locis siccioribus calant ut expriment et uino miscant uis rotularum mensura per afoea

um. Quod unum medicinae quae dicitur nisi stupens utendum est. Stomachum solidare tum
banc resectionis sanguinis i. h. re. fluore uiciorum alterum. hinc distemperare passionem medi
cabilitate affare

Ut yppomata sponte nascentur

Conditum ut abstrahat: ut uolantia ut volatae pcedere fortue ex uisibus ut natura. suscipiat
quod parare succur indultoria. Si sacramenta i. uas aliquod semiplena supradictis ponat
mixta fuerit ut uia terra simul resoluas ad lexiuuij modum donec oculi sacramentoz
nitantur exire. Tunc eade sacramenta gemantia i. quo uolueris loca uisum ceterarum more
deponas

Ut boreiones uicij nascentur

Ut uis boreiones albos affere possit et nigos. greci sic fieri iusserunt si uisum sint
uicij niger et alba cu putant sacramenta utriusq inter se diuisa sic iunge ut medios
utriusq generis oculos equando reddere possis unitati. Tunc papice ligabis stercite et
molli atq humida terra curabis aline. et interuentis temporis diebus ad aquam donec
germen noue fecundis exumpat. hinc exempto tpe si libuerit genus affines y plu
ra sacramenta

De horis

hic mensis i horarum mensura cu nouebet mense concordat. quas hac numeri ratione
colligimus

hora prima et xj	pedes	xxvij
hora secunda et x	pedes	xxij
hora tertia et viij	pedes	xvij
hora quarta et vi	pedes	x
hora quinta et v	pedes	vij
hora sexta	pedes	v

Tituli mensis marcij

De putandis vineis et rursendis et pagedis vineis

De pennis purgandis i locis feugidis et plantandis agris

De panuro et mleo fendo cu disciplina

De arce fendo cu ordine suo

De canabo

De acera

De novellis puluerandis et fodrendis vineis palandis ac ligandis et veteribus vineis restituedis

De vitiis unica repositio

De gregebus restituedis

De las ludente curare

De oleis a murea saginandis et cetera cura cura. Et de seminacis et rosariis fandi

ut colendis et laxiendis fuermentis

De ortis i eo id modis cu disciplina: de ulpico alio et cepulla curilla reuto senapi caulibz malis armoracia origano lactuca beta porro capuci colocalis sativocan nasturco nasturco itibz rufanis. de melonibz et cucumere cu disciplina sua. Et de asparis et fongis eoz.

De puma

De pomis i eo et p de malo punice cu disciplina et vini sui confectio

De citra

De mospello

De ficu cu disciplinis suis et alijs pomis quoz disciplina suis mensibz continet

De pomis alioz mensu

De copandis bobus tauris et uanis

De domandis bobus

De equis et equibus et pullis

De mulis et asinis

De apibus

De horeis

De purandis vineis et infundendis purgandis vitibus

Hor mente locis frigidis puratio vinearum celebrabitur de qua abunde februario mense locuti sumus usque quo incipit gema esse suspensa: nunc vineas oportet inspicere ad vineas non aquato sed spisso humore lacrimabunt: Seruabimus ergo ut vitibus qui in vitibus solidus sit et alimento humoris exhiberet: neque ulla uetustate aut diuina lacrima accrescat. Tunc deale uin furculi qui inferendi sunt sint solidi rotundi gemis spissis et plures ocula. Tres tamen oculi in infusione sufficiant. Radendum est ergo sarmentum ad mensuram digitorum duorum ut ab una parte sit cortex. Aliqui non parunt nudam medulla sed leuiter radunt ut massa lenium possit in cacumen exire: et corticata pars cortex noue maris aptet. Infimus oculus ita infundendus est ut reuero unctus adheret: qui oculus exteriori parte debet aspicere: unculo salinis inhielo et paleato luto desuper aligari. Tegumento quoque aliquo auentis et a sole defendi: ne hi quantant hinc adhuc ubi aloce tunc cepit: ligature ipsi pinnulo circa uespam tenus debet frequentere humor affundi: ut hoc alimento contra uin celi torrentis amittat. Cum ergo germe rumpit et aliquid incrementum cepit calami ad uicium debet amitti: ne motus aliquis frangit praedentis sarmenti quatset etate: ubi solidus quantant passit: uncula oportet abscondi: ne adolecentia molissimi geminis modo dure constructionis angat. Aliqui in terra semini spatio effosse uini furculos inferunt: et bina congectionis accumulunt: ut hoc quoque nouis sarmentis praeter nuncius alimenta subueniat. Non nulli circa terras melius affixerunt ista dunt quia in alioqui distrahunt comprehendunt usque ad solum ut cognoscit vineas locis frigidis purgandis sunt: seu patino seu sulco: seu scrobibus more quo dictum est.

De puris purgandis et locis frigidis profundandis agris

Hiis locis frigidis praeter purganda atque suanda sunt: locis gelidis colles pingues et agros uliginosos profundere atque exarare conueniet. Veruata etiam que Januario mense sunt facta reperere.

De panis et milio fendo in ordine suo

Validis et siccis regionibus panis fenus: et milium leuand et soluta terra desiderant: nec in sabulone solum sed in harenis quoque ueniunt: dummodo celo humido et sole sunt ueriguo: quia siccum et aridum agrum reformidant: herbis liberent assidue: quibus sextarius spatium uigenti complebitur.

De acere fendo

Hiis acere utraque fere debemus loco lenissimo celo humido: macerandum est per die ut possit citius nasci. Iugentum tribus modis conficit. Cicer grande nasci graeci dicunt si

infundat^r aqua tepida per die amare etiam lora maximita: tempore puenire si forent^r
autipro

De Cannabo

Hoc etiam mente canabum serimus usq^e i equinoctiu: hac ratione qua i februario disputa
tury est

De Cirera

Hunc Cirera sicut: que distat a crecula solo colore: que sordet et nigrior est: primo
sulco ut secundo solo leto Jugera quatuor ut crebus et etiam duob^{us} modis i plebimus
De nouellis puluerandis et fodiendis uinib^{us} pallandis ac ligandis et ueteranis uincis rectitudi
dis et Egas et lesis

Hoc mente nouella uinea incipiat puluerari qd^o nunc ac demieps p^{er} omes ktas usq^e ad octobres
faciendum est no solum p^{er} herbas: Sed ne tenera adhuc semina solidata terra contegat.
Gramini radices p^{er} puluerum uinib^{us} nocent extirpande sunt. Hunc locis feigidis uincary
fossis celebranda est: et pallande ac ligande sunt uites. Sed nouella mollib^{us} uincub^{us} alle
gemus: quia ea tenera uincula duriora padunt. palus maiorib^{us} solidus: minorib^{us}
ponat. ~~Ex illis p^{er} umbra molesta stant ab aquilone: et plaga feigida spano quatuor~~
digitos ut semipedis remotis a uite ut possit exomnitate circufodi.

De uetus uinea repet

Uincas ueteres: nunc aliqui a terra altius reuincunt studentes repationi: sed uicissum
est. Ha plerumq^e uastore plaga sole putrefat et rotibus. Quare hoc gene repet. p^{er} uicissum
queabit aliis donec eius nodus appareat: dem infra terra sup^{er} nodum recidat: ut opta
de fagore et sole nihil timeat. hoc faciendum est si optimi generis uinis est et alte
posita: alioquin generosis melius exit infensa sacmentis. Omnia supradicta locis
calidis primo mente feigidis uero post Idus ipsius exequet^{ur}.

Egas uites refouere

Egas uites ut quib^{us} feuitis arelat circufodis: et uenia uerred suffigidis. Et ane red sacmenti
ut quera areto myxte subire: aut malis areta terra letamine refoueto: et que germi
nant fortiora dimite

Lesas bidente curare

Cu uinis bidente ledit^{ur} aut ferri plaga: si terre uincta est alline stercore ouillo ut ca
peino: tunc terra myxte et circumfossa ligore curato. Sed si in radice lesa est
opiens liquidum letamen amisce.

De oleis amurca saginatis et eorum cura. Et de seminibus et rosariis faciendis ut cole
dis et facienda fuerint Marcus

Hunc oleis laborantibus oculis radices insulsa amurca fundit maximis arboribus quod colu-
mella dicitur by conyis medicorum quatuor. ceteris per extirpatione sufficiunt. alij paleas
fabe hinc per maiore arbore. quales alij veteris urine humane reuico quantum lang
uadet abundant. et arbori mortuum statim faciunt maxie locis siccis reuico ante robo-
ro. olea sterile terebro gallico pforabis. tunc duos frangere arboris ab austiali pre-
tamis eiusdem magnitudinis tollit et sterile i forame utcumq; conuenit ut lapide uel
pomi ut quereis palos. et ablato eo quod supabit. luto paleato creabis oculere. si
sine fruge luxuriant oleaster. palu radices eius insige. Hunc etia quib; moris
est frumenta iteru sarere conuenit. Hunc locis frigidis seminaria qd seben-
aco dicta sunt barbari et semina fiant et rosaria inmensis initio prolant

De ortis

Hunc orti optime sumunt intra autumnus mense marzo caedinis sexu. Terra sterco-
rata et soluta diligit huius pingui possit melius puenire. Et hoc illi contra talpas pdest
si pangat in solido ne terra ab inimicis animalib; foribus pforat. Sexendi sunt
caediu luna crescente i arca ia pata semina spatio semipedis discreta sint. Caue udu
est ne semina inuicla ponant. Na debiles in arcuos et duos recabut. no alie i primis
sunt. sed reibus dignis coprehensa mergunt donec ad primos articulos terra pueniat.
Tunc leuiter opant et herbis liberent assidue donec plantaria soluent et exigent si etas
intereuerit. si acumina semina confermas spms crebunt. Itē si semina eoz ma-
defeceris per reidui lacrimo oleo ut nardo. ut opobalsamo ut luro role ut masticano et pol-
tea. sicca de pteris eiusdem saporis orient cuius unguentu semina adhiberunt. Singulis
sane ans a radice auferende sunt plantae. ut nec mateos tangant et soboles y alia
spatia digereat. Cu aliqua tamen radices pre uelendi sunt. quos resuatis ad semina
colligenda. liberatis omib; pullis. terra supregere debetis aut cocare. na solent semina
sole ut imbreib; interire. Contra talpas pdest. raris frequenter hie imedys conuictis.
Mustelas hnt ptermas mansuetas aliqui foramina eoz eubera et luro aggregatis
curumerys impleuerunt. Non nulli iuxta cubila talparum plures caueas apunt
ut illi terenti fugiant solis admisu. pleriq; laqueos maditu eoz scas pendentib; ponunt
ha etia mense ulpau bene. et alliu seminis et cepullas. et amella locis frigidis et ane-
tu. Hunc et sinapi et caules optime sunt ut plantant et malua situe remouere
et origani planta transferat. lactuca et beta et porrus et rappa seci possunt. et
colloratha ut saruccia et nasturau. muba etia et castanos nnt aliqui sexunt qd
utunt etate. Hunc melones fendi. rarius distent inter se semina pedib; duob;
locis subactis ut pstratis maxie hancis. Semina eius multo et lacte per reidui

maceranda sunt: et tunc in siccata ponenda. hinc sennes efficiunt. Odrati autem
si eorum semina multis diebus inter rose folia sicca mergunt. Hinc et curumexes se-
minant ex eis sulcus factus altitudine sesquipedali: latitudine pedum sex. Inter sulcos
vix pedum spatium relictum relinquunt ubi possunt uagari. herbis iuuant ideo sarcule et
eximiatione non indigent. Semina si ouillo lacte et multa macerata dulces nascunt
et candidi. longi ac teneri sunt si aqua iparenti ualido sub eis ponas duobus pal-
mis inferiore. ad qua festinando tales efficiunt. Sine semine nascunt si prius
eorum semina oleo sabino pingant. et herba ea que culx dicitur terra confect.
Aliqui florem curumexis in uinicule sue capite cane miserunt cui prius omnes nodos
preauerunt. Ibi curumexis nascit in minima longitudine tenuis oleum sic me-
tuit ut si iuxta posueris uelud hamus pollicet. Quotiens tonat uelut timore
conuertit. si eius florem sicut in ure sua est in forma ferili clausuris ac ligam-
is quale uultu forma ut hominis ut animalis habuerit tunc curumexis figura
ostendit. hoc omnia gurgulibus marcanis asseruit. Columella dicit loco apertus et bre-
uoribus si rubos habeamus aut ferulis et post autumni equinoctium his iuxta textam
relicta et ex auarum ligno stillo inter medullas letamine immittamus. et curumexis
semen addamus. hinc nasci fertur qui possunt et inter frigora non negari.
hoc mente et aspagos fecimus circa apertis et pingui loco humido. subarro-
ta ut minoribus foliis ad lineam directis hinc aut terra granis semipedis
spatio discreta ponantur. Dehinc stercore solui tegant et herbe subinde uelut
phyeme super stramina uentant. primo uere tollenda hinc post triduum
aspagi. Sed expedire ratio est si aspagos fongos ponas que cito fructum
miserent. hec sic sunt. Semina aspagi quanta tribus digitis comprehendere
possis. post Idus februarias pingui et stercoreato loco in singulis foliis ponis et
leuiter obrues. his cocumtib: radix conoxa nascet. que appellantur fonges.
Sed hoc moras habet. nam per biennium in seminario suo est. stercore et assidua
curacione nutrita. Denique post equinoctium autumni transferretur et uere
aspagi dabit. has ex utriusque copare. quod longa expectatione nutrita eas
tamen in sulcis disponemus. si loca sicca sunt inter medios sulcos si humida in
mitate sulcorum. humor fongos aspagoz transitu suo debet tanta consistere.
Aspagoz que primo protulerint confringere debemus non auellere nec adhuc
inualida moueamus fongia. ceteris annis auellendus est ut oculos ipsius gemi-
nans

aperiat. Quia si demerps referimus loca que fecunda esse consueverunt remanere aspergi
radice claudunt. Minus bunt aut uere et amipno. refuabz eud quo supruentz
semina. postea scopis eius mendoz. tuc circa hyeme forgez ad hunc stercus et cetera

De ruta

ho mense ruta serit. locis apertis solius aieris ipsis contenta. loca desiderat
altiora unde humor elabit. si ponas semina eius. ad huc clausa foliulis singul
latius manu debetis affige. si in minoribus sunt sparsa castibus et castro obdura
cospicis. Canes eius qui in huius seminibus nati fuerint fortiores erunt. sed
seco nascent. Ramuli eius in aliqua coctis pro comili ueris pro pro plang
tenebunt. tota uero translata moriet. nonnulli ramulos eius pro fabe miserit
ut bulbo. atq; un obrunt alieno uigore suandos. psecunt etia maledictis. et maxie
iterca solari lateris ponit qd p dote certissima est. Sed ut asserunt melius sati
ua puenit. Sub fia arboris umbra libentius acquelat. no effodi herba. Sed op
rat auelli. In mense mulieris formidat arietu ab hoc mense usq; i octobree tota
comandum fut. amat terra pingue. sed et marco solo nasat. Semen melius pu
tat quod ut tunc fuerit delectat humore. Sem bñ cu olere quocunq; nasctur.
ho mense curuebita benda est. amat sola pingue. humidu. stercoratu. solitari
ho i curuebitis insignis est q longas puenit et exiles semina que i eoz coeuit nas
cunt. que i uentre fuerant. curuebitis faciunt castiores. que infundo largi si i
uexis carumini obruat. ubi adoletere cepit amimorulis adiuet. que suant
ad semina usq; ad hyeme i sua uice dependant. deinde sublato sole ponunt aut fumo
altore semina puerfacta deperunt. hoc mense blinis serit solo quatuorq; sed culto.
holus hoc neq; rimandū est neq; huculandū in semet nam fuerit ipm se p
multa secula seminis sui deiectione repabit. ut etia si uelz uix possit aboleri. Hui
etia serpitia serit planta et semine. sed ueritate meliori. lenus frondebit. si
iuxta pilana ut lora ut purci margines conferat. Anelus quoq; et ciminu
nuc bene serit. locis letiorib; melius puenit. sedq; ceteris. si humore uiuet et stercore.

De pomis et q de malo pumiro

Locis temperatis mense marcio ut aperti mala pumira semus. callidz uero et suris
nouebet. amat hoc arbor solius octobris maritendu. sed i pingui etia puenit
Regis est illi apra. que callida est serit plantis de marciu radice diuulz. sed
qunq; de multis gramib; serat melius tunc ramus eius cubitalis i casus manib; et
centitudine. et capite uroq; acuta salte leuigatus. scobi uelud oblong imergat
prens tunc pocco stercore et rapite et ipse que yma est oblong. ut in eudo
solo malleo cogat ad inferora destigi melius puenit. si ponendus ramus

gemata in matre sumat. Sed qui i scobe deponit si reos lapillos i ipsa radice constituit
pudat in poma findant. Curandum ne in gulta muera deponas. cedunt acida
fieri si regent assidue. in scobis i his et suavitatis pnt et copia. cuius tamen mme
tan aliquid debet humoris opponi. Curatodi autumno debet et ueruo. Si acida nascunt
modici lateris cu uino testu y summa arboris racumina oportet infundi ut ablaquis
radicibus rede clamus infigi. Aliqua muera obruat ad radices. cui no nulli stecis misce
aluminu atq potan. Si flore non continet urina ueruo cu pari mensura aque sepabis et
tee y amiu i radicibus fundes. Vni arbori amphora ingesta sufficit ut amuere mris
infullant ut alga radicibus iunges et his regibus i mente. ut arboris florentis reuad
plures circulo debetis includere. ut coeis anguis inuolueret. si ceperit poma
lapide i media arboris radice supponis. ut squilla circa arbore scobis. et si diu
pendent poma tenant sicut i arbore habent inuolueris. in tota annu sine coey
none sunt. si ueruo laborant. tangis radices felle bubulo et aduino moeruit.
aut clauo eneo si ueruo cois puegas districte nacent. ut asini ueruo stec
cois admixta potan ueruo obruat. cuius cu luxurio circa pumia teu cu
frequente infusus lecta et fenuat. ~~ad~~ arbusta. asserit maxiales radice
Thy grana fieri si argille et recte quar in pte giphi miscas et toto tercio hor
genus terre radicibus eius adiungas. It dicit muera magnitudinis fieri si ola fictibus
obruat circa arbore pumia et i ea ramis cu flore claudat ne reuoluit ligat
ad patu. tunc obapta olla contra aque munit inuolueris autumno patefacta
sue magnitudinis poma reddebet. multa i pumia ipse asserit poma pcedere si tati
malle et portulacae succis equaliter mixtis anteq pcederet tunc arboris allinat
inlexi posse frenat de ramis conuione et medulla ueruo diuisa se iungat.
In se tamen inlexi pot ueruo apales. Itas mente maxio ueruo. Sed scoto tercio
fuculus eccetillimus statim debet inlexi. ne mora exigui qui est. sicut humorem
pumia mala fuerit. si pumia pediculis ordmata suspendas. ab hoc lecta integra
i aqua maxia ut muera feruente murgant ut obibant post tercia sole fuerit
ut sub diuo nocte no maneat post i loco feigido suspendant. cu uolueris ut aq
dulci pendit macerabis. ferunt ueruo emulacri. It si atatu ueruo separa pumia
abruant. It fit fossa longa et coctex eiusdem latitudinis pnt. cui mala accurs sine
culis affigunt. Tunc inuolueris coctex sup fossam poma. ut mala sine terre tactu
subtus pendentia ab humore defendat. It si induant argilla et ea fucula loco feigido
pendant. It si fenola sub diuo obruat que habeat haecnas usq ad mediu et mala
cu tenantibus lecta ipemant tamus singulis ut samburi ueruo et ita sepata i are
nis figant ut ipa quatuor digitis emineant ab haecna. hor et sub tercio i scobe

fieri pot. Et unguis est ad firmandum hanc ramo longiore tollant. Aliter nifera olam
ad mediu aqua mittit. et suspendunt mala ne humores tangant ad ferra claudis
ne ventus recuperat. Et dolia intera oedum sic ordinat ne se inuice tangant et dolia
dehinc opit. Omnia de malis generatis conficitur hoc modo. Grana matura purgata
diligenter i palma fibella mittit i coctas exprimit et leuiter coquit usq ad medic-
tate cu recte exis. pincis et gylans unculis claudis. alij sicut no excoquit sed singulis
sexarijs libras melis singulas miscent et i predicto vase custodiunt.

De circo

Mense marzo circi arbor multjs modjs fecit. femine. ramo. talea claba. amat terra
rarioris nature. celum calidum humoreq continui. si granis ueljs secrete. ita facies
terra mdues pedes fodies. cinere miscbis. breues areas facies ut ureisq p canales aqua
dilauent. In his areis palmaria seobe manib apies et rera grana deorsum uerso acu-
mine uirtu constitues et oborta cordie rigabis. cuius pcedent si bnfino aque tepennis
ureis. Hanc germinib semp ppa herba eumot. hoc hinc terra planta transferri
si ramu ueljs pone no amplius selquipedem debetjs imerge ne putrescat. Claba sece
comodius est. que fit manubey ceatitudine longitudine cubitali ex ureisq pte leuigatis
nodis et aculeis recis. sed integra sumitate gemax. p quis spes futuri germinis timet-
cat. Diligentioris i fimo bubulo allinit ureisq quod sumum est. ut maxima abga uesti-
unt. ut argilla subarra parvis ureisq ex terra cohopunt. atq ita i partinato solo deponit.
Talea et granior et breuioe esse pot. que similiter ut claba merget. Sed talea palmis
duobus suplit. claba omis obreuit. In spacio no desiderat interualla maiora. Alijs arborib
no debet amecti calidis locis. sed ueiguis et maritimis maximis gaudet quib humore
exundat. Sed si quis hoc genus ut i regione frigida muret. excoquit. loco ut parietibus
munito ut i meridiana pte uerso disponat hinc arboris. Sed hybernis mensib certam
streamine uelut agecti ubi citas refulsit aceri arbor nuda et secura reddat. Talea sine
claba eius calidissimis regionib et p autupnu pnt frigidissimis Julio et augusto positas
et cotidianis rigationib animatas ipse usq ad poma et magna incrementa pduxit. Ci-
reum unari credit si curabitur uicinis nris sunt. quare uires etia coibute. utrem
circi arborib cinere prebent. Gaudent assidua fossione hinc pueniunt poma ma-
iora nisi que areida sunt rarissime debemus absadere. In hinc mense aprili long
calidis. maio frigidis. no sub cortice sed fixo teuro circa ipas radices insit. It piceo
ut quida et moro. Sed nisi succuli ut hinc unculo. affert marcanlis apud
alios poms hinc arboris no arece quod ego in sardinea Territorio neapo-
litano ifundis meis dxi. quib sola et cetera tepida est humore exundans p gradus
quosdam sibi semp poma succedere cu maturis se areba obtiniant. areborum
uero etate florentia consequat. Orbe quidam continue fecunditatis sibi ministrante
natura fecunt areis medullas mutare. dulcis si p reidm nulla aqua semina

ponenda marenent. ut o nullo lacte quod p̄tat. Aliqui mense februario truncū obliquo forāre
ab ymo recebrat. ita ut altera p̄te nō exeat. Ex hoc humore fluere p̄mittit. donec poma
foement. Tunc foramen luto repleat. Sic quod est mediū fieri dulce confirmant. Ceterū
et i arborē p̄t p̄ totū annū p̄cepto modū custodiri. melius si unsculus quibuscūq̄ claudatur.
si uelis legere atq̄ suare. nocte luna latente debetis cū ramis foliatis carperere et secreta
disponere. Alij singula uasis singulis claudunt ut gipso alluit et oparo loco ordinata custodunt.
placis iacetis scabre ut straminibz minims. ut i paleis terra succunt.

De melsilla

Melsilla longis calidis maxie gaudent. sed unguis tamen frigidis quoq̄ pueniunt. magis sabulone
pingui aut glauca terra. cui harena p̄mixta est. ut regilla cū saxis. Secunda est tales
mense marzo ut nouebri. sed solo stercoato ut subato. ita ut ureūq̄ apur tales sterco
obduat. Sunt eius incrementa medesima. amat nitari atq̄ rucifodi et parco humore
maxie siccitate sepe refoveri. Scrit in femine. sed i longiore spat̄ cū siue ramibz occupat
silo ex eo p̄uegandi sunt et amara ut humana uetere ueina. ad uia. calce p̄fundedi
Sed p̄uicis p̄ arboris noxa ut aqua decori lupini. Sed p̄uic hinc arborē sterco fieri
firmus et amig uia simul si radialis infundant fertile reddunt. Si foemite moleste
sunt pubria cū aceto et cinere separe necabunt. Si poma labunt festu de cuius
radice sp̄sūm i media trūa p̄te figat. Inferit mense februario mē et i pro et melo
siveculis mē cuius ex arborē media debet asumi. nā de sūmitatibz uicofus est. In
reūo fixo p̄fendit est. Ha cōctis maris uia nūl nūriet. Melsilla ad suandūm le
gunt. ne dū mura que et i arborē dū durabit. ut i mercolis p̄uicis ut i ordmē suspēda.
ut ut quēda pulchra condita. Die serena legant ar media et paleis obruant dūrecta
ne ex uicibz tactus affiat. ut cū pedinibz lora seminataura. et salta aqua p̄ dies quinq̄
macerata postea sape infundant ut enasent.

De ficu

Calidis longis ficu planta radicata nouebri mense. tempore februario frigidis melius marzo ut apli
ponenda est. si ralea ut carume ponas ultimo apri. cū ei se uiciorē sūmū i fuderit. plate
i scobe deposite lapides substituendi sunt ad radice hinc terra miscenda est. Si loca frigi
da sunt plantarū carumina diuisis rāne inuenodis descendunt abeigore. Si carume
uelis pone testula ramū binū ut trinū ab australi p̄te decies et sic obruis ut diui
sa carumina terra mter inerte uelut res siveculos reddant. Talea sic ponemus ut
cetera cui leuice ab infima p̄te diuis lapide mergemus i hō. Ego mense februario
ultimo sit marzo i ytalica plantarū grandes fiores p̄ p̄stmanū solū disposui et co anno po
ma p̄p̄erunt. super cōprehendendi felicitate uelut rabura reddentes. legende s̄t
plante i quibz frequens nodus exhibeat. Steriles reddunt que nitide sunt et uiclos

suos p longa mercedia distulerunt. Si planta fieri prius nureas i seminario et matrem
 transferas i scobe poma generosiora pducet. Aliqui multa p dille confirmant si planta
 fieri diuiso squille bulbo murexita struam q uinculis collocemus. Scobes amat alios murex
 ualla maurea. terre genus dureu et graale et sicca p uenti sapore pomoz. pro uenit et
 petrosus atqz alpis. tamen potest loas prope omibz fieri. Que i montanis et frigidis locis
 nascuntur quia minus lactis habent ad firmitate dureare no possunt. usus illis diuicidi est
 melioris magnitudinis et saporis aequi. que nascuntur incampis et loas callidis et pigui
 ores sunt et infirmitate dureabiles. Si gra numerate uelimus inensum est. sufficit
 q omibz equa cultura est. Illa distans est q i carinis melius alba fiat. In locis
 nimis frigidis p coquas ficos sumus. que cito uernat ut ante yberis genus hoc possit occu
 rere. Calidus uero et otuolis. ea qua seca matureat gaudet assidua fossione. p autem
 nu p dicit si terreus amoneas papue de amarijs. Recidenda sunt i ea que aut pueru
 aut male nata recipis. et ea ratioe pumida est. ut inclinata p latera possit expandi.
 In loas humeris ficos saporis obtuli est cui ricinatis contra hoc radibus aliquantula
 cinis debet affundi. Aliqui interficarias caprifia rebores texunt. ut no sit necesse
 p singlas arbores p remedio eade poma suspendi. mense Junio circa solstitium caprifi
 cande sunt rebores fieri. suspendendi grossi ex caprifiro lino uelut cetera pusi. Si hoc
 desit aptam uirga suspendit. aut callu qd i ulmuis folijs inuenit aut acutim
 roemur circa radices arboris obruunt. ut reuincis arboris quo loco terget scari fi
 candum est ut possit humore affluere. ne uermes parat. P annu tecebrum ut
 lentis calca cu plantis fieri carumine ponemus i uerso. Vnins creis tollendi sunt
 uermes ex firo. Alij amurea alij uerore uerna ablaqueatis radibus miscent
 Alij uirum et oleum aut sola calce uina lateris uermiu linunt. Si formice mo
 leste sunt. rubrica butiro et pice liquida mixta circa reuicu debet iduri. Alij
 coracium piscem contra formicas i arbore suspendendum esse confirmant.
 si feustus suos uelud eger piciet. alij rubrica aut amurea insulsa mixta aq
 arbore linunt ut canrai flumate cu ramo reuice suspendet. ut alga murem
 ut falces lupmoz ut radia tecebrate amicu figunt ut multa feustu et pi
 que ferant i principio geminis carumina summa decurimus. ut hoc tamen
 carumen quod ex arboris medietate pedit. Si matrea fia uis sexotina fia
 incipientes grossos deate cu illy fabe fuerit magnitudo. ut ficos cito maturet luro
 cepe longioris cu oleo et pice mixto unge poma quando grossi incipiunt subraue.
 Aprili mense fieri debemus murex mure cortice sit si nouelle arbores sunt fixo
 ligno quod statim opicndu est et ligandum ne uermis murecat. melius copbedur

si neca terram verila inferant habita. Aliqui i Junio mense inferunt. fureculus legedus
est amicus duntaxat emm cedit maioris ut minoris etatis. In oculis hanc locis hanc apli.
melius iulio mediante potest. Octobri mense locis tepidis pro pagari hanc tamis potest.
Inferunt tamen i capite i moro i platano et oculis et fureculis hanc uentes hanc potest
ut i melle ordiante ne se inuicem tangant ut singte mra uide cucurbita clausa
locis uniuersis cauat. Et ite tellera que sciat i melle suspense cucurbita ubi no
sit ignis aut fumus. alij melle hanc recentis minus matuas i nouu uas fictile lectus
cu pediculis et ale sepatas recludunt et i dolio uini pleno uas narace pmittunt. hanc
alij dicit caritas y gra multa hanc. cu uano una sustinat. Exgo hoc gne quo rpa
na tota custodi hanc delemus. In reanbus hanc expandit iulij ad me ridie et adhuc
mellis i qualu refundit. Tunc calefacto fureno ad panis coquendi modum suppositis rebz
lapidibus ne ardeat qualis includit et clauso fureno ubi distota hanc fuerit hanc
est callida interpositis folijs suis i uas fictile condit bene picatu denique pila. et opculo diligenter
obduat. Si pluujs abundanti reat no possit expandere sub terro ea lica ponit et semi
pde exagat arexera. et eas ad uis folijs rimz subiectis uaporet. et submd hanc hanc
est diuisa ueritat ut furez uera fuerit et pulpe. tunc duplura i castellis fuerit aut localis.
Alij matuas medio rure hanc et diuisas in reanbus expandunt toto sole hanc. et reci
piunt nocte subiecta. Hunc hanc carumina obuiat. uiliter cu timelur. ut pta
tis hanc. Si eaz copia no abundat. ut etia uarios feutus una hanc exhibeat. ramos
duos nigre et albe arborz ita mra se uniuulo stemis ac torques ut gemina misc
rogant. Sic obui et flexorati et humoribus uin ubi pdice cepit germinantes
oculos aliqua sibi conexione conglutina. Tunc germen adunatu pturiet duos
colores. quos unitate diuidit diuisione coniungat

De pomis alioz mensuum

Hunc et prius ut malus inferi ac fieri potest. et adnea et peunus inferit et foeba ponit et
moris nouo hanc aprilis die et inferunt pttarea et locis frigidis pmi semie aspat

De compandis bobus tauis et uaris

Hoc mense capandi sunt boues. qui tamē siue de meis capiunt armentis siue emanant
idcirco no pabunt uilius quia nec du sagina tpeis pleni aut cellare possunt falla
cia uenditoris et uia sua aut repugnandum dominice cotumare pleni robors
exercee fiducia. hoc tamen signa ex pttenda sunt i bobus. seu de nro seu de alieno
grege fuerint. capandi ut sint boues nouelli quadrans et grandibus mēbris et
solidi corporis musculis ac toris ubiqz sine geribz. magnis auxibz late frontis et uis
pe. labris oculisqz ingratibz cornibus robustis ac sine coruature paurate

lunatis parulis naribus et resinis coerule. deola atq; copata. palearibus largis et circa
 genua fluentibus pectore grandi: aernis uatis. uentre no pmo. porrectis lateribus. latis lumbis. dorso
 recto et plano. cervice solidis. nervosis et breuib; ungulis magnis. caudis longis ac scosis
 pilo totius corporis densa ac breui rubei maxie coloris aut fusi. Melius aut boues de
 uicinis locis pabimus. qui nulla soli aut aeris uarietate tepent. aut si hoc deest de lo-
 cis similib; ad similia transferamus. Illud aut uniuersa curanda est. ut uiribus ad
 teahendum copent equalis. ne ualentioris robore atroci pariet exitu. In moribus hor
 consideranda sunt. sunt aegrii. mansueti. timentes. hortandi. clamoris et ueberis ubi
 apponentes. Sed si regionis ratio part nullus melioribus est q; uiride papula. ubi uero deest eo
 ordine ministrat quo pabuli copia et labor cogit accessio. nunc tauris quoq; cui credi est
 armenta. construe re copabit. aut his signis a tenera etate sumunt. ut sint alti atq; ipe-
 tibus mebris etatis medie. et magis que uicture minor est. q; declinat ilem. tota facie
 pnis cornibus tota uastag; ceruice. uentre subteito. Varios etia nunc maxie pabim;
 Sed ellegimus forma altissima. corporis longi. ueteri capis et magis. alta fronte oculis
 nigris et grandibus pulchris cornibus et papue nigris aure ferosa. palearibus et caudis
 maximis. Ungulis breuib; et cervice nigris et pnis. etatis maxie terime. qui
 usq; ad decenniu foetura ex his pcedit utiliore. nec ante etate termina. Tauris ex
 his oportet admitti. Sed exit studiu diligens amotis femoribus nouellas subinde edu-
 cere. et steriles arare. ac laboribus deputare. Graeci asserunt si mares creare uelis
 similitud tauri. coitu ligandum esse testiculis. si feminas dextru. Tamen tauris
 diu esse ante abstiniendos. ut cu tempus est arcus. raris dilati feruoris incumbant.
 Sed his armentis hyeme maritima et apertis loca etate opata paremus ac feigda
 montana maxie qua melius fouetatis et his herba. interuascende saturantur.
 pnis circa flumines ette pp loca. amena pascant foetura tamen aquis tepidioribus
 adiuuat. unde magis utilibus habent ubi pluuialis aqua. tepentis format lacunas.
 tollat tamen feigus hoc armenti genus. et potest facile hybernare sub diuis.
 quibus tamen septa fieri pp iniuria grauidax. eduent laxiora. Stabula
 uero utilia sunt stratu saxo aut glareis aut acernis deuixa aliquatenus ut
 humore possit elabi pti meridiane obuersa pp flatus glanales quibus aliquis re-
 sistere debet obiectis.

De domandis bobus

haerente ultimo domandi sunt terti boues quia post quam quenu bene domari no
 possunt etatis repugnantis ducina. Capi ergo statim doment. qui quide prius cu
 teneri fuerint frequenti manus atrectatione mansuetant. Sed stabula moui

bonis largioribus spacijs hinc debentur. ut ante stabula loca nullis includantur angustis. et
pducantur ad aliqua uincula. In ipso uero stabulo asseres transecula terra. sicut pedibus
altri configantur ad quos boues ligentur indomiti. Tunc colligis abluenda temporibus et ipedi-
mentis omnibus die qua capti pducantur ad stabula. quorum si minima fuerit aliquis. unodie
ac nocte inter uincula mitigentur atque ieiunia. Tunc appellationibus blandis et illecebris
oblatibus ab eis non alacere neque atrege. sed a fronte accedens bubulcus admulceat necesse
et terga precaret. merito subinde colligens. hac tamen cautione. ne aliquis eum rabe
contingat aut cornu. quod uinum si in primordiis effectui sibi cesside sensit obtinebit. Tunc
mitigantur eis et pallatium salubrum ferat et iugula dimitte p pulsi adipis librales et offas
et uini sextarios singulos coenu infundente p fauces que res interca terdium totius
seuicie reuoluet aliqui eos inter se iungunt. ac docent onera septare leuora
et quod utile est si arationi pareant. Subarto prius solo excedendi sunt ut nouus
labore tenere adhuc colla non quatlet. Expedire autem domandi ratio est ut assu-
erit mansuetus et ualido boni conuincens. quo ostendente facile ad omnia cogitur
officia. si post domat uera docuit. illud non afficiat igne nec uebere. sed prius ad denu-
bit pedes eius ut ligentur uinculis ut non possit pcedi aut stare sit patet. Quo facto sciri
ac fime lassatus cauebit hoc uino

De Equis equabus et pulis

hoc mense saginati ac pasti ante admittantur generosis equabus admittendi sunt et repleti
feminas. ut ad stabula colligendi. neque nimis equale numerum omnibus debemus adhibere. Sed
extimans uicibus uniuscuiusque admittantur summittenda sunt pauca. ut nunc rosa coniuga.
que res officiat admittantur non pua etate dureare. Iuueni tamen equo et uerbis forma qd
stanti non amplius qd. xy. ut. x. debemus admittere. ceteris qd qualitate uerum sanx.
Sed admittantur quatuor spectanda sunt. forma. colore. merum pulcritudo.
In forma hec sequuntur. vastum corpus et solidum robore conueniens altitudo.
latus longissimum maxime ac rotundi cuneus pectus late patens et corpus omne
musculeis densitate nodosum. pes firmus et solidus et coenu concans alius. alacris
pulcritudinis partes hec sunt. ut sit exiguum caput et firmu pelle ppe modum solis ossibus
adherente. aures breues et argute. oculi magni. nares parue coma et cauda
pulsioe. Ungulae solida et fixa rotunditas. Colores hi papui hadrus aureus ali-
neus rufus murcus ceruinus gilbus scintillatus. albus guttatus. candidissimus niger
prellus sequentis meriti. uareus cu pulcritudine nigro ut abneo ut hadro mixtus rufus
ad equus colore. spumicus maculosus murcus obscurior. Sed admittantur papue
legamus clari. et unius coloris ceteri uero despiciendi nisi magnitudo meritorum

culparum coloris exusta. eade in equibus consideranda sunt. maximo ut sint longi et magni
 ueteris et corporis. Sed hoc in generalis fuerit amentis. Cetero pullos toto anno inter palam.
 dimittis scilicet matris impleant. Equarum natura est per spatium xii. mensibus absolueret. Idem
 admittitur haudum est ut modis aliquibus spiritus sequent per noxia furoris alterent.
 Sed his amentis pastur legamus pinguissima hyeme. aperta. frigida et opaca quide
 annis estate. nec adeo mollibus locis nata ut ungularum firmitas de asperitate nil sentiat.
 Si equa murem pari noluerat. tunc squilla naturalis eius infecta libidine idembit.
 demum grande no uereant nec fame feugula tollerent. inter murese locis uereant
 angustis. Generalis equas et que masculis nutriunt alterentur annis summittere debe
 runt. ut pullos puri et copiosi lactis robore infundant. Cetero pullos sunt replede.
 etas inapientis admittitur quibus anni inire esse debet. femina recte et hinc
 concipiet. quia post decem dies ex ea soboles et truda nascit. pulli equarum nati manu
 tangendi no sunt. quia eos tactus ledit. alidum. Quamuis ratio patit defendat a
 feugore. In pullos per etas murem ea sunt consideranda que signa bone indolis no
 ferunt. que in paribus ut matribus spectanda proprii. dabit et illarum alarum agila
 tasque documenta. nunc domandi sunt pulli ubi tempus hunc etatis excolerunt
 Consideranda sunt magni longa musculosa et arguta corpora testiculi proes
 exigui et ceteri qui in partibus dea sunt mores ut illi ex summa quiete facile idia
 tent. at ex incitata festinatione no distiale teneant. Etas consideratio talis
 est. Bino et sex mensibus dentis medij superiores adiuur quadrimo canini mutatur
 infra sextum annum molares superiores adiuur. Sexto anno quos primo murebit ex
 quat. Septimo anno omnes dentes eius expleat. latent ad hunc etatis note. Sed
 puerozibus tempora canari incipiunt. Supra murebit dentes plerumque pinnace.
 hoc mense omnia quadrupedia maxime equos ostendere debemus

De mulis et asinis

Si que nullorum genus recare delectat. equa magni corporis solidis ossibus et forma cetera
 gen debet ellige in qua no uelocitate sed robore exquireat. Etas quadrimo usque in
 decemum hinc admittitur ultra conueniet. Si asinus equa fastidit admittitur ostentat
 prius asina donec robendi uoluptas soluitur adhibemus. qua subdura equa libido in
 rata no hinc et ex parte uoluptatis generis sui ignitione consentit alieni. Si mor
 tu fuerit ledit obicere aliquante uis labore murebit. Cecant ex equo et asina
 ut onagro et equa. Sed generalis nullu est huiusmodi animal. quod asino recare
 nascit. utiles tunc admittitur nascent ex onagro et asina qui post in sobole feruntur

agilitate fortitudinēq; restituant. Admissarum tamen astringit huiusmodi copore
 amplo. solido. musculoso streitis et fortib; membris. nigri ut muremi maxie coloris
 aut rubri. qui tamen si discolores pilos et palpebris aut auribus gerat colore sobolis
 plerūq; variabit. minore terno maiore decē nō debet admitti. Amicula multa
 debet amaree depelli. et p; montes aspos pati ut imerey labore tollear et negli-
 gentia p; modū nō recusat.

De apibus

hōr mense maxie apibus solet moribus incubere. nā post hyberna ieiunia fiti mali
 et ulmi amaris florib; qui prius nascuntur diuidius apertis. solutione veteris ieiunant
 et genuit. nisi affueris uelocitate remedij. prebelus ergo malignanti cū uno ami-
 noo grana corrim ut uue passe cū rore siccato et austero uno. ut simul omnia
 leuigata et i cotta uno aspo. que deinde i lignis canalib; refrigerata ponantur.
 P; maxie aqua multa decoctus et i ymbrice ponit succus huiusmodi. qd
 si occide uident atq; cōterite torpore silentio et mortuary corpora frequenter
 effere. canalib; ex cōtra factis mel cū galle puluere ut sicce rose cōtra debe-
 bis infundere. Illud ante omnia expediet ut putres p; fauorū ut uarias et ras
 quas aliquo casu ex anie ad paucitate redacta nō ualebit iplore. semp recidat noue-
 tissimis feramentis subtiliter ne pars alia mota fauorū cogat apes domicilia co-
 culla deferere. Horat apib; plerūq; felicitas sua. Nā si minus florib; amicus exube-
 rat dū sola cura gerendi melis exerceat de ple nū cogitant cuius obmissa recipiat
 plus ad laboris confectus exanguit totius generis exitio. Itaq; ad melis nimitate
 uideris ex floz gerendi et continua melle defluere. moxeris terno diebus clauso
 foramine nō eas purioris exire. Ita ad gerenda sobole conferent. Hinc cura talis
 apes cura sunt aluci ut omnia purgamenta tollant. et sordes quas tempus co-
 rexit hyberna et uermiculi et tinea et acanec quib; corūpit usus fauorū et p;
 piliones qui uermiculos sterore suo faciunt nasci. tūc hinc mense lici bubuli ste-
 coris adhibeat qui apus est apū salapi. que purgatio frequenter usq; i anūpni
 tūc celebret. hoc omnia ceteraq; effinis castus et sobrius et alimus ut arabis
 areib; et adris imadi atq; omib; salamatib;

De horis

hōr mensis ad dephendendū horarū consensat octobri

hora prima	et xj	pedes	xxv
hora sēda	et x	pedes	xx
hora tertia	et viij	pedes	xj
hora quarta	et viij	pedes	vij
hora quinta	et viij	pedes	v
hora sexta	—	pedes	v.

Inclinamentis apertis

De medica sexenda et disciplina eius

De olea inferenda et creta

De vineis et seminariis fodiendis et miferendis vitibus et agris humidis et pinguis pedibus

De ortis in eo de caulis ite de appis. de arceplis. de acinis ad disciplinis suis. Tre de melone. cucumere. porro. capite. spillo. colocatio. latus. beta. cepulla. coliadro mibz. murebis ac menta

De pomis i eo de zizibis cu disciplina sua. et de alijs pomis

De pomis aliorz mentiu quoz disciplina descripta est

De oleo et uno nolaco

De acmenis i eo de vitibus murebis de ronsuris et signaturis

De apibus i eo de muctigandis apibz et purgandis aluearibz

De horis

Aprilis

De medica sexenda et disciplina eius

Hoc mensis i accis quas ante sicut pdiximus pparati medica sexenda est que semel sexiue et x. annis pmanet. ita ut quater ut sexies possit p annum recidi. agru fereat. macra animalia reficit. curat. egrotu. Juge ru eius toto anno abunde tribus equis sufficit. Singuli quatu seminis occupant. locu latu pedibz quinqz lo gu pedibz x. Sed mox lignis castellis obreuat iacta. semina quia sole aris obreunt. post latrone fere tangi locu no hat. sed castelz lignis frequenter herba munda ne tenere medica pmat. perma mellis eius tardius fiat ut aliqrum semen exuratur. Cetero vero melles q volueris cito pagant et umentis pbeat. Sed permo puenit pbona est novitas pabuli inflat ermy et multu sanguine ceat ubi seueris. sepus rign. post pmas dies cu fructifera. cepit omos alias herbas rurat. Ita et sexies p annum metis. et annis x. potest manere totinus

De olea inferenda et creta

Hinc loig tempatis olia inferant. que miferat in ore coctis mte pomoz

sicut superadictum est. Sed ut oleaster inferas contra illud quod ex oliueto insito et casu uo-
lo renascat oleaster infelix. sic puidendum est. postis prius oleasteri brachijs uel robe iqua
disponemus inferere. scobes ita replebimus. ut medio uicue sint. Cui comprehenderit
oleaster. inferemus in infimo. ut insitu ponemus. et insitione prope infra texeam
nutriamus. Demum sicut adolecat terra subinde colligimus. Ita comissura yphundo
latente. quis quis uent aut occidit. oliue locu no aufert pululandi. que et apia uede
uudi felicitate de olea et ocula ualendi forea tunc de oleasteri conuione retinebit.
Aliqui oleas i radibus inferunt. et ubi comprehenderit in aliqua pte radis auclit
et transferunt more plantar. Graeci oleas ab octavo Klu apertu die usq; terno
nonas Julias inferi debere papiunt. ita ut longi frigidis seruis calidis maturatus est.

De vineis et seminarijs fodendis. inferendis uicij et agris huius et pinguis yphundis

frigidissimis locis nunc vineas folio ante Idus pagenda est. et siqua de mureo melle
estabunt. Vites quoq; inferimus. Seminare que sunt ante facta herbis liberant
et leuiter arrosant. Hunc locis mediocre siccis multu sicut et paruum.
hoc mense pinguis campi et agri qui diu aqua tenent pferant post idus. cu et
omnes herbis pulerunt. et eor semina nidum maturitate firmata sunt.

De horis

hoc ead mense ultimo et ppe uere transacto bealica ferere possimus. que rauli sunt
quia qui me tempus amittit. nunc appu bn sitire. locis calidis et frigidis terra qh
ualuerit. dimodo ubi humor alidius est. pinguis nasa si necesse fuerit. et insitare non
denegat. et ppe omib; mensib; a primouere ad autumnu fat extremu. ex ipis gene
est yphoselimon durius tamen et austrius. et oleoselimon. molli folio et rauli tenet
quod nascit i lauius. et petroselimon maxie longi usq; hoc omia genera postis
hac diligenter. apus maiores facies si semen quantum reibus digitis comprehendi pot
lincolo clausoris rariore et breui folio obcuris. in omnib; seminib; gemen capi
tis unius soliditate nocet. Cuius sunt si semina ante tundant. ut si sup accas ra
scentes aliqua pondera uoluerit. aut pedib; pulcet. enara apy semina uetustia.
atq; nascunt. que nouella sunt feris hoc mense arupire semis si rigare po
terimus et Julio ad octog usq; ad autumnu mensib; amat assiduo humore socan
Seme statim cu hgit abruendum est. herbe ei subinde uelant. transferri ei neces
sariu no est. cu bene sit. tamen pot melius adolecere si spatio rariore pgar
et si uisit suro letaminis et humoris. ferro tamen semp est recitendus qui
ita pullulare no cessat. Hunc octima hie rito nasa dicit. si statim cum seueris
aqua calida yfundas. Rem mada de oamo max raulis abremat. q modo

puerperos modo albos flores non rufos pariat. Et si ex eo semine frequenter faciat. non
 dispellit non distibit muret. hoc tunc mense melones et cucumeres sunt et porcum: et
 in primordio capreis: et Scapilla et collocastis plantaria ponemus et laocuas et betas et
 capillos et curiandru semis et in tibia fide satone: quibus unumme chare et cucubitas
 et menta radice ut plantis

De pomis zizifi

Locis calidis aprilis mense zizifiu conservemus. frigidis vero maio ut Junio amat loca cali-
 da aprica. Scribitur assibz et styite et planta: recitat rarissime. Sed si planta pomis mare-
 rio magis terra molli. Si assibz fecus in crebore palmaris. ut ut tenui grana y scobem
 cucumeribus ponat in ueris. quibus dno et i sumo affundat letanid et ring et herbis ad-
 nascantibus manu plantis liberet et cupis in pollens solidati similes fuerit transferat. Non
 patinatu ut illeobd: terra diligit non minus leti. Sed prima tenui atqz uerime p hieme
 p dicit illi. ut circa radice lapida simulus aggregat. qui estate debet auferri: Si arbor hoc
 radice est ferrea frugili subtraha illa ror fiet. uel si fumu bubulu radice modice et fee-
 quentere affundat. Zizifa collecta manna in longo uale fertili sicut obliis et loco sicut
 ore capite: ut recens leti poma si guttis uini ueris profundas effiat. ne ea rugas
 defremet areano. Sicut tunc dicitur in ramis suis aut sua fronte uolum atqz suspella.

De pomis alioy mensis

hoc tunc mense longi temporis mala granata ponit. ea ratione qua dictum est et dicitur
 na circa istas manus plius i oculare pot quo more i plantat hanc sicut diximus ad de
 initione loqueremur. hoc mense longi calidus circa arbor in fit sicut super memorauit.
 Hunc longi frigidis fieri plantaria disponemus sicut ea que supra dicta est disciplina
 nunc etiam fieri debemus in crebore. Hic ut sub crebore sicut ante pcepi. et ea longi
 sicut i oculare. Hunc palmaris plantis qua ratalone uocamus longi apricis et
 calidus est ponenda. hoc mense sorbum poterimus in crebore. inle i adoneo dicitur
 alba.

De oleo et vino violaceo

Tot viole unius quot olei libras misis et dieb. 1ta . sub duo hinc debetis viole pur-
 gare ut de rore nihil habeat. libe. 10 . vini ueteris x . sextariis debetis infundere
 et post xxx dies x mellis ponderis temperare.

De Armentis

hoc mense uisuli nata solent. quorum marces abundantia pabuli uisus ut futhre
 possunt tributo laboris et lactis. ipsi aut uisulis testu molitur in lacte

miscet saluati more p̄bendū. Hunc loq̄ callidis rōdant dūes + serotini fetus
hoc mēse signent. Hunc prima est admistura que exallit auctū ut agnos in
manuos ybernū sp̄s inueniat

De Apibus

hac mēse loq̄ apes apes queremus sed loca melifica indicant apes: si circa fontes fee-
quentissime palant. nā si rarioreg uidebunt. i his loq̄ melificari nō pot. quod
si frequentes aquant. ubi sunt examina eaz. hoc genē possimus inuenire ar-
pomo q̄ longe sint expleamus. aut p̄p̄e. T ubi eā liquida breui uasculo disti-
geramus et obseruamus fontis aut aquas uicinas. Tunc docti apū bibentia sagat
illo liquore tūta festacula. atq̄ ibide morēt. si aro reuerle fuerint quas tūm
hospita eaz p̄p̄ma esse noscimus. si tarde sp̄no longiore tumora. q̄ p̄ mora sp̄p̄
extimamus. ad p̄p̄ma facile uenies. ad longinqua hoc genē p̄ducis. Cane unū
inter no dū. cū suis readez actualis et i latere apes. Ibi mel exigū ut dicitur
mittes: et iuxta fonte ponēs. cū ad eum rōduerint apes atq̄ ip̄esse fuerint post
odore forame pollice claudis apposito. et una tantū potteris exire cuius fugā p̄p̄e.
ca tibi p̄e demōstrat hospitiū. ad ip̄am cepis nō uide. alia dōmno dimittis et sequeris.
Ite singule dimittē subinde: re faciunt usq̄ ad locū examinis p̄uenire. alqui molis breuissi-
mū circa aquas uasculo ponit. de quo cū apes apū degustauerit. ad commune p̄bulum
p̄gens alias exhibet. quaz frequentia subinde cōsente natura cōsulantū p̄e usq̄ ad ex-
amina p̄sequeris. quod si est exāne ispelura recondita fumo eiēt. et nō exeret necis
fonti reitū i fente ut i aliqua sūe se p̄e suspendit. et una admoto uasculo recipit.
Si uero i caue arboris ramo fouerit acutissima serex. de ramis sup̄ inbraz dēribz
et mūdā uelle copuz potterit afferri et mōre alucaria collormi. dēthgandū aut
mane ut tū die sūthent ad sequendū. Hā uesp̄e p̄arto ope ad quas p̄lōq̄ nō de-
lēt. uala aut quibz recipiūt p̄ferenda sunt areagine ut herbz suauibz et cōsp̄-
genda ymbes melis exigui. quod si ueno fiat et circa fontes alucaria sū fūta
ponant. loq̄ quibz apū frequēta est multitudinē sibi sp̄e cōduat. si tamen
suari a furebz possint. hoc cū mēse sunt supra p̄uaganda sunt alucaria sūe
dibz et necandi papilionēz. qui maxie habundant floretibz maluz quoz hoc
genē itrecipimus. hōz encū mulierio simile. i. alba et angustū uesp̄e mōre
alucaria collocemus et itūde eaz ponamus lumen arrensūz. illuz p̄p̄i-
lionēz cōueniet et circa lumen uoltabunt. et angustū uasculi ab igne p̄p̄o
interire cogent.

De horis

hanc mensis horis horis mensis septembris equantur hor genere

hora prima	et xj	pedes	xxiij
hora secunda	et x	pedes	xxiij
hora tertia	et viij	pedes	x
hora quarta	et viij	pedes	vij
hora quinta	et viij	pedes	v
hora sexta	—	pedes	iiij

Terminis mensis Maij

- De panis et milio et de florentibz satis de recedendo feno
- De nouelle sacmentis relinquendis et pampinandis uinibz
- De pscindendis et apicendis nouis agris
- De ornandis uinibz arboribus et riuo recedendo fodendis seminarijs putandis oleis ar
lypno uertendo
- De ortis et de sparijs de apio coriandis melone cucurbita radice
- De pomis de flore mali pinijs pisco iplantandis circo inferendo et sim plantanda
ut uisenda de zizifo et palma plantanda
- De armentis et eo de arboribz bobus
- De tonsuris ouium
- De calco faciendo
- De apibus
- De pampinatis et solarijs
- De lateribz facendis
- De rosato
- De oleo liliaceo
- De oleo rosato
- De rodomelli
- De rosis uicidibz suandis
- De horis

Maius

De panis et milio de florentibz satis de recedendo feno

Locus frigidus et humectus pampinatus seminis et mulsus more quo dixi nunc omnia ppe
que satis sunt florent neqz tangi a cultore debent: florent aut sic frumenta
et hordeum et que sunt seminis singularis. Octo diebus florebunt: et dem
p diebus. 12ta grandescunt floce deposito usqz ad maturitatis euentum: Que
uero duplas seminis sunt sicut faba pisum ceteraqz legumina 12ta dieb
florent: simulqz grandescunt. hoc mense et locus siccus calidus siue mari
timus feno recedunt pampinatis qz exariscant. Quod si pluujs imula
fuerint: conuerti ante no debet qz pars eorū summa sicata est

De nouelle sacramento relinquendis et pampinandis uitis

Nunc consideremus nouelle uitis sacramento que potulit et ei pauca et solida relinquamus et admirandis faciemus: donec beatus plura durescant: no aut amplius referte et pululatur uirule q̄ due: ut tres materie relinquere et alligent p̄ Inuicid uenti: Ideo aut tres materies dixi debere dimitti ne distans uenti nulla remaneat si ipse morbo relinquere p̄uicioes: hoc mense pampinari conuenit. Sed tunc est oportuna pampinatio cum teneri ramis dignis strigentibus recipiant sine distulitate carpentis. hoc res uis efficit pinguiores et manuarii consulet solus admissu.

De p̄slandendis et ap̄rendis nouis agris.

Nunc quoq̄ pingues agri et herbofi p̄slandant. Sed si agros multos uolueris ap̄ice adli-
deabis: sicut an humidus sit ager. Silus aut gemine feureas uelitus aut filie.
Si humidus erit follax duabus ex omni p̄te sicut. Sed ap̄te fosse note sunt: cere. uo
hor genere fiunt. Imp̄mittit sulca p̄ ager: reanuecti altitudie pedu terroze pota
usq̄ ad medietate lapidibus minus replent aut glacia: et sup̄ terra qua egeram
equat. Sed follax capita una patente folia perant: ad qua de cubis reuertat. Ita
et humore deducet et agri spacia no p̄bunt: si defuerint lapides sacramento ut stramine
subiecto copiant ut quibusdam uegultis: sed sine morosus est. exte partu aut raro re-
litis arboreis exollat. Si lapidosus p̄ maceriaz saxoz turba collecta et p̄re gari
poterit et inde muniri. Inuus et grame et filies frequenti aratione ducunt.
Sed silis si sepe faba ut lupinos et si subinde malconu mucrone falas incidat n̄
exiguu tempus assumet.

De occidendis uitis arboreis et eade cedenda fodendis seminariis purandis oleis ut
lupino uertendo

Hoc mense arbores et uitis que ablaqueate fuerant occide hoc est ap̄ice in conuenit.
Nunc ad eade facienda silua cedat: quando omni fronde uelita est. Cedendi aut
hic modus est ut optimus oparius i alta silua modis spacia: mediocres uero terra
minus possit abscidre: nunc et seminaria fodiant assidue. Et long p̄chdis et plu-
uiois olea purant et eis muscus abradit. At si qui lupinu stracorandi agri
caula seminabit: aratro illu n̄r debet conuere

De ortis

Hortoz spacia que p̄ autipm̄ seminibus implenda detiniant aut pluntis n̄r

conueniet partimare. hoc mense apud bene sexit sicut ante in dicta est. uel coxiand eum
et melonog et cucurbitae carding et radices et eura pangit. porri quoque planta trans
fert. ut regationibz agent

De pomis

Longi calidi sunt mala pumra flore iniquum texamus ergo ad flore sicut macialis
dicit si obruto circa arbore simili uale claudat. et ne resiliat liget ad palu p uasculi
magnitudine pomu reddit autumno. hoc etia mense longi calidi i ploteari porri p sicut
longi frigidis. Hunc atei arbore inquit. ut ea que dicta est disciplina fuit. Huc fe
gidis longi zizitum conferimus et hui ut inquit. hoc etia mense palme planta dispoit.

De armentis

Hunc castredi sunt uiruli sicut magis dicit tenera etate. ut fista ferula restituli co
premanur. et paulatim castredi resoluunt. Sed hoc luna de castredo uereno ut autumno
fieri debere precipit. Alij ligato ad machina uirulo duabus angulis regulis stagnis
sicut forcipibus ipis necis aprehendit. qui greci castredores dicunt. his adprehelis
tentos uirulos ferro relectant. et ita recidunt ut aliquid de his caputibus necuore
suos dmittit herede. que res et sanguis immutate phibet et no omnino uicior
subducto robore uiciliteri. et eminat. nec admittendus est. quod plerisq sanum
ut ita castredos uice adpellat. Ha castra est ab eis generari. sed ipis fluxu sanguis
interire. uulnera uero castredore cinere lacrimo et spuma linct argenti.
Castredus abstinet apone et ribis pascat exiguis. ar sequente ruduo plantare
ei tenere arboru summatos et furtora molla et herbe uicidij roma dilore
alaguna rois aut fluminis. pice etia liquida mixta cinere et modico oleo post
rudum uulnera diligenter ungenta sunt. Sed melius genus castredonis se
quens usus inuenit alligato enim uincro atqz dicto. restituli strata pelle claudat
atqz ibi lignea regula pimentis de adit ignis feruere ut dolabz. ut qd est me
lius formento ab hoc fecamento ut gladij similitudine tenent. Ita enim
citra ipis regula ferri atqz uidentis ipimit. unog uen et mord doloij
uicilio celeritatis assunt et utiqz uenis ar peltis stratis a fluxu sanguinis
plaga citatix quodammodo in ipis uulnere nota defendit

De tonsuris ouium

Longi tempatis sunt ouiu celebranda tonsura est. sed tonsas oues hoc unguine
medicemur. Suetu decocti lupini. feces uini ueteris et amara pari misua.

miscibus et in unum corpus omnia redacta curabis alme. post reditum demum si more uiam
 est hitori mergantur excreta: si in medijs recessus palam aqua celestis cu sale paululu
 decorta sub duo debet porox tonla et untra mēbra diluere. hor em mo curatu
 paxus toto anno not scabem fieri dicit et pluzus lanas recare fort ar molles.

De calco faciendo

hac mente calcamus conglutabimus sinero lacte conglutis ut agni: ut hedi pellirula que
 solet pullox uenocibz adherere ut agrotis cardui florebz ut lacte finalno in sece debet
 omne dduci ut ponderibz uegeat. Vbi solidaci cepit loco oparo ponat. aut feigido et
 pressus subinde aduortis p acglua soliditate ponderibz teito aut terefacto sale debet
 aligi: etia duxiore uehemētius pmi. post aliquos dies soliditate in formule p ceares
 un statuat ne mure se unagz conmgat: sit aut loco clauso et auidis remotio ut
 tenentudine sicut atqz pinguēdine. Vicia calci sunt: si aut siccus sit: aut hista
 lolus. quod euenit: si aut pax pmit aut sales nimios accipiet: aut calore solis
 uent. In recenti tymu tenu et frequenter colam cogelant quatecūqz etia sapoz
 uelz offere poteris adueto qd eligere condimento seu pypis seu cunctisqz pigmenti.

De apibus

hac mente incipiunt augeri examina et in extremis fauoz pibz maiores recant apulle
 quas aliqua reges putant: Sed greci oestros appellant et necari iubent: quia rege
 conuulsiat quiescentis examinis. Hunc papilionem abundant: quos necemus more
 quo dixi

De paimentis et solarijs

Hunc circa excreta mentem paimenta i solarijs sunt que in frigidis regionibus
 et ubi penite sunt glacie suspendunt et peunt. Sed si hor placuerit. sternemus
 duplores ordines tabularz transuersos atqz directos: et palea ut filice supra colla
 tuemus et equate equabimus saxo qd rotunda possit implere. pedameu super
 rudus induemus et assiduo uerte densamus. Tunc autqz rudus siccet. bipedaz
 que p omnia latera cannalulos habeant digitales ungemus: ita ut calce uera
 ex oleo temperata bipedaz canalez qui inter se conectendi sunt i planture
 et eaz conuentione rudus omne coopiat. na siccata omnis materia unū cor
 pus efficit et nullu transmittit humore. postea qz digitorz tellaceu suphu
 dimus et frequenter uergis ueherabimus ne rimis possit apiri. Tunc resellas
 lateras ut tabellas quatecūqz marmoreas aut pygmas iprimemus et hanc
 constructione res nulla uicabit.

De lateribus faciendis

Horum mense lateres faciendi sunt ex terra alba ut recta ut rubra. in qui estate sunt celeritate feruoris i summa creta siccant. interius humore suato. que res sal-
luris eos facit apici. sunt aut sic. Terra recta diligenter ex omni asynat pur-
gata mixta ad paleis. diu macerabit et in ea forma lateri simile exprimet. Tur-
ad siccandam relecta subinde uocabit ad solis aspectu. Sunt uero lateres longitudine
pedu duoz. latitudine pedu duoz. unius altitudine quatuor unoz.

De Roso

Quinqz libras rose pedie purgate. Vini uerecis x. sextarijs. melleis et post xxx.
dies. x. despumati melis libras adiciet et uteris.

De oleo hiaro

Pex olei libras singulas de nativa curabis infundere et uis uerecu quadragesima
diebus locare sub diuo

De oleo Roso

In olei libras singulas rose purgate singulas unias melleis et septe dieb i sole suspen-
dis et luna

De Rosomelli

In luri rose sextarijs singulis libras singulas melis admittes et dieb xl sub sole
suspendis.

De rosas uicidibus

Rosas uicidibus protractas suabis. si i cana uicidi stante filis recludas. ut
ut scilicet cohibere parareis. et eo tpe cana recidas quo rosas uicidibus hie
uolueris. Aliqui olla uidi conditis ar tra munitis sub diuo obrunt.

De horis

In horis mensuris rariis respondet angusto

hora prima	et	xj	pedes	xxij
hora tona		x	pedes	xij
hora tertia		viii	pedes	viii
hora quarta		vii	pedes	vii
hora quinta		vi	pedes	vi
hora sexta		v	pedes	v

Tractatus mensis Junij

De arca, paranda

De mellibus

De agris prolembendis de vineis arandis fodiendis. vicia. fenogreco. lennucula. faba. lupino colligendis.

De hortis deo de brassica. appis. betis. radicibus lanugibus lanugis. orciandro

De pomis deo de floce pumini. de pira. de melo. zizito de i platerrone

De armentis deo de castoreo de calco de rontureis

De apibus deo de legendo et conficiendo melle ut cera de suavis examinibus et signis eorum et regibus de copia examinandi de suppleendis alucariis

De pummentis et lateribus *Quate fructuum uiciorum expimitor sumat*

De oleo cammello

De cenante

De albore

De horis

Junius

Hoc mense arca paranda, est ad terram: cuius primo terra tendat. Deinde fossa leuiter mixtis paleis et amara equat in illa. Que repamuribus et formis frumentis. Foditur pumenda est rotundo lapide ut rotine. quousque frumento. cuius uolento possit eius spira solida. de hinc sole sicut. aliqui mullatis arces aqua spargunt et minus ibi porosa sui spaciari: ac puluere repellunt. et in terra unguibus strata fuerit sperant solidam firmitate.

De Mellibus

Hinc primo ordei mellis magis que consumenda est. antequam grana uetustatis hinc hinc decuerant. quia nullus sicut triticum folliculis uestiunt quibus modis recedere potest pleni agri quia una melloris exiti. Medocis uero. reos ultimi una minus. sed ordei culmos iacere magis aliquantulum firmius. quia fortiter hoc more grana, delectere: mitema mense postremo locis maritimis et calidioribus ac suis tritici mellis ablatum. quia parum esse cognoscas. si equitibus spirax populus manreato robore fluescat. prius galliis planiore hoc compendia utitur ad mendum et proce hominum labores unius bouis

opa spiram tonus mellis absumit fir itaq uehritu: quod duabus rotis beuith foctue. huius spiram
supra tabulis munitur: que formiceus rediret i sumo: reddant spiram largiora: ab eius focte
caepenti breuior est altitudo tabularum: ibi denturuli plurimi ac rari ad spiram mentura robu-
tunt: i ordine ad supore qd uocant. at ego uero eiusdem uehritu duo breuissima tenores
figuraant: includ amites basteriaz. Ibi bos i capite uehritu uerso iugo aptat et unculis
manuictus sane qui uimodu copullos excedunt. hie ubi uehritu p mellez cepit i pelle?
omni spiram iore penta de timalis coprehensa cumulat abrupis ac reletis pulis: altitudinem
et humilitate plectus bubulo moderante qui segit et ita p pauos itaq ad reddens breui ho-
raz spacio tota mellez implet. hoc campostrely long ut equalibz uale est et hie quibus
necessaria pulis no habet.

De Agri proliuendens d'vncis occidens: fodiendis: uina fenogreco. et ceteris colligendis

Hunc frigidissimuz loz: que maio sunt ptermissa facimus agros eque herbosy et gelidus qd
uincta occubimus. Colligimus circa foena grecia restocamus ad pabula. hoc mense
loz frigidus pagenda est legumina mellez. Itaq lentacula collecta emersi mixtam
bene fructurimus ut ualis oleariis: aut saluictuicis repletis itaq suplaty. Hunc foer
et luna minime uellet huius hinc et anteq luna pcedat exult et exegit
ponat. Ita gurguliones no parat inhos. hoc mense lupinus colligit et si planerit
stary fiet de uoca. Sed longe ab humore et ponendis: hoc mense. Sic enim diuissime
custodit maxie si granaria eius afflauerit fumus assidens

De horis

Hoc mense circa solitari brassica facimus: qua iohate transferemus augusto ut
rexiqno loco ut pluuia imitante madidato. apia quoz bene ferre poterimus
betas et radices et lactucas et coriandru si regemus

De pomis

Hoc etia mense ramus pumini sicut supradiximus poterit inter fructu uolunt
claudi ut ad eius magnitudine poma restinat. nunc pira ut mela ubi ramus
multa poma densabunt inter legenda sunt quocumq uicosa ut larys qui i gerte
his possit i pendi ad meliora pira. hoc etia mense loz frigidus i gerte i bere pira.
Hunc capificande sunt arbores fici sicut i eius uerauimus disciplin. aliqui
cas et hoc mense infertur loz frigidus pirus i arcula. palme planta circuso
dit hoc mense ut julio celebrat i inicio i pomis que i plastera ho dicit. Solis
arboribz conuenit quibz pinguis succus iocere est. ut fings et oleis. ac si
milibz ut maxialis dicit et piro: fir aut fir ex nouellis ramis et

nidis ac feracibus gemmae que bene apparebit sine dubio processura duobus digitis
quadratis circulisque ut ipsa statuatur in medio et ita subtili coctura leuibus
acutissimo scalpore gemma ledatur. hoc ex ea arbore cui uelimus inferere si
nulla in gemma tollatur eplastrum nitido tamen atque uberi loco. Tunc ibi
conuenienter attingit sine gemminis lesione coherere: ut ea que appolita
reddit locum gemme prioris includat tunc luto super lino et libere gemma reti
quet. Ramos superiores eius arboris seccabis ac striges ac xxx diebus exartis
resoluto utmine unculorum recipies etiam seminis gemmae in arboris aliene
membra transferre.

De Amentis i eo de castanea de calco et tonfureis

hoc mense unculi recite ut dictum est ante castantur. nunc etiam calcum in eod
firmus. et oues i heigula regione tondemus.

De Apibus

hoc mense aluicaria castantur que materia esse ad mellis redartu lignis plu
ribus mitteremur. permittit si plena sunt apum subtile mitteremur. nunc ut
rue sedes fauorum uelut contraria heditura uoces quas accipiunt i manus extollit.
Quare in mure mureis sonus magnus et rarus est: agnosimus non esse ido
neas ad murendu raras fauorum. It in fauores alidib suis qui sunt apes ma
iores grandi matrone demebant. materia mella restant. Castantur aut
aluicaria maturis horis ad roperit apes ne calore asperant. hinc admo
net ex galbano et arado fumo bulbulo que i pultrario fauoris carbonib coheret
exartare. Quod uas ita figuratum sit: ut uelut inuerti infidubli angusto ore
fimum possit curare: quod uas ita figuratum sit: ut uelut inuerti infidubli
angusto ore fimum possit emittere. atque ita redentib apib mela recidentur.
ad examinis pabula hoc tunc pars fauorum debet quoniam dmitti. sane pures
aut uiciosi fumi de aluicariis inferantur. nunc mella confirmis cogentur
mundissimum. Lab annu fumi ac diligenter expellit. Sed antequam premam
pures fauorum coeupus ut pullos habentes recademus. nunc malo sapore mela
in punit. mel recens paucis diebus apum unculis habendum est atque i sumi
tate purgandum donec refrigerato nulli calore defereat. nobiliss mel

erit: quod ante expectionem sedam uelut hyeme pfulgerit: hoc etiam mente recta confirmamus
que in uale eneo frequenter aqua pleno minus conchis fauor reliquis molliet et deinde in alijs
uastibus sine aqua resoluta digeret infirmis. Hunc sed mente ultimo noua egrediuntur examina.
Custos esse debet attentus: quia nouelle apes uagantibus animis uidentur: nisi fuerit effugiat ex-
mura. In additu suo morantur uno aut duobus diebus: que statim nouis aluearijs exapienda
sunt. Obsuabit aut custos assiduus usque in omnia ut nona hora quia post hec tpea no
facile fugere: aut emigrare conuertunt. Sing aliquae statim et pcedere et abire no du-
bitant. Signa furuee fuge hec sunt: ante biduum ut triduum arcus tumultuant et mure-
munt: quod ubi appositae frequenter a uice exploratore agnouerit. Soluitor ad uice
sunt hec esse debet. Solent hoc signum et ad pugnam esse sunt facere: quare pugna copulit
pulsus: aut aque mille ymbet. alij. Inest illis ad originis sue repandam corce-
dium: dulcis aut uicinas: sed cu se agmina sit parata in uano aut loco quocumq; sus-
pendent: si minus uberis educatione pendebunt noneris aut unum regem esse unice-
tis: aut recomitatus omib; remanere concordia. si uero duo ut plura ubera sus-
pendens se populis imitat et discordes sunt: et tot reges esse: quos uelud ubera
uideris confitent. ubi globos aqua frequenter uideris: uncta manu siro melis
solitilli ut apy reges requiras. Sunt aut paulo maiores: et oblonge magis pterere
apes: rectorib; rectorib; neq; grandibus pennis pulcri coloris et nitidi lenes sine pto.
nisi forte pleniores quasi capilla gerunt diuente: quo tamen no uideat ad uuln
Sunt alij furci atq; yselui quos oportet extinguere et pulcherrime relinqui: qui si
frequenter uagant cu examibus: excepis alijs refuot. hoc enim mandate nulla debet
dit: sed si nulla uidentur examina: duos ut rem multitudinis masculor. in unum
conferre possumus. Dulci tamen liquore conspatis apes atq; melulas p triduum tenebunt
apposito abo melis et xigua tamen spicula relinquemus de cella. Quod si uelut
aluearum cu p aliqua parte multitudine subdura est populi adiectione repare: est
derabis et alijs habundantibus reas fauor et excrementis que pullos hnt: et ubi
signum nascitur regis inuenieris cu sobole sua reas et id ad aluearum ponas. Est
aut hoc regis futurum signum: inter cetera foramina que pullos continent: unum
manus ac longius uelut ubi apparet. Sed tunc transferendi sunt quando exolis
copulit ad nascendum maturei capita mutant exerece: tunc si imaturos tran-
sirent inuocabunt. Si aut se cubiti leuabit: examis accipit exis reas aut restitit.
Tunc ad aluearum rediet aut in ppa fronte pendebit. Inde in nouis uis herbis
confectis et melle consilium manu arerhar aut trulla: et cu de eo loco reg-
euerit: uelut inre alia collocat.

De paimentis et latere

hoc etiam mente paimenta faciemus sub diu: et lateres more quo dixi

Qualiter fecundum ventrius experimenta sumantur

Greci asserunt egyptus hoc more pueris futuris cuiusq; seminis exiri circa breue loco subarto et humido nid excolunt: et ea diuisis spatijs omnia furmenti ut leguminis semina spargunt. deinde octu canicula: qui apud romanos xiiij kalaz augustaz die tenet: explorant que semina octu sidus exueat: que illa custodiat: his abstinent: illa parant: quia indicium noxe: aut beneficij p annu futura generi uniuersiq; sidus accidit pua exitis ut salute pmitit

De oleo camimello

per olei libras singlas chamimelli herbe florentis: aurea medietate pietis: alby solis: quibz flos ambit untiarum singlarum pondus infundis et xl diebus in sole contines

De anate

Siluestres unguis in florent sine rore colligimus et expandimus in sole nequid relictis humoris: et flos ad excedendum siccor apparet: tunc cerebello spilla cernimus ut grana no transeant: sed flos solus deadat: humo melle suam rubeo et ad dieb; regimur fuerit rodita tempamus eo genere et more quo colatid moris est tempore

De althea

haedum seminariu cui adhar sup est adde rore p manipulos ligabis et terrebis dreno ut facile mala possit inferre: et in modio uno salis aliquantid su mollit miscere curabis ac suabis

De horis

Junius ac Julius horarum sibi equa spacia contulerunt

hora prima	et xi	pedes xxij
hora secunda	et x	pedes xij
hora tertia	et viij	pedes viij
hora quarta	et vi	pedes v
hora quinta	et v	pedes iij et iij
hora sexta	—	pedes ij

Teruli mensis Julij

De sterandis agris. de messe triticea. de extirpandis uespis et filicis de arboribus que
dij. de puluerandis nouellis

De ortis i co. de repullis. radibus. arupure. ocimo. malua. betta. laticia. porreo. Jri
napis et rapis ad disciplina sua

De pomis i co de implastratione. de pira. melo. ceteo. fira. palma

De arboribus et gregibus i co. de admittendis tuncis et uicibus

De extirpando gramine

De uino squillare

De ydeomelli

De uero fallituro

De pinapi

De horis

Julius

De sterandis agris. de messe triticea. de extirpandis uespis et filicis. de arboribus que
de puluerandis nouellis

hor mensis. age qui apelli pfalli fuerant circa tetis uentis. Nam longis temporibus tritici messis
explet more quo dicitur est. Siluestres agei uelutime extirpabunt arboribus atq; uicibus
in luna decelat delectis radibus atq; combutis. hor mensis arbores. que i messe se
terant fortis messis obruant agellione terrarum p nimias solis ardore. qm xx. maximas
obruat. nix et nouelle uis mane et uespere cum calore de polio effodi debent. et
aureis gramine puluerari. hor mensis utiliter ut ante amicalares dies filices
in pabis et curia

De Ortis i co

hor mensis repullas feremus uicibus aut frigidis longis et radibus et arupure si
rigare possimus et ocimo. Malua. betta. laticia. et porreo rigandos. hor
mensis lae uicibus naris feremus. et rapa solo puri et soluto. nix spillo long
humides letant et raris. Sed naris i siccis et ppe tenui atq; deuexo et salu
lobo melior nascit. lori ppietas uicibus semen i alteru mutat. Hic rapa i

alio solo p hincid sicut mutant d naps. Alio uero naps raurit d rupa sub
 arid solim stercoratio ueclandis conuenit qd et ipis et legentis p dicit. que ibi
 anno eod sunt. Jugeat rapsus usq sextima. naps aut quinq sufficit. si spisa
 sunt interuelles aliqua ut cetera roborent. Ut ergo semina maura redigat.
 rapsa solis omib purgat et ad hincid digiti constituit d caule. succides. Tunc d
 fulas diligenter subactis omnis dignis seget. obreus. Ita magna uascent.

De pomis

Hor mense Implacatio celebrari potest sicut ante demonstrauit. et prius ut malis locis hincid
 nunc insita me ex ploreant pcessit. hor tunc mense d pomis sero mng. que ubertate mi
 mia ramos honorauerunt. sicut pcedixi interlegenda sunt. si qua uicosa raps. ut
 arboris sunt uectamus ad melioru nutrimenta pomoz. Hunc curei talia loco re
 riguo frigidis regionib plantalle me memini et quotidianis adiuuante liquoribus.
 que et nascendo et afferendo uoti felicitatis equauit. hor tunc locis humidis uiculis
 hincid et uicini arceu potest. mense ia medio p rime planta circufodi. Hinc locis
 tempus amigdala maura sunt ad legendum.

De Armentis

Hor tunc mense rauris summittende sunt uare: quia x mensem prius sic potest matic
 uere delodi. et cetera est eas post uerna pinguedine gettichis ueneris amare lasciuia
 mi rauris d rauris columella afferit posse sufficit. rauribus ne. coripe ne queant
 immittente pinguedinis si abundantia pabuli est d regione qua pabimus potest am
 omib i fetura uarcha summitti. si uero indiget hor genere alterius temporib hone
 rante sunt maxie si eode uare aliau opi siure conuocent. hor mense arctes
 candidissimi elligendi et admittendi sunt mollib lanis. In quib no solu corpore
 candore considerandus est sed etia lingua que si maribus fuit abut uarietate reddi
 t sobole. de albo plerumq nascit coloris alboris. de fuis mng ficut columella
 dicit potest albus creari. Elligimus aut. albu. pccu. uentre pmissio. et lanis
 candis toto: cauda longissima ueloxis densi. fronte lata. magnis testib. etis
 p rime. qui tamen usq i octo annos pot uulere imire. femina debet bima
 submitti. que usq in quinquennid feture necessaria est. anno vii. dffint. Ellige
 da est uari corpore et plexi ueloxis et mollissimi lanoli et magni arcei. Sed
 puidendum est d hor gne ut pabuli ubertate satuet et longe pascat asentib. qui et
 lana minuit et corpus muidunt. admittendi sunt mense Julio ut nati ante yeme
 conualescant. Aristoteles asserit si masculos plures creari uelq admittere tunc
 custodire et habere sepietruous elligendi et contra eum uentid greeg esse pascibz

Terti mensis Julij

De struendis agris. de melle romana. de extruendis nepoth et filiis. de arboribus opulentis. de puluerandis nouellis

De ortis i eo. de cepullis radicibus. atephor. ocimo. Malua. beta. Latura porro. sic naps et raps cu disciplina sua

De pomis i eo. de impla ficatione. de piro. melo. arceo. fira. palma

De armentis et gregibz i eo admittendis tauris et uicibus

De extruendo granine

De vino Squilite.

De ydromelli

De aceto scillitico

De sinapi

De horis

De venenis pascuis

Hinc venena sunt pascua: ut et altoꝝ fructuū festinatio receperat ad strepos et iocū
 sis aridis noua letius herba succedit

De hortis

hoc etiā mense vltio sicis locis raris et raris serenda sunt hac ratione. qua distum
 est. hoc mense vltio longis sicis radicibus seruntur. que yeme sui usus ministrant
 annunt terrea pingue soluta et diu subacta. quale raris. Totum et glarea re
 foecundant. gaudent celi aere nebuloso. serende sunt spacijs grandibus et alte follis.
 meliores pueniunt i harenis. serant post noua pluuia nisi forte possint rigari.
 Quod satum est statim debet opiri leui sarculo. Jugerū duo sextarij. ut ut quida
 quantore cū sunt implebunt. letamen nō est ingerendum. Sed potius palea. q̄
 inde fungole sunt. suauiores sunt. si eas aqua salta frequenter asperis. Radi
 ces femineci generis putant. que minus arces sunt. et habent folia latiora et
 cū iocunditate uicidia. ex his ergo semina colligimus. minores fieri credunt.
 si sublang omibz follis et solo tenui. caule dimisso. sepe teris opperiant. si ex
 nimis arca dulce fieri uelis. semina die et nocte melle macerabis ante passo.
 Rafamū tamen sicut beahia constat esse uiribz inimica. nā. si cetera se serāt
 natura discordante refugiunt. hoc etiā mense patinatag seremus.

De pomis

Etiam nūc Implantant arbusta p̄uox. nūc pleriqz inferunt et locis rari
 gus arboreis circi

De Apibus

hoc mense crabrones molesti sunt aluearijs apiu. quos p̄sequi ac necare debe
 mus. nūc etiā que iulio nō occurrunt exequamur

De aqua Inuenienda

Hinc si deest aqua. ea querere ac Inuestigare debetis. quā taliter poteris inue
 nire ante solis ortum his locis quibz aqua querenda est. equaliter p̄nus mēto
 ad solum de p̄cesso uicem iterum spectabis oriente. et i quo loco cespum subtili
 nebula aerem surgere uideris. et uelud rore spargere. signo aliquo uicino
 Arceps. aut arboreis p̄notabis. nā constat sicis locis ubi hoc fiet aqua latere.
 Sed terreaꝝ genus considerabis. ut possis ut de tenuitate ut de abundantia
 iudicare. Cetera tenuis. nec optimi saporis uenas creabit sabulo solutis

exiles in suaves limolas et spacio altiore sumerlas. Hic terra humores: et stillis
dia: no magna ex hibernis ymbribus et liquore collecta: sed saporis egregij: gla
uce mediores: et mactis uenas. Sed suauitate papuas: sabulo masculus et
harena: et carbunculus ceteris et uberitate copiosus. In saxo rubro: bone et
abundantes sunt. Sed puidendum est: ne inuente mure rimas refugiant et p
interuenia delabant. Sed radiis montium i saxis siluibus uberes feride salu
bres. longis impetibus felle. graues tepide i suaves. quoz sapor si optimus fuerit
noueris eas sub terris exordiu de monte superesse. Sed i medijs campis motanoy
fontium suauitate loquant. si umbratibz regant arbustis. Sunt et her signa
inuestigande aque quibz nunc cedimus. si neq lacuna est neq aliquis ibi ex adueniende
humore uidet. aut preterit. Juncus tenuis: salis siluatica alnus. uirex. uendo. cetera
retexat si aque humore gignitur. longis ergo ubi ptra signa repereris. fodiat latitudine
pedibus teribus. altitudine pedibus quinqz et ppxime solis occasum. mundum uas ibi cecum
ut plumbeum interius uniuersum inuclum ponat. i solo ipsius fossionis. Tunc super
felle labra ceteris facta de uirgibz ac feondibus addita p terra spaci omne cooptat. Sequen
die apto loco: si eodem uale sudores interius inueniet: aut stille aquas ibi esse no
dubites. Itē si uas ligni licet neqz coctū eade ratione ponat. ac similitex apperit
altera die si aquar uena est i pua uas cocepto humore soluet. Itē datus lame eque
positū ut cooptū: si tm colligit humores ut alia die fundat expressum copia esse
testabit. Itē luccina oleo plena et pua: si ibi similitex terra ponat. et secundo
die inueniat ex mta supantibz elementis. aquas ad locus habebit. Itē si i co
loco fota feceris et terra uapora humidu fumū nebulosumqz ruitauerit
aquas esse cognolis. his itaqz coptis cetera signa qz fremate notitia puterim
fodias et aque caput requiras ut si plura sunt i unū colliges. Tamen maxie
sub radiis montium i septentrionali pte querende sunt aque. quia i his locis
magis habundant ut i horelsqz nascunt.

De puteis

Sed i fodiendis puteis cauendum est fossar puitu. quonia plerūqz terra sulfure
alumen bitumen eduat quoz sps mixti pestes exalant. et occupans statim na
ribus extorqueat animas. nisi quis fuge sibi uelocitate succurat. prius igit sp de
scendat ad intima i eis locis luccina pnis accensam. que si extinta no fuerit:
puitu no timebis. Si uero extinguet cauendus est locus: que spere mortifer
occupauit. Quod si alio loco aqua no potest inueniri: dextera leuiaz puteas
fodiemus: usqz ad aque ipsius libramētū ut ab his focamina hinc inde patefacta

uelut naves in teo agemus quia nocens spere euaporet. Quo facta latera puteorum stur-
ruca suscipiat. faciendus est aut puteus latitudine duorum pedum quoque necessum et
binos pedes structura concludat: que structura necesse linguis subinde densentur
et structa sit lapide tofino ut silice si aqua limosa fuerit: salis admixtione rōti-
git. Sed de fodiat puteus si terra non habet uis generis dissolui: aut humore
laxabit: tubulas obiter directas undique et eas reansueris ueris subtrahis no
fodientes ruina concludat

De aqua pbanda

Aqua uero noua sic pbabit. In uase eneo intido sporeis et si macula non fecerit pbabit
Iudicat. Si de terra eneo uasculo si arena ut limu non relinquit infundo utilis erit
Si si legumina, cito ualebit ex quo quere: ut si colore fuerit p ludo cauens
mulo et omni labe pollutionis aliena. Sed qui malis sunt putei pforans usq
ad intima pte terris ad loca inferiora possunt uise fontis exire si uallis
subiecte natura pmittat

De aque ductibz

Cum uero ductenda est aqua: ducit aut forma structili aut plumbeis fistulis
aut canalibz ligneis aut fistilibz tubis. si pforamina ducit? solidandus est
canalis ne p rimas aqua possit elabi: cuius magnitudo p aq mensura facienda
est. Si p planu nemet inter centenos ut sexagenos pedes: sensum recheue
structura sex quipedum ut unus possit hęc curendi. Siqz mons interiectus
fuerit: aut p latera eius aqua ducemus obliq aut ad aque caput specta-
cas libra binis: p quas structura quemat. Sed si se uallis intersecat
exerctas pilas: ut arcus usq ad aque uita uestigia conuenemus: aut plubeis
fistulis clausam deiri pariemus et explitata ualle conflueret. Sed quod
est salubres et utilius fistilibz tubis cū ducit duobus digitis crasti. et ex una
pte reddant angusti: ut palmi spacio unus i alteru possit intrare: quas
uincitias uina calce oleo subarta debemus illuere. Sed anteq uis aque
cuculus admittit? fauilla p eos mixta ex aquo liquore de curcat: ut glutinare
possit si qua sunt uina tabulorū. ultima ratio est plubeis fistulis ducē q
aque noxias reddunt. nā cerola plubo creat latero q corpibz nocet humanis
diligens erit aquarū receptacula fabricari ut ropa ut lops uena pcurat.

De mensuris et ponderibus fistularum

Mensura uero fistularum plumbis sicut huiusmodi centenaria .x. pedum mille ducentas
libras habet. Octogenaria octingentas quadraginta. Quingentaria similes
.x. pedum pondus sexcenta octoginta. Quadragenaria pondus sexcenta. Ter-
centaria pondus quadraginta quadringenta quinquaginta. Ducentaria pondus
ducenta quadraginta. Octonaria pondus centum

De onfaro melle

In uae semiarecte succi sextarijs .viij. mellei terti forore .x. duos sextarijs de
betis infundere et sub solis radijs diebus .xl. de quo quere

De horis Augusti in nox solis curfus equabit

hora prima	et .xj.	pedes	xxij
hora secunda	et .x.	pedes	xij
hora tertia	et .viij.	pedes	viij
hora quarta	et .vi.	pedes	vi
hora quinta	et .v.	pedes	v
hora sexta	—	pedes	ij

De aqua Inuenienda

Quonia usibus omnium maxie necessarie aque uidentur primo que genera terre tenues
 aut abundantes uenas emittant: quibus etiam signis alius deprellis inueniantur quo
 ex fontibus ut puteis durantur? que nouas aut salubres habeant liquores studiose scire
 oportet: Alique ergo fontane aut sponte pluant aut sepe de puteis habundant: cuius
 aque si talis copia non erit signis in istis querenda est sub terra: sub terra sunt capite
 aquarum et proxima fontibus altiora puteis colligenda ante itaque solis ortu in locis quibus
 aqua queritur equitate in terra probatur et mento depresso per eam spirant mox uidebitur
 in quibuslibet locis: a qua latebat humores super terram in arena respantes et modum tenuis
 nebulae uoce spargentes. quod in siccis et aridis locis fieri non potest. Querentibus
 ergo aquam diligentior considerandum quales terre sint. Ceterum cum genera sunt
 in quibus aut habundant aut tenuis aqua nascitur in cetera tenuis sed quibus nec optimi
 saporis inueniuntur. In sabulone soluto tenuis limosa et insuauis altioribus locis
 mixta in terra nigra stillarum humores exiles: magis ex hibernis liquoribus collec-
 ti saporis optimi spissis et solidis locis subsidentes. Glauca uero mediocres et
 in ceteras uenas habet. Sed egregia suauitate. In sabulone masculo et arena et
 carbunculo: ceteros et salubriores et abundantiores sunt copie aquarum. In rubro
 saxo et copiose et bone inueniuntur. Sed prouidendum erit ne inter rimas saxorum
 quonia suspense sunt deuerant. sub radiis montium et in saxis salicibus
 ueteriores et salubriores frigidioresque aque inueniuntur. Campetribus aut
 fontibus salte. graues tepide et non suaves erunt: Sed si sapor bonus inuenitur
 sitis eas de montibus sub terra uenire in medios campos ibique umbris coniecte.
 preestabunt montium nox fontium suauitate.

Signa aut inuestigande aque alia huiusmodi inueniuntur: tenuis uincus salix
 exarata alius uireis. harundo. hederam: alia quorundam que sine humore nasci non
 possunt plantentur. Quonia autem in lacunis similia nascuntur: facile his
 accedendum non est. Itaque inuestigationes aque sic probatis fodiat ubi her signa
 fuerint inuenta: non minus in altitudine pedum tenui in altitudine pedum
 et circa solis occasum. vas plumbeum aut eneam mundum interius
 punctum oleo in una fossam ductum colloca: superque fossam frondibus
 ut harundinibus missis terra indurat. Et alia die aperiat: et si sudor
 aut stille uale inueniet sine dubitatione. hic locus habet aquam. Et si
 uas ex cetera situm et non eorum eade ratione positum et optimum fuerit: si
 is locus aquam habet alio die uas humore soluta inueniet. Velis lane

similiter i eo loco potui. Si tñ humores collegerit: ut alia die exprimi possit magna
copiam aque locū habere significat. Lucerna plena oleo incensa si i eode loco similit
cognita alia die fuerit inuenta ex tñta supantibz elementis indicabit eū locū
hūc aqua. p̄ca q̄ omnis calor ad se trahit humore. Itē eode loco si focum
fecerit et uaporum terra humidū nebulosumq̄ fumū sulcatuerit ostendit
locum aquā habere. Cū hoc ita fuerint cepta certis signis i altitudine
putei de fodiendi erunt quousq̄ caput aque inueniat aut si plura capita
fuerint i unū colligant. maxie tamen sub radicibus montū i regione sep-
temtrionali signa aque sunt querenda. In his enim locis suaves salubres
et habundantes inueniunt. quoniam nature beneficio a solis calore sepeant et arborū
ac montū umbras uelute frigida estate hyberno tepida sua uitate yfluunt.
Sub diuo uero fossa hoc signo ceptū quod nisi ras aut gelu albu sup eius os
conspicit. si nō multū obopra obtinet. si etiā sit i domo uox dura p̄ et̄o recipit.

De puteorum fossionibus et fructibus

In puteorum uero fossionibus diligenter est cauendum: ne fodiētibz periculu fiat. quoniam ex
terra sulfur alumē et bitumen nascuntur. que res ad se conueniunt sup pestiferas
emittunt. et primo occupatis naribus terreus odor ceperunt animas ceperibus
et si nō cito inde fugerit celi moriuntur. hoc aut malu ubiq̄ fuerit hinc ratione uitabis
lucerna accensa i eo loco dimittat que descendat. sed si alio loco aqua nō inueniet dextra
ac sinistra usq̄ ad liberamentū aque puteos fodiant et p̄ fructura foramina quasi nates
intus i puteum dimittant qua uocimus spiritus euaporet. Sed cū aqua inuenta fuerit
signis opibus parietes fruant. ita uenias capita excludant. Insignis aut opibz
hoc suare debetis. primo ut arena aspa pariet et cōmentū de calce ut lapide tu-
ficeo calcisq̄ pximo ex tñte due partes ad quinq̄ arene partes mortuero misce-
ant. puteum ergo fodere debes. Latū pedibz octo et abymis pedibz fructura adue-
fus humore foriore exit. Quod si limosa aqua fuerit salū ei misces et suau-
tate sapore mutabit. Sed licet auctores ad. partes arene duas p̄tes calis
mitti deauerint. hysdem mensuris rediminas et pensas fieri monstrauerint
melius tamen inueniē est ut ad duas p̄tes harenē unā calis misceat. quo
pinguore ipsa foctius cōmentū liget. Similit̄ intestareis opibus facies.
puteum aut cū fodere ceptis si terra nō solida fuerit aut arena lubrica
aut sabulo fluidus aut exundans humore fossione redoluit. tabulas asinum
directas fodiendo sumittis et eas uertibz lignis transversis delinabis ne later
terra cuius pondus periculu fodiētibz fiat. /

De virtute aque

Quonia ergo aut omnia aque usus medicinalis habere his experimentis utilitas eius probanda
 erit. Itaque si naturaliter fontes placent considerandum erit penitus quales homines et si
 salubri corpore circa eos fontes habitent. et si corpore ualentes cunctis non uiciosis rolo-
 ribus uindis non hippenteribus oculis ceterisque purgantes salubresque fontes probabis. quod si no-
 ni fontes aut puri fossi fuerint aqua eximes inas encum nitidum spargos. et si
 marita non feceris optime probabis erit. nulla enim duas encum si decora fuerit et lu-
 men ut arena in fundo non relinquere. legumen in ea si cito coquat bona erit et
 utilis. non minus si ut lucidi fontes fuerint et sine musco. aut quibusdam aliis in qui-
 namens salubres prope magis habebit aqua.

De aque ductu

Ductus aque: quatuor generibus sunt aut forma structura. aut fistulis plumbis. aut tubis
 ut canalibus. si forma structura aque ducit structura eius diligenter solidari debet
 ne per rimas peat canalibus ferre iuxta magnitudinem aque ducatur. si planis
 locis fuerit pedes semis intra caput aque structura collocet. et si longiore planina
 fuerit inter continos ut sex pedum structura sumatur. aut animata aqua non
 pigro impetu decurrat. nam si interualla montium fuerint ad liberamentum aque spiritus
 subterrea erit structura aut roboreis canalibus. aque ductus componat. quod si ad
 eam natura dimissiones impediunt structuras solidas ut archuantes ad liberamentum
 aque occurrat. aut fistulis plumbis aut canalibus libere arcibus ducatur. deum si
 altiore locus fuerit unde aqua deducit. aliquanto inferius planine inflexa libet.
 ut ueniens aqua feastro impetu leuius decurrat. aut si longius de monte ducit
 sequis flexuosa planities facias. Nimis enim sumptu et utilibus tubis fistulis
 inducit. Cuiusmodi ergo fuerit ne minus duorum digitorum cossitudine ceruicem ha-
 beant. et ipsi tubuli ex una parte angustiores fiant ut ab eis in alteram per ordine
 palmo ingrediat. uncture autem eorum calce uina oleo illuant. et antequam
 demittat funicula per eos cum quo liquore laxet. ut si qua uicia tubuli habuerint
 excludant. Salubriore enim muscus tubulorum materia iuuenit. Ex plom-
 bo enim ceruicula nascit que corporibus humanis nocua est. Exempta aut
 huius plumborum deformitas probat qui tractando plumbum ex sicca sanguis
 fido pallore mutant. nam ferre diuites omnes structuras ualorum argenteas ut
 eneam habent mentis. tamen per saporis integritate fistulis ualculis uent.
 non alienum uidetur etiam conceptacula longi operumque fieri. et si aque exante

solis ardore fuerint aut unquam siccis terra consumpsit nihilominus de re-
ceptentis aque ministrat. Canalium vero et tubulorum linoze facilius et usi-
ratae aque indurto videtur.

De mensuris et ponderibus fistularum

fistulae ergo plumbee pro magnitudine aque hanc soliditatem et mensuram accipere debe-
bunt et ducentenarie fundentur 3. pedum .cc. et .cc. libras fistula accipiat
octogenarie x. pedum decem et tunc accipiat. Quingenenarie x. pedum
de xxx. tunc accipiant. Trecentenarie x. pedum .ccc. tunc vicenarie x. pedum
ccxl. tunc octonarie .c. libras.

Tituli mensis Septembris

- De agris pinguius terrarandis ut implendis exilibz stercoreandis
 De serendo tritico et adveo in locis frigidis et opaco
 De remedio salis humoris de feminis mensuris et diversis remedijs ad satiatione ptinens
 De serendo ordeo antecurino
 De lupino serendo
 De pils serendo
 De silamo serendo et psindendis agris ad medica
 De vitia et feno greco et faragine serendis
 De lupino serendo quomatus cucurbitur loca formidet exilia
 De prati et nouellis formandis ut uerecibz excolendis
 De vindemia celebranda
 De panico et milio metentis et fusello ad elca serendo et apparandis aurupis
 De oris in eo de papuere. brasica. thyris. rappari. gidli. nastureo. aneto. radice
 pastinaca. cerfolio. latuca. beta. cocia. nudo. nabo. et rapo
 De pomis in eo de tubura
 De pauimentis solariorz et latericibz.
 De diamoxon
 De fundis vuis
 De vite cuius fructus humore purcolat
 De hocis

September

De agris pinguius terrarandis ut implendis exilibz stercoreandis
 hoc mense ager pinguis et qui diu tenere consuevit humore terra uice realat
 quis humido anno possit et antea terraxi. Hunc ager humidis planis ex il
 que primo augusto araxi diximus et tercat ac serit. geratiles clui nunc pnu
 arandi sunt et serendi stati circa equinoctiu agri nunc stercoreandi sunt.

Sed in colle spissius in campo rarius letamina disponent ad luna minuit. Que res herby
si sicut efficit. Vni Jugero asserit columella xxvij stercoreis carpentia colle sufficit.
In plano vero xij. Sed nide annuli tot dissipandi sunt quot ea die poterunt ex
rari ne stercom exsiccata nil p[ro]fuerit. curant quide letamina et qualibet genus
p[ro]p[ri]e. Sed si tempore suo cici aliqua ratione no poterunt anteq[ue] seas move seminis
p[ro] agros pulvere stercoreis sparge. ut capemū manu p[ro]ice et terra sarculy misce.
Hoc prodest nimiu stercore uno t[em]p[or]e. Sed frequenter et modice. agec aquosus
plus stercoreis. latus vero minus requirit. Sed si letaminis copia no abundat hoc
pro stercore optime adit ut sabulosis locis recta id est argilla spargas. Cretosis
at nimiu spissis sabulone. hoc et segetib[us] p[ro]fuit et vineas pulvere magis reddat.
Hum letamen i vineis sapore vini uiciare conficit

De serendo testico et adorceo locis frigidis

Hoc mente uliginosis aut exilib[us] aut frigidis aut oparis locis circa equinatum testum
et adorceum serit in serentis contrat. ut radices feumentis ante hume conalescat

De remedio salli humoris de seminu menturey et diueris remedis ad latone
p[ro]minentib[us]

Solet terra humore salduy uomere qui segetis necat. Vbi hoc fit colubina ste
cus aut cupressi folia opporiet inspargere. et ita ut eadem misceant in arce.
Melius tamen omib[us] remedis erit si aquarius sulcus noxiū deducat humore. In
modicis agri Jugero v. testico modios et adorcei rotide conferemus. Ha. un
ager pinguis accipiet. Si modiu qua serit yeme pelle uetheris. et ibi alij diu qd
serendum est esse patriaris. late bñ puenire firmant. Et quonia quoda malia
subterreanea segetis radicib[us] necant p[ro]terius feumenta. Contra hoc p[ro]deu
si herbe que segetis dicit succus aque mixtus una nocte mactariat que sp[er]eda
sunt femina ut agectis cucumeris humore exsiccus et eius radix testa si
aqua diluat. et eode que serenda sunt mactentur humore. Aliqui ubi hoc
segetis suas p[ro]fere sensut inter initia uicior[um] insulla amurea ut p[ro]dura
aqua sulcos et arata p[ro]fundunt

De serendo ordeo canterino

Nunc glaciali solo ordeum serit canterinu modis. v. p. Jugera post hoc genus
agros cessare patiens nisi forte letame aspsas

De lupino serendo

Nunc ut matureius aliquando lupinus sit in qualibet terra ut crudo solo cui hoc
pdxerit ut secat antequam seigus incipiat. limoso agro no nabit recta reformidat
amaro ex illo terra atq; rubra x. modis iugeri mensura compler?

De piseo ferendo

hoc mense postremo pisum feremus terra facili et soluta loco tepido celo delectat humore.
Iugero un^o modios: ut res sparsisse sufficiat

De silamo ferendo

Nunc silam feret pingui solo ad pinguis harenis ultra congesta ad. Iugero un^o ut sex
Anaxos scuisse conuenit. hoc mense postremo primauere agros plantemus: qui habitum
sunt medica.

De uicia fenogreco et faragine ferendis

Nunc uicia prima satio est: feni greci cu pabuli cu ferunt uicia dy. modis iugeri
eque et feni greci semen implebit farago etia loco restibili Anaxorato ferit: hoc
deo canterino in Iugero x. modios spargimus circa equinoctiu ut ante yemem
conualescat. si depalsi sepius uelut usq; in maiu mensem eius pastura sufficiet. Ad
si ex ea etia semine redige usq; ad marcias Etas et de hinc perora phibebis

De lupino ferendo

hoc mense ut loca fecundentur exilia lupinus circa ydus ferat et ubi ceuerit uer
tente uomere putrefiat exilus

De peatis nouellis formandis ut ueteribus exollendis

Nunc peata si libuerit nouella formare: si elligendi facultas est loca pingued solidu
plana leuiter inclinata. ut huiusmodi ualle deputabimus ubi humore nec stan
papirari cogit. nec diu debet herere. potest quide et soluto et gracili solo per
forma si exiget ipom. Exerpandus est uicq; locus. hoc tpe et liberandus ipe
dimentis omnib; ut herbis laticorib; et solidis: atq; uirgultis. demu cu frequenter
exercitus fuerit at multa ratione resolutus: sumotis lapidib; et glebis ubiq;
confectus hercoret luna crescente recenta letamine: ab angulis uimetoz
suma intentione suct in arcus spapie quotiens humelat. ne dequale solu
reddant multu locis ipressa uestigia. Sed si peata uetera malus obduxerit
abradendus est et scalpens eisd; locis feni spargenda sunt semina et quod

ad necandum mulcu p dēt et falpex eūd locus cuius sepe ngerendus est. quod si fe-
riliū factus est locus i cūa ueritate exacet ac de nouo rurliū equet. Hā pēta
terilia plerūq; araxe conueniet. Sed i nouo pēto rapa colerece. possumus. Quoz
melle funta. cetera que dicta sunt exequemur. Vnā tamē feri seminib; mixtam
post hoc spargemus. Rigari uero anteq; dūcū solū fecerit nō debet. ne eius etate
nimis solida quīs interflui cōcupat humoreis

De uindemia celebranda

hoc mēse locis tepidis maximisq; celebranda uindemia est. feigdis apparanda
In dolis picandis. hic modus erit. ut doliū duentoz cognoz xy libris picet et demū
p minoris extirpatione subducas. Sed maturitate uindemie cognosceris hoc genē.
Si expressa vna uimacia que i acinis celant. hoc est geana. sint fusca et nōnulla
propemodum nigra. quā id naturalis maturitas fiat. Diligēter optime cere i
xx pijs umbras. vna libra miscet. que et odori pfiat et sapore. et pice lenitate
p multoz feigotibus ea nō patit dimittere. pijs tamen gustu exploranda dul-
cedo est. quia sepe uim eius amaritudine uiciant.

De panice et melio metendis et fuscio ad elam; ferendo et apparandis auapijs.

Nunc quibusdā locis panice metet et meliu. tempore hoc fuscio ad elam;
amulius apparet auapiū noctue ceteraq; instā capere ut circa ktas excedat
octobris

De ortis

Nunc parauit ferit. locis siccis et calidis. potest et cū alijs holeribus seminari
fertur utilius puenire ubi uirge et faementa combusta sunt. Tempore
hoc brassica seris ualuis. ut plantis eius nouēbrī mēhante transponis de
quib; et hyeme holijs et uere possit quina pducā. hoc mēse spira octoz
que p dōmū seminib; impleturūq; es alte teibus pedib; pstrare debet et
lum decescente. hijs steris inferre. hoc mēse ultimo thymū semis. sed me-
lijs plantis nascit q; uis possit et semē agrū diligit apūm macedū maximū.
Hunc circa cognosciū seris organū. Accorari ac rigari donec rō ualeat
amplectit amat. loca alga arq; hōla. hūc dieh fit ruppāris luce scripta
suo suo terris nocet. Serendus est ergo ne pcedat ulterius recūuenire
follato iū luro strens parietib; solo hūo et gracili. herbas sponte plegē

floret estate sub ortu uirgulinz capax arelar. Quidi hoc mense ulud bene fit
 hoc mense naturem feruus et metu long tempatis et calidiz. Et radiz suis long
 sicut et pustinang. et cerefoliu circa octobres ktas et latuoz et betoz et coeundem
 et primis diebus Rapas et nappos.

De pomis

Mense septembris circa ktas octobres ut februario

cuus tenera diligenter murexi debet infantia. Sumat cu radiz planta diu
 ulla bubulo firmo limat ar-luro. Sumat pingui terra et subara subdig rthiz
 et marina alga terris magna sine pte condat. aly preparat stuzim geram
 decolla et sole sicata pingui et ppe. Cribata terra autimo terra simul ponit
 que fuerunt i uniuu cohere uirgultu. quod assidue exigantone uiuandum est
 atqz fossua. que solu beuure solpens teneritudine robure induat. post am
 deinde ut aliquando tuedus. que fuerit de semine plura reuultet. et hoc
 genere feutus effit dulciorez. Mense Januario ulud ut februario tubutum
 succulus numerabiliter pfit adomo mltis. Infert aut meliz omnibz et
 ppris et ppeuz. et calabreia meliz reuure fiso qz rortice. desup quabo ut
 fitchi uale munit. repletis usqz quozqz ppe sumitue succat. terra subara
 cu stexore plunt tubureibz qua meliz pdesse memoream Tubures suabit
 si obuunt i milio ut uexcolis pizatis et obliis

De pauimentis solariis et lateris

Hoc etia mense pauimenta i solariis et lateris facimus eo more quo nro
 mense descripti

De diamore

Sua moti agrestis patulu faries deferuere. tur sua duas ptes et una meliz
 admotes et myxa curabis ad pinguedine meliz excoquere

De suandis dms

Quas quis suare uolumus legamus illeas neqz dms rigidas neqz mara
 rure refluens: Sed quibz est genuu luro et penetra tactus
 cu moli foriditate calosus: si qua sunt coeupta ut uinista

Interesse: quibus expugnabilis acerbitas contra blandimenta estium
caloris iduri In talis horarum tenaces calida pie opporet amburi.
atq; ut in loco sicut frigido et oblatro sine luminis irruptione suspendi.

De vire cuius feuctus humore purectur

Vitis cuius feuctus humore purectur. p. latera pampinanda est. ante recessi-
mū vendemie die et sola feons illa suanda est. que illuminare polica sole ni-
mū defendit auctore

De horis

Septembris et aprilis dies horis similibus conferunt

hora prima et xj	pedes xxij
hora tita et x	pedes xij
hora tertia et viij	pedes x
hora quarta et viij	pedes viij
hora quinta et viij	pedes v
hora sexta —	pedes iij

Tituli mensis octobris

De adreco reitro et oedeo carrema et hercebo et lupino et pila et silamo et fuscolo sedis

De lini semine ferendo

De notanda viriū fertilitate quā puebimus parietioni

De ponendis vineis ut ppagandis repandis pumandis et rebustis

De ablaqueanda nouella

De valutare ppagande nūc vinee

De insendis arboribz ut vitibz

De olueis insaruedis et collendis et de remedijs eoz de olijs condendis de follis
vinijsq; purgandis

Remedium si una coplura est

De oleo viridi faciendo et laurino

De ortis et i eo de miribz de cardinis de sinapi malua cu disciphinis i eode
muro moro cepulla mentra pastinaca thimo origano rapaci beta ac
mora porro insaruedis

De pomis i eo de palma pistareis cevalis et alijs pomis quoz
fca de condendis pomis

De apibz

Que greci ut alij sup uina condenda uocandisq; dixerunt

De rosato sine rosa fieri

De uinis pomoz

De momelli

De furo cardeno supra

De pasto

De adonite

De fermento mustoz fruendo

De una pasta

De horis

October

De Adiceo et tercio Ordo Cantorema et heredo et lupino et pila et silamo et
falolo ferendis

Hoc tpe adiceum seminis ac tercio
dicitur regionibus comparis. nunc etiam lerame affectus ac spig. hoc etiam mese
semis ordium quod dicitur murexina. scit terra marea et sicca ut sicut pingui
har unia. alteri no habet amplius quid nocet que semen aliud ferre no poss.
loto agro no est ferendum. Etia nunc heredum lupinum et pilum et silam semis ut dixi.
Silam usq ad idus octobris et falellu tamen terra pingui aut rectibili agro. Quatuor
modis higerem complebam

De lini semine sendo

Hoc mense lini semine semis si placet quod p malicia sui sendum no est. Ha terra debeam
re exhaerent. Sed si uelis. loto pinguisimo et modice humido ferre. In iugero octo modis aliqui
marea loto spissim ferunt. un affecunt. ut linu subtile nascat

De notanda vini fertilitate quid yndebimus paueroni

Nunc oportuna vindemia est fecunditas uinum et uotis quibuslibet si generanda. ut ex
his ad ponendum sacamenta postimus elligere. Affert aut columella uno anno exple
xari fertilitate no posse sed quatuor quo nunc cognoscat uera generositas succulorum.

De ponendis vineis ut propagandis

Hoc mense potremo ubi calidi aut siccis aeris qualitas est ubi exilis et aridus campus ubi collis
propagatus aut marea. ures utilissime ponit. de quibus sicut mense februario diximus. nunc
loto siccis. calidis exilibus marea uenosis apertis quecumq de partibus de uitis ponendis
putandis propagandis regandis ut arbusto faciendo mredita sunt ueritas sunt ut contra
exaltate glacie yberis ymbrely aduenit. Sic et humore siccitate confertur et recit
ut marea glacie no aduenit. quia talis locus pumaris uis et natura nascit.

De allaqueanda nouella

Post idus octobris allaqueanda est omnis nouella seu i partio seu i scrobis aut sulcis ut
impurent radices superuacue quas yduxit etraf. que si conualuerint. interiores ra
dices faciunt mrexere et ita remanebit uis i sumitate suspensa. que res ea ferget
obnoxia faciet et mraei. Sed hec radice no ad ferre debent recidi ne ut plures
inde nascentur aut noua plaga corporei uis i specula in secum algois ueratur.

Academus autem relictis dignis spatio et si planda ibi tempus est aptas relinquit vires
Si molem ante decembres ydus quimus. Si pfergida. aliquantū columbini fere
toris sub ipsa yeme circa viticulae uestigia laegromur. Quod contra feigus
nimia. columella dicit totū faciendū esse quinquemo. /

De virtute pparande nūc vme

Hor tempore idcirco long quibus dixi pparatio melior est. quia firmandis radicibz
nūc incumbit cū pferendi palamū ca aera nō pmoet

De inferendis arboribz

Hor mense aliqui vna et arboris long calidissimis inferere consuevunt

De Oluetis instituentis ut colendis et de remedijs eoz. de alijs condendis
de fossis cuiusqz puegandis. /

Nunc etiā locis calidis et apricis oluetā instituemus more ut ordine que
februarius ostendit seminariā quoz oleay long talibz facimus hor tempore
et omnia que ad oleā pmebūt oliuā quoz albas condemus sicut postea refe
ret. hor tpe adhaerande sunt arboris olea pūncijs siccioribz et tepidij.
ita ut eis asupioei pte humore possit dehis. Omnes sbolem cornelli columella
pripit. Nūc mēse pūncijs dimitti semp ar solidas ex quibz ut macturā
mareis loco dilecta succedat ut melius mureira et aggregate terre buticio
etiā radices habens suā. ad oluetū faciendū sine cura seminarij remitte
rat arbutula. Hunc si suppetit intermissio cecennio stercoranda sunt
oluetā long maxie feigidis capeim stercorij. lb. vii arbori ut cuius
modij longi sufficiant. Nūc tūc semp radibz arboribz et pūncijs sicut co
lumbella dicit. viij. annoz etate reuoluit. videt michi vno quozqz ano
fitta et infertuosa cū aliqua debilitate nascuntur debere referari. Et
si fuerit arbor leuā nō afferret crebret gallio crebro usqz ad medullam
foramine impicillo. Cui oleastri itremis tales uehementee veret et ableg
ate arbori amica insula ut actus vena fundat. hor enim uelud cōtra
stertis arboris uberant. Quis tūc durāte matūra oporebit inferere hor
mense fossas cuiusqz puegabimus. /

Remedium si vna Complura est

Greci iubent si vnam nimis ymbes Infuderit postea q' multū eius primo

videtur feruere ut ad alia vascula transferat. Ita pp naves grauitate remanens aqua subidet. et remanens unum pure suabit relicto quicquid se illi ex ymbre miscuat

De oleo viridi faciendo et lauro

Nunc oleum viride faciemus hoc genere oliua quae recentissima in uinea est colliges. et si diebus aliquot colligeris expandis ne caleat. Si qua ibi putres aut siccata est remoues. Vbi uero compleueris modum fovei sales terros ut non terros quod est melius. Oliua eandem mures p x modios res sales. et molis primo sic salina in nouis mustis esse patere ut p nocte in salibus et durat in se colens sapore ac mare pmi incipiat olei meliore fluxum reddere. Sales sapore concepto. Canales sane et omnia receptacula olei. calida aqua prius lauibis ut nichil anni preteriti rancoris custodiant. focus circa non propius inuoluebis ne olei sapore fumus calcinat. Hunc mense postremo locus siccus et calidus ad oleum faciendum lauri baras legemus.

De Oregano

Mense octobri ferenda sunt Iunbra. que yemi huiant. amant humores et terram saluam arenam et salis locis atq; maritimis summa puenit. Aera his plamior apparet. ne radices eorum terra fugere uident. Quatuor filiorum transferantur ad locum stercoreatum. Hunc plante cardui ponunt. quas cum ponemus radices eorum sumas ferece uelceramus

Ad faciendum colorem aureum

Recipe alcapitonz et distimpa euz albumine oui et parum cera et et cet. unuz bonuz

Ad faciendum colorem viridem et ad faciendum litteras aureas super ferreuz et ad tollendum litteras de uno libro tingente de qua aqua et littera fiet euduz

Recipe vitrioli romani lbz ij alumis arctis lbz ij cinaproy Sulphuris vni lbz ij argenti sublimatiij oz ij et mola omnia simul et distilante in lambic vitro

Ad faciendum litteras que no vident nisi prius ostendantur ad regem

Recipe de late ammoniac et testa euz bene et postea distimpa euz aqua in aliquo vase hoc fit potius habete in omni cura ut papas et postea distilla litteras bene et postea cum lego omnia ostendit ad regem et calcific

Simile de succo cype et fit cu late fieri

Ad faciendum aquam corrodentem ferreuz

Recipe libram unuz vitrioli romani et dimidia Salnitru on ij alumis arctis et cin siml pulverizetur postea ponatur in lambic ad ignem et distilante y alambicuz et postea ignis sit lentus postea sit fortis et infra factissimus ita qd vel debentur ut potrent et accipitur aqua et valde ben obcurato Et ubi qua est corrodent ferreuz et de qua multa fieri potest destruit litem et destruit nigra limando efficitur alba destruit calos ad pedes et manus

Ad faciendum ferreuz melle

Impressa euz cum lacte ferreuz fabas

Ad faciendum ferreuz durissimu

Impressa cu cum lacte lili qd naltur in ferreto et ferit qd illud bene fieri debent et accidit uenit illi qui comedit de pane facto de lilio

Ad faciendum colorem pro florendo litteras

Recipe onze un brasilez et onze ij gummi rochy et onze ij aque rosate et onze y aque de uera moris et feras omnia bullire in limat postea colli et refusa

Sicut suggeruntur colore aureuz

Recipe Succum Limonuz et fac mixtionem euz Salte ammoniac et imponat aurum et assumat coloz meliorum

Sicut ut aurum refort

Recipe Breuil colombiz et liquifatur cum aceto fortissimo vni albi in bona quantitate et imponat aurum octo diebus et augetur

Ad faciendum mordentem cu quo potit ponere aurum in aulis ut ueris ut lapides

Recipe de bracha et pauca de ceru et distimpa cu duo liri bene ceto

Ad idem

Recipe de albumine oui et pauca de bitumine cu gisse et fit

Ad faciendum auruz

Recipe biaca et grandina cu uno poco de croco / et no ch inquieto / et magis alio color. Et se
de matre in su loro. Sibi uole moctre uno poco de melle

¶ A face una machia. inque de po tu ueli ch quanto piu se lava. tanto piu se muedora cyotru
Se abora in sul drapo opano

¶ Tuole dela caland et aloz et utredo rommo e Scorge de nefe unde et pista bene tute queste
colle inhiem e poi ledostempere cu die de le noye de ante et poi ne fraga supra pino o drapo tu uol
de uentura magis end se ne potera andare uia. Se no cog le agusto de le uac accret ou Lo Suco
de la atora.

¶ A trare le machie de die de ogni pino
Recipe tria bianca et destempere let dala in pasta Suso. La machia de lode zoe in sul pino et
in sul Se uer et poi lalana cu aqua fruga

¶ Ad idem p alium modum.
Recipe claraz ou et pone sup maculam et oppone et quando erit Sica Luna cu liscio et purgabit.

+

¶ Ad mundandu facium.
Recipe frum fabaz. misce cu aqua et liscio l' melle cu melle et de melle fruz lura
cu aqua. Et coque lura in aqua et lura. Recipe floz rosarum / amygdaloz bene mundatas
dandiganti albi. Vlypuz: bulua omnia in uino albo ad lauandu et bibendu optimu est.

¶ Ad faciendu collam optimam uideuz lictantuz.
Recipe tegulam bene coctam cu caligine puluerizata et omnia confect cu albumine ou et erit colla fortissima.

¶ Ad stringendu fluxus uentris
Recipe felaz. rosarum. Et sic mane mane duet et ipm coque in aceto forti usq ad uentem
partem consumatione ut cura et in q de pon fides infirmi p aliquod tempore. Spatum de m lura
pudat et erit liberatus

¶ Puluis perfectissima pro uentositate
Recipe anamoni electi .3. ij. zinziberi .3. ij. pipere .3. ij. maceis cardamomi galange miji
3. 6. anisi femuli huanitae zuchari .ij. 3. m. caci orge uno.

¶ Contra uigilias.
Folia betonic emplastrum dolor frontis et oculos tollit. Et absinthuz extra edratu et huiusmodi
cu albumine ou et melle emplastrum dolorem capitis tollit. Succus oculi naxibul iunctus
caput optime purgat. Colidonia trita cocta capiti emplastrum doloris capitis tollit. Succus radialis
culi donec naxibul in huius caput purgat. Et recipiat p. recel pilolis ad modum fabre facta exaloe
et succo oculi mix aut naxi uerabatur ad dolorem capitis. Ad tollendu dolorem capitis. Succus
edre albe. et traxibul naxibul in huius caput purgat et dolorem capitis mitigat et nigre edore
Succus in melle precedentis naxium tollit. Sumigano xerismarini decoctionis tollit dolorem
capitis. Et ylopuz torrefictus et calidus capiti impellitur multuz ualeet contra dolorem oculi
uante procedente

Acipe calam uinas et mloco in quo est spartus oleus sup castas. sperge calas et enim dimitte sic manere
in incalidum et illa ex olla et abrasa pone sup aliam. et sic turbid ut quatuor uerbis facias et curabitur. Et
si neciterz pond' Similiter extrahet oleum.

Ad extrahendum maculam de casta. videbat cera x sepas

Cera x sepum extrahitur de castis cu gelle calido supraposito

Et quando aqua erudit in castis

Acipe calam uinas ubi erudit aquas x farina librum dodecta calana. Si aqua recentis sit. Si uero sicca fuerit
incerta debet cura balneis. aliquantulum cu pectia alba ad utroqz parte demide ubi pone calana. Et si libere
erudit in flumine ut in aqua subito ponas eus macula ad fugandum.

Ad facie purpurina

Recipe argente uiuo onze de stagno onze. y. et Scala lostagno p li solo equando el dicto stagno e delongato taclo
dal fuzo et delubito buculo in lo argente uiuo in una Scutella o in uela cazza medesima del stagno hua largento
vno et melcola bene cu vno legno tanto ch lo incorpore bene infime e poi lo lava a noue x adit aqua tanto
ch laqua diueni chiara melidando cu li tee nunc. x qn lo dico stagno e freudo tuolo fuora dela cazza ouero
Bouda apoz apoz. ffo questo pigla onze y de solfre uiuo bono x onze y de sale armoniac e posta cruta
bene ogni colla infime. di poi pigla una ampula de uero laquale sia tuca in uolta delucto sapio. Non ch
questo lucto sapio sile fa de calana e de resse de oue. et uole essere la calana bene poluuzata zoe de la flore. Et lo
lucto uole essere gello sup lampula una digto et no uole ess' obuata laboca de lampula. Ancora poi ffo isto
lucto p uno alio modo zoe pigla de la terra ch se fano boali e frouille x furo de alio ouero de oue e ffo
efne de queste doe colle ouero de le supradite. et aconza questo lucto amolo de una calenza ouero fuzo e ffo
mitlo atorno la dicta ampula sic h la uenga infine apoz poi de meza de poi mitlo a scaldare poi mingui de uero
quarta matura alga in gualte de la terra. e poi mit lampula in uno fornulo x copre la boca de la dicta ampula
de una tegula de terra faciendo poco fuogo de sotto p ana ch uolera uno crechio come argente ouero
no fura piu fumo. x facto questo subito toli me lampula dal fuogo x lassilo refredare de poi con un lam/
pula e si la adoperari cu pena et cu penello come voray. Adumbare el purpurino uole. Et la prima
de grege zoe zahano. la secunda de sinopia. Sinopia se ffo de lacha et uina

Uile lo fumo de
l'ampula ch fura
pillo e de colore
de ouo ouo uelidando

Ad faciendum purpuratum.

Acipe ptim uiaz brasili et dimitte molliciter in aceto p una diem et noctem postea fac bullire
omnia simul donec aceto deficiat. usqz addididus colabis cu una pectia limi in quadam ampula
et ibi resera et erit color purpurinus.

Et si uis facere colorem rubrum ffo de dicto brasile ponendo et ipm buluendo in aqua sicut fecisti
cu aceto

Ad hunc uocem da remanere.

Recipe melle et melcola cu aceto multo bun et mitlo in uno bocale in uicinato e poi seralo bene
et mitlo in nelo ledome del curule et lassilo stare infra a xij di et sera mado bello uerde

Ad faciendum uiridum uinuz optimu q no in uinuitur melior /o/.

habes de lucto foliarz lili purpurini qui in phisica xeros purpureos nominantur et distimpe
cu eo hel uiride et fac Sicut ad solom. et cu uelutis opterui distimpera cu aceto gommis et oleis.

Ad scribendum cum auro liquefacto. fino

Recipe modicum mellis et pone super lapidem ad solem ad hoc ut per solem lapis calcetur et mollior fiat liquefacto immixto melle super ipsum ponatur folia auri et truantur illa folia super lapidem donec totaliter liquefiant illa folia super lapidem et bene truantur cum melle. facto hoc recipiatur aurum simul cum melle in aliquo vasculo et super ipsum mittat modicum de liliaceis et misceretur per optimum cum melle et auro et postea leuatur ut aurum paupertur in fornace calculi. cum autem bene paupertur fuerit. precipitatur simul cum melle in liliaceis et hoc fiat pluresibus ualibus donec mel totaliter ab auro extrahatur et modus et remaneat aurum. Et postea illud aurum temperatur cum aqua gumata et ipse scribitur.

Ad idem.

Recipe le folie de gencere et pistale bene et trahere le Suco et misque Suco miti limatura de auro puru de argento puru lassala Sicut colli per tri di. 2 nocte 2. cum quibus potest bonu seruitur impositu in experientia vel del molitura

Ad faciendum lictoras que unguentent

Recipe calagatuz aurum pigmentum. citium et puluerizentur subtiliter et incorporatur cum fillo thaurum et Scabe et dimittit Siccat

Ad ponendum aurum circa libras ad modum hanc oras

Retonda optime libras et pone in torchello et habetis spongas vel penellus aptus ad hoc et in funde in clara cui bene fracta et si est antiqua plus ualeat et pone intus aliquid de zafiro et facia super latud libri cum sponga vel penello si fuerit uisualis ponite aliquantulum Siccat et ita pone de lila et postea de sup pone penella auri et liza cum idem et Siccat stampa Sicut panellu. folium.

Ad ponendum aurum cum calamo

Fac mui calamarum de terra vel de fero ad modum treubili. paret superuere bit per fracta minutis et pone in illo calamarum aurum et argentum uinum et Sulfurum uisidum huius ponderet et pone calamarum super carbonis accendit et fac coqueret hinc igne uisidus quo hinc egreduntur. postea distampa ipsum cum clara cui et Scabe ubi uel

Ad ponendum aurum super uirga

Recipe licta arboris fieri uel de lico alii et unge uirga cum pcedo lacte et stannum super pone uirgam et dimittit Siccat postea habet ungu acal in uno ligno sicut sunt ille acal cui ununtur ad latendum filiguli in fontellu de pitea et labora super uirga que est sicca cum ista aru que uel laborum et super fluminal auri extrahet cum uno paruo ligno de lilia Sicut et quod lignum sit subtilis in pitea. Et nota quod lic fieri est melior quam quod sicco alii

Ad facere lictas de oro ouero dextro ouero campo doro

Recipe de gesso satille et degli crudi et uno poco de bracha et tridisti bene cum aqua pura et lassala siccat alumbrata et poi distampa questo gesso cum chaxi de ouo et Scruui et lassala siccat et poi miti Sulo loco et benustilla cum dextro

Ad ponendum aurum in vitro

Recipe Snam distampatuz cum olio de Sominer dmi et ponat super uirgam et meliorum fonda pone auro et ipse exit bene Siccat. si bene uiri.

Contra vertiginem

Contra vertiginem caput cum aqua decoctionis tridoli et postea implatur temporebus herba et fronti

et facibus vertigo

Et medulla panis pistata cum Succo coclearia tollit omnem dolorem

Et plebotomia de ubra fontis plures infirmitates capitis extirpat

Vngt fontem et tempore cum distilla et se debet dolorem

Vertigo est oppellit verbera cum oblivione et sompno a furore

Ad vertiginem. rura sinistrum ut septimum cum aceto fortissime applicata iniectionibus

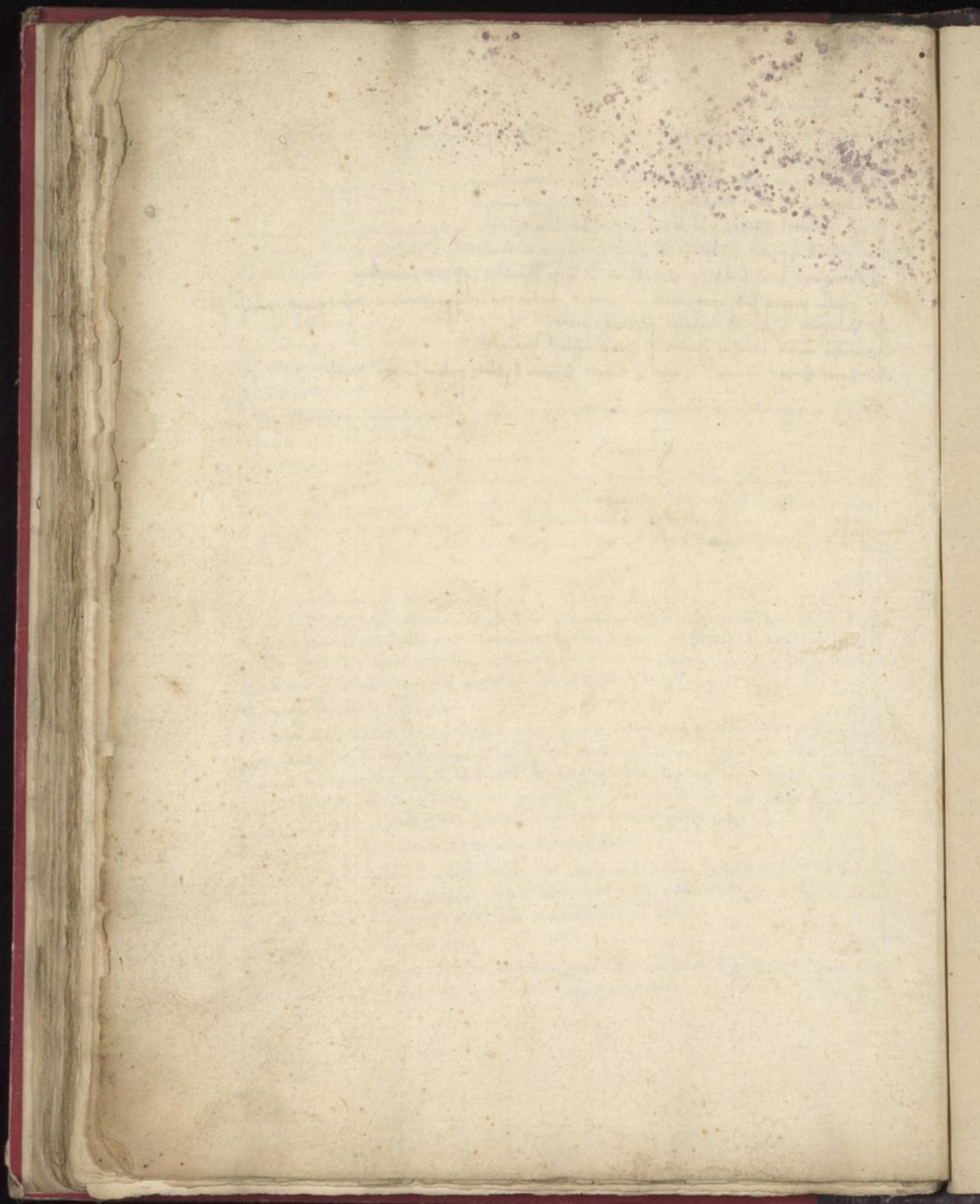
Et capilli proprii sicut contrahuntur cum aceto et modico pul et apponuntur nervibus potuit potuit

Et Sanguis de ore ceteri liturgici plures extirpat

Et nichil melius liturgis extirpat et funus capillorum humanorum

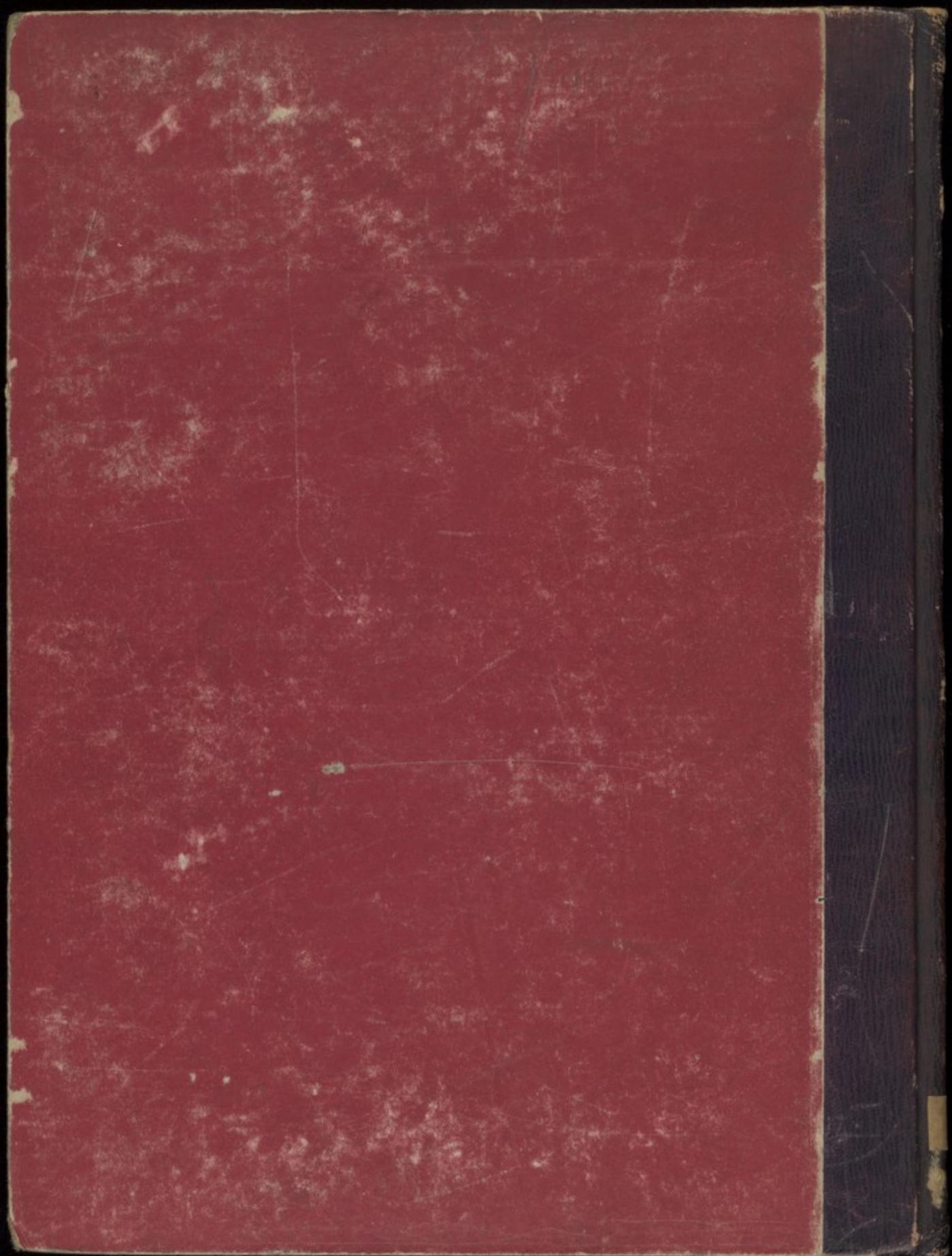
Et Semen Sinapis tritatur cum aceto et fortiter fricetur et plente pedum liturgis extirpat.

finis

101

12
13

{ PALLADIUS DE AGRICULTURA. M. S. CHART. }

6691

aperiat. Quia si demerps reseruas loca que fecunda esse confluxunt remanere abspici
radice claudent. Minuta bunt aut uere et auripno: reseruas eide quo supruentis
semina. postea scopis eius macendis. tunc uera hyeme fongeis ad hunc stercus et cinis

De ruta

hoc mense ruta seruit. locus apertus solius cineris isphome contenta. loca de
altiora unde humor elabit. si ponas semina eius. ad huc clausa. foliis
lamin manu debetis affige. si in minutis sunt sparsa. lactibus et raste
colopis. Cautis eius qui in huius seminibus nati fuerint fortiores exu
sero nascent. Ramuli eius in aliqua coctis pro comulsi ueruo ipse
tenebunt. tota uero translata moriet. nonnulli ramulos eius prole faber
ut bulbo: atq; uia obrunt alieno uigore. huandos. pferant etia maledictis: e
terra soluti lateris ponit qd pdeste rectissimum est. Sed ut asserunt mel
ua puenit. Sub fin arborey umbra libentius acquat. no effodi. hec ha
tat anelli. Inmunde mulieris formidat a tactu ab hoc mense usq; i octob
comandum fit. amat terra pingue. sed et marce solo natat. Semen mel
tat quod uertutis fuerit delectat. humi
hoc mense curuebita benda est. amat so
hoc i curuebitis insignis est q longis parum
cunt. que i uentre fuerant. curuebitis fo
ueris caruminiy obrunt. ubi adolesce
ad semina. usq; ad hyeme i sua uice depend
altore semina pfecta deperit. hoc
holus hoc neq; ramandu est neq; hrecu
multa secula seminis sui deiectione repa
ctia sex pilla seruit planta et semine: sed
iuxta pilana ut lora ut pueri margini
nunt bene seruit. long letiorib; melius puen

De pomis et p de malo punice

Locus temperatus mense marcio ut aperti mala punicea semus. callidy uero e
nouebet. amat hoc arbor solius extolunt maclentia. sed i pingui etia p
Regis est illi apta. que callida est. seruit plantis de marciu radice dimul
q;us de multis gerant; seruit melius tunc ramus eius arbitalis i asug
realitudine: et capite utroq; acuta falce leuigatus. facobi uelud oblong
peius tunc porcino sercore et rapite et ipse que yma est oblong. ut n
solo malleo cogat ad inferora deffigi melius pueniet. si ponendus e a

